

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЗ „НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ”**

**КРАЄЗНАВЧА РОБОТА
В БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ВИП. 22

КИЇВ 2011

Черговий, 22-й випуск інформаційного бюлетеня „Краєзнавча робота в бібліотеках України” містить результати наукового дослідження „Повнотекстові краєзнавчі документи на сайтах регіональних бібліотек України” проведеного фахівцями Національної історичної бібліотеки України у 2011 р.

Підготували:

Кисельова В.П.
Михайлова О.В.
Чеховська І.В.

Редактор

Кудласевич Т.С.

Відповідальна за випуск

Скорохватова А.В.

Рекомендовано до друку Вченою радою Національної історичної бібліотеки України

З М І С Т

	ПОВНОТЕКСТОВІ КРАЄЗНАВЧІ ДОКУМЕНТИ НА САЙТАХ РЕГІОНАЛЬНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ	
1.	Актуальність, мета, завдання та методи дослідження	
2.	Основні результати аналізу повнотекстових краєзнавчих видань бібліотек	
	КРАЄЗНАВЧІ ПОВНОТЕКСТОВІ ВИДАННЯ БІБЛІОТЕК	
Таблиця 1.1.	Вінницька ОУНБ	
Мал. 1.1.		
Таблиця 1.2.	Волинська ОУНБ	
Мал. 1.2.		
Таблиця 1.3.	Дніпропетровська ОУНБ	
Мал. 1.3.		
Таблиця 1.4.	Донецька ОУНБ	
Мал. 1.4.		
Таблиця 1.5.	Житомирська ОУНБ	
Мал. 1.5.		
Таблиця 1.6.	Закарпатська ОУНБ	
Мал. 1.6.		
Таблиця 1.7.	Запорізька ОУНБ	
Мал. 1.7.		
Таблиця 1.8.	Івано-Франківська ОУНБ	
Мал. 1.8.		
Таблиця 1.9.	Кіровоградська ОУНБ	
Мал. 1.9.		
Таблиця 1.10.	Луганська ОУНБ	
Мал. 1.10.		
Таблиця 1.11.	Миколаївська ОУНБ	
Мал. 1.11.		

Таблиця 1.12.	Одеська ННБ ім. М.Горького	
Мал. 1.12.		
Таблиця 1.13.	Одеська ОУНБ ім. М. Грушевського	
Мал. 1.13.		
Таблиця 1.14.	Полтавська ОУНБ	
Мал. 1.14.		
Таблиця 1.15.	Рівненська ДОБ	
Мал. 1.15.		
Таблиця 1.16.	Сумська ОУНБ	
Мал.1.16.		
Таблиця 1.17.	Тернопільська ОУНБ	
Мал. 1.17.		
Таблиця 1.18.	Харківська ДНБ ім. В.Г. Короленка	
Мал. 1.18.		
Таблиця 1.19.	Харківська ОУНБ	
Мал. 1.19.		
Таблиця 1.20.	Херсонська ОУНБ	
Мал. 1.20.		
Таблиця 1.21.	Хмельницька ОУНБ	
Мал. 1.21.		
Таблиця 1.22.	Черкаська ОУНБ	
Мал. 1.22.		
Таблиця 1.23.	Чернівецька ОУНБ	
Мал. 1.23.		
Таблиця 1.24.	Чернігівська ОУНБ	
Мал. 1.24.		
Таблиця 1.25.	Публічна бібліотека ім. Лесі Українки (м. Київ)	
Мал. 1.25.		

Таблиця 1.26.	Кримська РУНБ ім. І. Франка	
Мал. 1.26.		
	ТАБЛИЦЯ 2 ЗВЕДЕНА	
	МАЛ.2.	
3.	Аналіз повнотекстових баз даних (електронних бібліотек і колекцій)	
3.1.	Вінницька ОУНБ	
3.2.	Дніпропетровська ОУНБ	
3.3.	Донецька ОУНБ	
3.4.	Закарпатська ОУНБ	
3.5.	Запорізька ОУНБ	
3.6.	Івано-Франківська ОУНБ	
3.7.	Кіровоградська ОУНБ	
3.8.	Луганська ОУНБ	
3.9.	Миколаївська ОУНБ	
3.10.	Одеська ННБ ім. М. Горького	
3.11.	Рівненська ДОБ	
3.12.	Тернопільська ОУНБ	
3.13.	Харківська ДНБ ім. В.Г. Короленка	
3.14.	Харківська ОУНБ	
3.15.	Херсонська ОУНБ	
3.16.	Хмельницька ОУНБ	
3.17.	Чернігівська ОНБ	
3.18.	«Історична Волинь»	
4.	Підсумки дослідження красназавчих повнотекстових баз даних	
	ВИСНОВКИ	

Повнотекстові краєзнавчі документи на сайтах регіональних бібліотек України

1. Актуальність, мета, завдання та методи дослідження

Нині попит користувачів на краєзнавчу інформацію в Інтернеті постійно зростає, і щоденне відвідування бібліотечних веб-сайтів часто значно перевищує число відвідувачів, які звертаються у відділи обслуговування книгозбірень. Для веб-сторінок обласних універсальних наукових бібліотек (далі – ОУНБ), як центрів бібліотечного краєзнавства, характерна велика кількість краєзнавчої інформації. Масив такої інформації потребує спеціальних наукових досліджень, адже саме стан висвітлення бібліотеками своїх ресурсів на сайті сьогодні значною мірою свідчить про якість надання послуг користувачам.

Н. Кушнарєнко у підручнику „Бібліотечне краєзнавство” зазначила, що головними видами краєзнавчих ресурсів на бібліотечних сайтах є:

- електронні краєзнавчі БД (з бібліографічною, фактографічною інформацією);
- електронні бібліографічні покажчики (самостійні продукти або версії друкованих видань);
- повнотекстові ресурси (підготовлені спеціально для сайту або відскановані версії паперових документів);
- посилання на інформацію про край в Інтернеті;
- фактографічна інформація про регіон, його населені пункти, підприємства, організації, пам’ятки культури та ін.;

- відомості про краєзнавчу діяльність та краєзнавчі ресурси бібліотеки, краєзнавчого підрозділу, перелік краєзнавчих видань тощо¹.

Вивчення останніх опублікованих праць з проблематики дослідження показало актуалізацію питання представлення краєзнавчих видань в середовищі Інтернет. Зокрема, в огляді С. Онищенко розглянуто ресурсне наповнення сайтів ОУНБ в краєзнавчому аспекті та акцентовано на необхідності професійних рекомендацій щодо подальшого розвитку краєзнавчої роботи, вдосконалення віртуального бібліотечного простору².

М. Кузнєцова у 2009 р. оприлюднила результати аналізу системних елементів інформації з краєзнавства на веб-сайтах обласних бібліотек, і, досліджуючи схему комунікаційно-корпоративної краєзнавчої діяльності в ОУНБ України, назвала створення повнотекстових баз даних та повнотекстових електронних бібліотек і колекцій регіону в числі основних процесів сучасної діяльності регіональних бібліотек³.

О. Промська у висновках свого дослідження метабібліографічної інформації на сайтах українських бібліотек рекомендує виокремлювати на сайті спеціальний розділ «Видання бібліотеки» (з відповідними підрозділами та гіперпосиланнями) та розміщувати електронні версії всіх підготовлених бібліографічних посібників⁴.

Такі посібники, як правило, виходять малим тиражем (наприклад, Сумська ОУНБ в у 2010-2011 рр. в серії

¹ Кушнарєнко, Н.М. Бібліотечне краєзнавство : підручник / Н.М. Кушнарєнко. - К. : Знання, 2007. – С. 232-233. - (Вища освіта ХХІ ст.).

² Онищенко, С. Краєзнавчі ресурси на сайтах обласних бібліотек / С. Онищенко // Бібл. планета. - 2009. - № 2. - С. 18-22.

³ Кузнєцова, М.М. Інформація з краєзнавства на веб-сайтах обласних бібліотек: аналіз системних елементів / М.М. Кузнєцова // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. пр. - Х. : ХДАК, 2009. - **Вип. 27.** - С.127-138; Кузнєцова, М.М. Комунікаційно-корпоративні ресурси з краєзнавства як результат діяльності бібліотечних об'єднань у регіоні / М.М. Кузнєцова // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. праць. - Х. : ХДАК, 2011. - **Вип. 33.** - С. 91-100;

⁴ Промська, О. Метабібліографічна інформація на сайтах українських бібліотек / О. Промська // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. - К. Четверта хвиля, 2010. - Вип. 4. - С. 99-107.

„Краєзнавці Сумщини” видала тиражем лишень 10 примірників біобібліографічні покажчики, присвячені 55-річчю з дня народження Віктора Звагельського, 100-річчю – Юрія Ступака), тож, зрозуміло, що тільки наявність електронних версій посібників дозволяє ознайомитися з їх змістом широкому загалу користувачів.

Слід зауважити, що фахівці обласних книгозбірень теж тримають в полі зору питання моніторингу краєзнавчих електронних ресурсів бібліотек свого регіону. Зокрема, аналізуючи структурно-видовий склад краєзнавчих продуктів бібліотек Вінниччини у мережі Інтернет, Г. Слотюк підкреслила значення корпоративності в процесі створення єдиного культурно-інформаційного простору області⁵.

З огляду на викладене вище, у відділі історичного краєзнавства Національної історичної бібліотеки України в 2011 році було заплановано наукове дослідження **„Повнотекстові краєзнавчі документи на сайтах регіональних бібліотек України”**.

Об’єкт дослідження – сайти всіх ОУНБ України, Кримської РУНБ ім. І.Франка, Одеської ННБ ім. М. Горького, ХДНБ ім. В. Короленка, Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (м. Київ).

Предмет дослідження – повнотекстові краєзнавчі документи, відображені на веб-сторінках названих бібліотек.

Мета дослідження – з’ясувати стан і сучасні тенденції у висвітленні повнотекстових краєзнавчих ресурсів на бібліотечних сайтах, визначити перспективи їх оптимізації.

Головні **завдання** дослідження:

здійснити кількісний аналіз краєзнавчих повнотекстових видань, представлених на сайтах ОУНБ України, та з’ясувати їх частку в масиві усіх повнотекстових документів;

⁵ Слотюк, Г.М. Краєзнавчі продукти Вінниччини у мережі Інтернет: структурно-видовий склад / Г.М. Слотюк // Краєзнавство: історичний досвід та перспективи розвитку: матеріали другої Міжнар. наук.-практ. конф. 13-15 жовт. 2010 р.– Вінниця, 2011. – С.60-61.

- зробити порівняльний аналіз кількісних показників краєзнавчих видань, представлених на сайтах провідних бібліотек країни, вивчити динаміку цих показників в останні роки;
- вивчити типологічну структуру повнотекстових краєзнавчих ресурсів;
- проаналізувати стан інформаційного сервісу, зокрема, можливості отримання інформації про краєзнавчі ресурси та доступу для завантаження документів тощо;
- запропонувати шляхи удосконалення роботи ОУНБ в напрямі організації краєзнавчих повнотекстових ресурсів на бібліотечних сайтах.

Основні методи дослідження – моніторинг Інтернет-сторінок бібліотек України – баз дослідження; контент-аналіз краєзнавчих документів, представлених на бібліотечних сайтах.

Як відомо, моніторинг – це метод вивчення складних різнорідних систем. Він передбачає цілеспрямоване тривале спостереження за характеристиками об'єкта моніторингу, якісний і кількісний аналіз (оцінювання) цих характеристик, зокрема, визначення їх динаміки у часі з метою прогнозування тенденцій у системі в цілому, у даному випадку – у системі краєзнавчих ресурсів вільного доступу.

Хронологічна глибина даного моніторингу визначена періодом останнього десятиріччя: 2001-2010 рр.; обсяг – кількістю об'єктів моніторингу – сайти всіх ОУНБ України (за виключенням Львівської ОУНБ, яка в першому півріччі ще не надавала відповідну інформацію на офіційному сайті), Одеської ННБ ім. М. Горького, ХДНБ ім. В. Короленка, Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (м. Київ).

Дослідження складалося з **2-х основних етапів**:

1-й – вивчення складу краєзнавчих видань регіональних бібліотек, тексти яких представлені на веб-сторінках цих книгозбірень, динаміки їх висвітлення в 2001-2010 рр.;

2-й – аналіз краєзнавчого ресурсу повнотекстових баз даних (електронних бібліотек і колекцій).

У методиці конкретизовано робочі інструменти дослідження: табличні шаблони для аналізу сайтів ОУНБ: **„Краєзнавчі повнотекстові видання бібліотек”** і **„Повнотекстові бази даних краєзнавчих документів”**. Перший призначений для аналізу представлення на сайті текстів видань самої Бібліотеки, другий – для аналізу краєзнавчих документів з фонду Бібліотеки, які подані на сайті у повнотекстовому форматі. Таким чином, поняття „повнотекстові бази даних” (або „електронні бібліотеки”) в даному дослідженні розглядається як зібрання електронних версій документів, що надаються для користування в режимі он-лайн.

Дані, здобуті в процесі моніторингу сайтів працівниками відділу історичного краєзнавства НІБ України, узагальнені в **Таблицях 1.1 - 1.26 „Краєзнавчі повнотекстові видання бібліотеки”** та зведеній **Таблиці 2; Таблицях 3.1 - 3.18 „Повнотекстові бази даних краєзнавчих документів”**. Для наочності табличні результати супроводжуються малюнками з відповідною порядковою нумерацією.

В процесі дослідження враховувалися й сучасні вимоги до якості інформаційних ресурсів ОУНБ. Серед найважливіших властивостей таких ресурсів фахівці називають: достатність інформаційних одиниць для створення на їх основі нових даних; науковість змісту; актуальність; об’єктивність; відповідність реальним інформаційним потребам; доступність – можливість отримати інформаційну одиницю⁶.

⁶ Кукатова, Г. И. Областная универсальная научная библиотека: поиск новых решений в формировании информационных ресурсов региона / Г.И. Кукатова // Науч. и техн. б-ки. – 2009. - №5.- С. 20.

2. Основні результати аналізу повнотекстових краєзнавчих видань бібліотек

Аналіз отриманих даних, що представлені в таблицях і малюнках (див. **Таблиці 1.1 – 1.26**, **мал. 1.1 - 1.26**, **Таблицю 2**, **Мал. 2**) певною мірою показав стан висвітлення текстів краєзнавчих видань бібліотек на власних сайтах за період останнього десятиріччя та ряд тенденцій у даному напрямі.

У **примітках** до **Таблиць 1.1 - 1.26** подаються конкретні приклади щодо висвітлення інформації про краєзнавчі видання бібліотек, сайти яких аналізувалися упродовж першого півріччя 2011 р. **Таблиця 2** наочно ілюструє узагальнені дані про відображення краєзнавчих бібліотечних видань різних жанрів на сайтах, а **Малюнок 2** – дані щодо якості представлення, доступності для завантаження, зв'язків з електронним каталогом.

За підсумками **першого етапу** дослідження, який закінчено у липні 2011 року, зроблено такі **узагальнення**:

10

1. Повнотекстові краєзнавчі видання нині **представлені на сайтах всіх ОУНБ України, за виключенням Львівської ОУНБ.**
2. Краєзнавчі видання регіональних бібліотек **становлять переважну більшість з усіх повнотекстових документів**, що розміщені на сайті (Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська ОУНБ, Одеська ННБ та Одеська ОУНБ, Рівненська ДОБ, Сумська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська ОУНБ, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, Публічна бібліотека ім. Л. Українки (м. Київ).
3. **Значення кількісних показників краєзнавчих видань**, представлених на сайтах, **коливаються від одиниць** (Миколаївська, Одеська, Черкаська ОУНБ) **до кількох десятків видань** (Вінницька, Дніпропетровська, Донецька,

Івано-Франківська, Рівненська, Тернопільська, Чернігівська ОУНБ, Одеська ННБ ім. М. Горького та ХДНБ ім. В.Г. Короленка).

4. В період 2006-2010 рр. спостерігається *позитивна динаміка у кількості доступних на сайтах краєзнавчих видань бібліотек*.
5. За жанровою ознакою *найбільшу частину* з представлених на сайтах видань *становлять краєзнавчі бібліографічні посібники*. Винятком є Житомирська та Чернівецька ОУНБ, де переважну частину представлених повнотекстових документів складають *методичні видання*. Чимало краєзнавчих видань різних інших жанрів представлено на сайтах Дніпропетровської та Івано-Франківської ОУНБ.
6. *У переважній більшості* представлені видання *доступні користувачам для завантаження*, однак, 100% завантажувалися лише краєзнавчі видання Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської ОУНБ, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (м. Київ). Зокрема, видання Вінницької ОУНБ „*Пам'ятаєш, Земле, 45-й? Земле, 41-й не забудь!*”: *метод. поради і сценарії до підгот. і проведення урочистих заходів, присвяч. 60-річчю Великої Перемоги. - Вінниця, 2005. - 48 с.*” - представлене як електронне на сайті і відображене в каталозі, але на час вивчення сайту доступ до повного тексту цього посібника був відсутній. На час дослідження сайтів у рубриці „Наші видання” *не були доступні* для завантаження *всі* краєзнавчі видання **Одеської ННБ ім. М. Горького**. Разом з цим на другому етапі дослідження виявлено, що вони доступні в „Електронній бібліотеці”.
7. Повнотекстові краєзнавчі видання бібліотек, як правило, *в електронному каталозі бібліотек представлені частково або зовсім не відображені*. Так, на час проведення дослідження інформація про такі видання *не*

знайдена в електронних каталогах Івано-Франківської, Миколаївської, Сумської, Полтавської ОУНБ, Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (м. Київ). Не були відображені в каталозі й деякі видання Вінницької ОУНБ, наприклад: „Вінниччина бібліотечна в цифрах і фактах” за 2002-2003 та 2004-2005 рр., бібліографічні покажчики „На радість людям...: до 90-річчя з дня народження Марії Оксентіївни Руденко” (Вінниця, 2005. – 24с.); „В життя іду, неначе в пісню” (до ювілею Ганни Танасівни Чубач) (Вінниця, 2010. – 88 с.). На сайті Волинської ОУНБ „Календар знаменних і пам’ятних дат” представлений в ЕК лише за 2004 і 2009 роки видання, немає інформації й про щоквартальник „Література про Волинську область”, посібник „Волинь бібліотечна”.

8. **Не завжди є вільний доступ до електронних каталогів бібліотек:** наприклад, в період травня-червня 2011 р. **не працювали** каталоги Одеської ОУНБ, Полтавської ОУНБ, Кримської РУНБ ім. І. Франка.
9. Як правило, **сервісними ресурсами є карти сайту**. І, якщо у 2005 році такі карти мали на своїх сайтах 30% ОУНБ⁷, то нині цей сервіс надається всіма регіональними книгозбірнями. Разом з тим, **відсутні єдині підходи до структурування краєзнавчої інформації** у складі контенту сайту та до групування рубрик і підрубрик, тобто **потребує удосконалення навігація по сайту**.

⁷ Веб-сегмент публічних бібліотек України в мережі Інтернет : (аналіт. огляд) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка ; уклад.: Г.Д. Ковальчук, Н.М. Кучерява. - Х., 2005. - 20 с.

КРАЄЗНАВЧІ ПОВНОТЕКСТОВІ ВИДАННЯ БІБЛІОТЕК

Таблиця 1.1. Вінницька ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	190	16	16	17	11	18	25	27	16	22	22
З них краєзнавчих, в т.ч.	99	14	12	14	8	6	7	7	9	12	10
- бібліографічні	67	12	10	11	3	3	5	3	6	7	7
- методичні видання	12	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
- інші видання	18	1	1	1	2	2	1	2	2	4	2
Доступно для завантаження	98	14	12	14	8	5	7	7	9	12	10
Відображення в ЕК Бібліотеки		частково	частк.	всі	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.

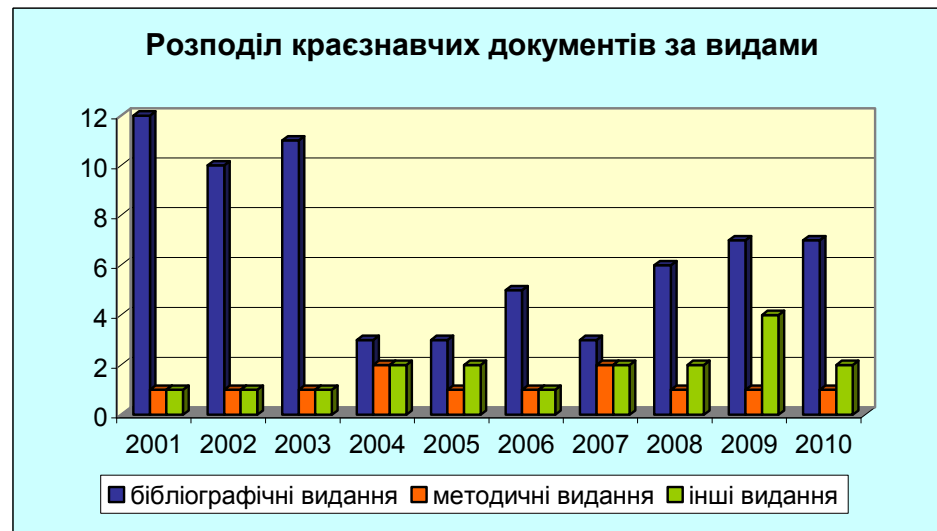
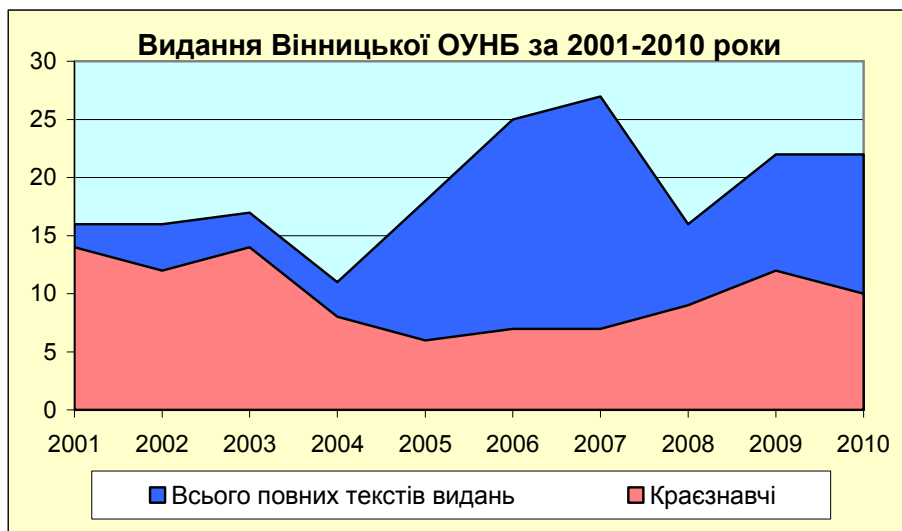
Примітки:

Видання Вінницької ОУНБ „Пам'ятаєш, Земле, 45-й? Земле, 41-й не забудь!”: метод. поради і сцен. до підгот. і провед. урочистих заходів, присвяч. 60-річчю Великої Перемоги. - Вінниця, 2005. - 48 с. - представлено як електронне на сайті і відображено в каталозі – відсутній доступ до повного тексту.

Термін „частково” означає, що в каталозі не представлені деякі видання, наприклад: «Вінниччина бібліотечна в цифрах і фактах 2002-2003», «Вінниччина бібліотечна в цифрах і фактах 2004-2005», „На радість людям...: До 90-річчя з дня народження Марії Оксентіївни Руденко: бібліогр. покажч. / уклад.: О. Ніколаєць, Т. Кристофорова; вступ. ст. А. Подолинного; – Вінниця, 2005. – 24 с.; «В життя іду, неначе в пісню»: (біобібліогр. покажч. до ювілею Ганни Танасіївни Чубач). -Вінниця, 2010. – 88 с.– (Сер. «Наші видатні земляки»).

Дата заповнення 23.03.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	190	16	16	17	11	18	25	27	16	22	22
Краєзнавчі	99	14	12	14	8	6	7	7	9	12	10
бібліографічні видання	67	12	10	11	3	3	5	3	6	7	7
методичні видання	12	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
інші видання	18	1	1	1	2	2	1	2	2	4	2
Доступно для скачування	98	14	12	14	8	5	7	7	9	12	10
Відображення в ЕК Бібліотеки		частково	частково	всі	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково

Мал. 1.1.

Таблиця 1.2. Волинська ОУНБ

	Всього	В т. ч. за роками										
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Всього повнотекстових документів	17			3	2	2	2	2	2	2	3	1
З них краєзнавчих, в т.ч.	17			3	2	2	2	2	2	2	3	1
- бібліографічні	16			2	2	2	2	2	2	2	3	1
- методичні видання												
- інші видання	1			1								
Доступно для завантаження	8			2	1	1	1	1	1	1	1	
Відображення в ЕК Бібліотеки	не всі			ні	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	ні

Примітки:

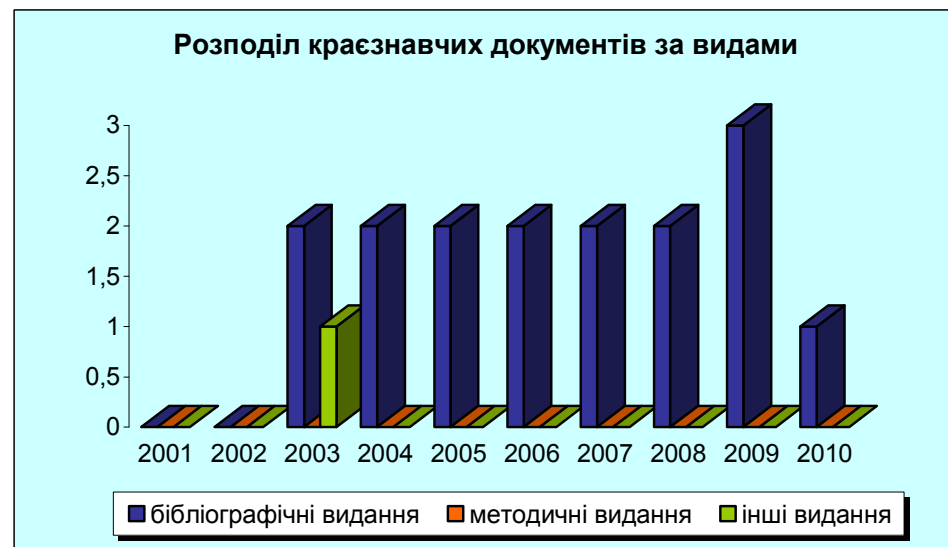
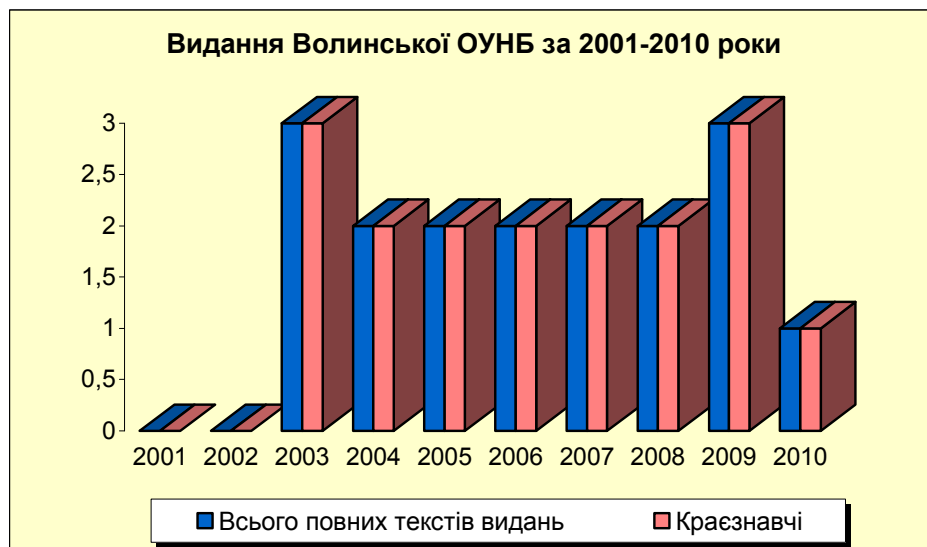
Щоквартальник „Література про Волинську область” не відображений в ЕК.

Рік виходу повнотекстового видання „Волинь бібліотечна” не вказаний, воно не представлено в ЕК, але перша згадка по цей довідник – в „Архіві” за 2003 рік..

Наприклад, „Календар знаменних і пам’ятних дат” представлений в ЕК лише за 2004 і 2009 роки видання.

Дата заповнення 21.06.2011

	Всього	в т.ч. за роками										
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Всього повних текстів видань	17	0	0	3	2	2	2	2	2	2	3	1
Краєзнавчі	17	0	0	3	2	2	2	2	2	2	3	1
бібліографічні видання	16	0	0	2	2	2	2	2	2	2	3	1
методичні видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші видання	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	8	0	0	2	1	1	1	1	1	1	1	0
Відображення в ЕК Бібліотеки				немає	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	немає

Мал. 1.2

Таблиця 1.3. Дніпропетровська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	112	1	3	1	9	19	25	24	28	1	1
З них краснавчих, в т.ч.	87	1	3	1	8	17	19	17	19	1	1
- бібліографічні	54	1	3	1	4	9	12	10	12	1	1
- методичні видання	4					1	1		2		
- інші видання	29				4	7	6	7	5		
Доступно для завантаження	87	1	3	1	8	17	19	17	19	1	1
Відображення в ЕК Бібліотеки	49				6	5	10	10	18		

17

Примітки: Є можливість переглянути і завантажити тексти посібників, але вони *не представлені в електронному каталозі*, наприклад:

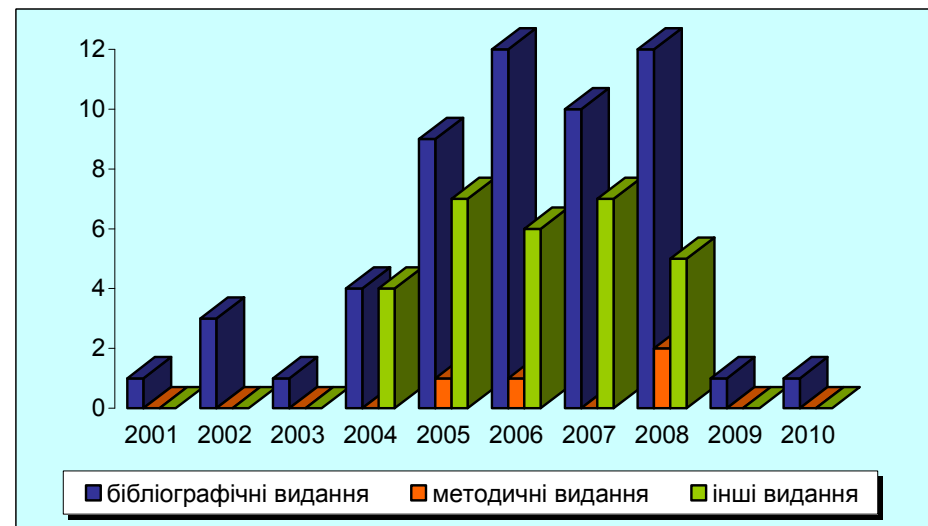
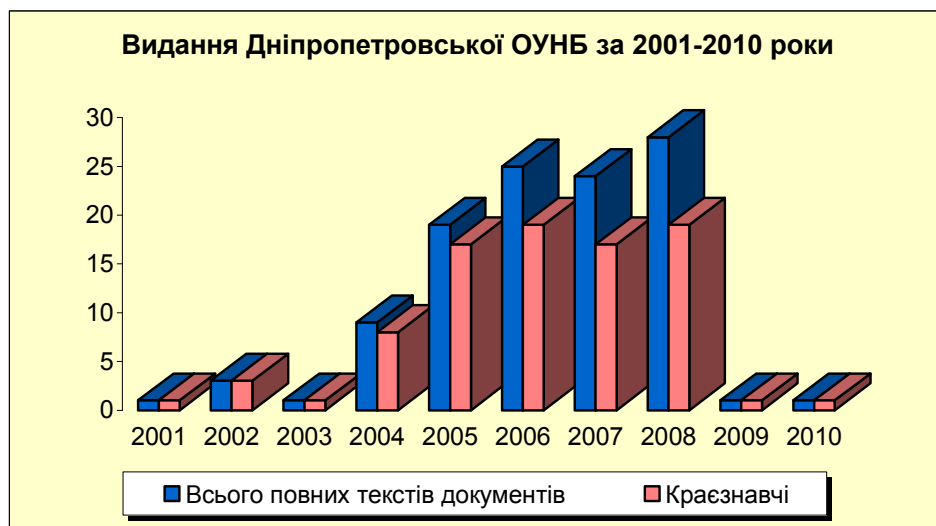
„Дніпропетровщина у полум’ї війни: наук.-допом. бібліогр. покажч. / Упоряд. І. Голуб, Л. Задворна, К. Костіка. – Дніпропетровськ: ДООУНБ, 2005”; «Моє Придніпров’я» календар знаменних і пам’ятних дат області на 2006 рік”; „Загребя Володимир Іванович: Бібліограф. Дніпропетровськ, 2006”; „Пупченко В.В. До історії бібліотечної справи на Дніпропетровщині (1830-1917 рр.): матеріали дослідження / упоряд. Л.З. Горпиняк. – Дніпропетровськ, 2007.

Видання „Козацький Троїцький собор: Архітектурна перлина України. До 230-річчя побудування”(2008); «Літописець міста на трьох пагорбах Михайло Шатров (1908-1985): бібліогр. покажч. (2008)” - не представлені для завантаження, але є в ЕК.

2 рази подано бібліографічний покажчик „Коновалець Євген Михайлович - політичний і військовий діяч, полковник армії УНР / упоряд. Н.В. Блинова, Дніпропетровськ, 2006”. - замість бібліогр. покажч.«Лицарі Дніпра. До 350-річчя від часу створення лоцманської служби на Дніпрі» (2006).

Дата заповнення 12.05.2011

	Всього	В т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів документів	112	1	3	1	9	19	25	24	28	1	1
Краєзнавчі	87	1	3	1	8	17	19	17	19	1	1
бібліографічні видання	54	1	3	1	4	9	12	10	12	1	1
методичні видання	4	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0
інші видання	29	0	0	0	4	7	6	7	5	0	0
Доступно для скачування	87	1	3	1	8	17	19	17	19	1	1
Відображення в ЕК Бібліотеки	49				6	5	10	10	18		

Мал. 1.3

Таблиця 1.4. Донецька ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	133	4	14	16	18	14	14	15	18	13	7
З них краєзнавчих, в т.ч.	80	3	4	10	6	7	8	13	10	12	7
- бібліографічні	40	2	3	6	4	4	4	6	3	6	2
- методичні видання	32	1	1	3	1	3	3	4	5	6	5
- інші видання	8			1	1		1	3	2		
Доступно для завантаження	79	3	4	10	6	7	8	13	9	12	7
Відображення в ЕК Бібліотеки		частк	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.

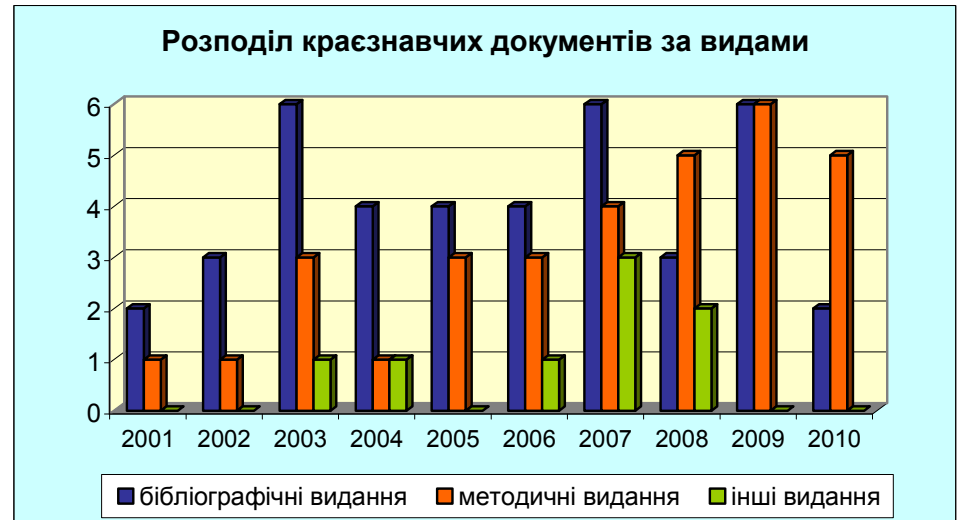
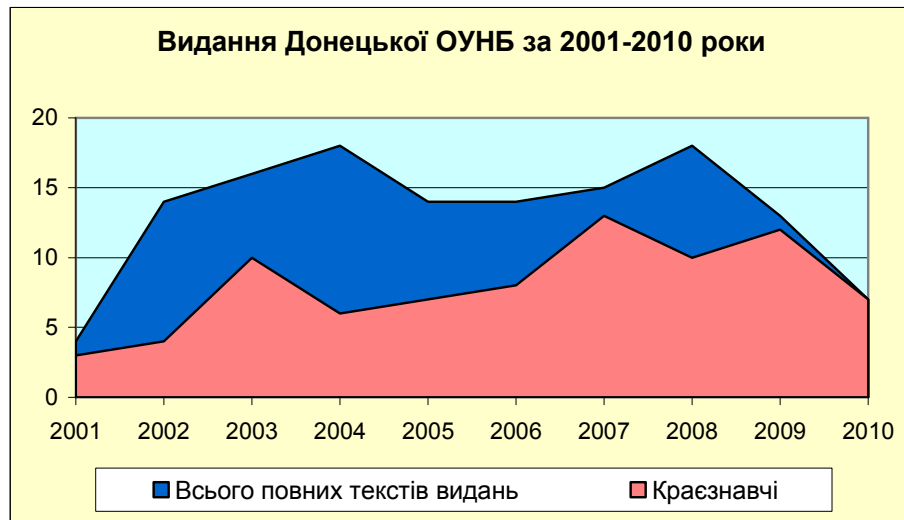
Примітки: На сайті представлені також видання за 1999-2001 рр., а саме: за 1999 рік опубліковано всього 5 повнотекстових документів, з них 3 – краєзнавчі: 1 – бібліографічний, 1 – методичне видання та 1 - інше. Ці документи доступні для завантаження; за 2000 рік опубліковано всього 4 повнотекстові документи, з них 1 краєзнавчий (бібліографічний) - доступний для завантаження.

Повнотекстові видання бібліотеки представлені в рубриці „Краєзнавчі ресурси”, однак, не всі з них є краєзнавчими. Наприклад, „Шістдесятництво: профілі на тлі покоління: (Серія біобібліографічних нарисів Національної парламентської бібліотеки України) : оглядове вид. / Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н. К. Крупської ; уклад. Г. М. Вальдовська. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2008. – 24 с.”

В ЕК не відображено: Мистецтво Донбасу (Донецька область): бібліогр. покажч. Вип. 3. 1985-1995 рр. / уклад.: Т.О. Діміджієва. — Донецьк, 2001. — 113 с. Пошук в ЕК здійснюється переважно за автором, а не за назвою видання.

Дата заповнення 12.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	133	4	14	16	18	14	14	15	18	13	7
Краєзнавчі	80	3	4	10	6	7	8	13	10	12	7
бібліографічні видання	40	2	3	6	4	4	4	6	3	6	2
методичні видання	32	1	1	3	1	3	3	4	5	6	5
інші видання	8	0	0	1	1	0	1	3	2	0	0
Доступно для скачування	79	3	4	10	6	7	8	13	9	12	7
Відображення в ЕК Бібліотеки		частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково

Мал. 1.4

Таблиця 1.5. Житомирська ОУНБ

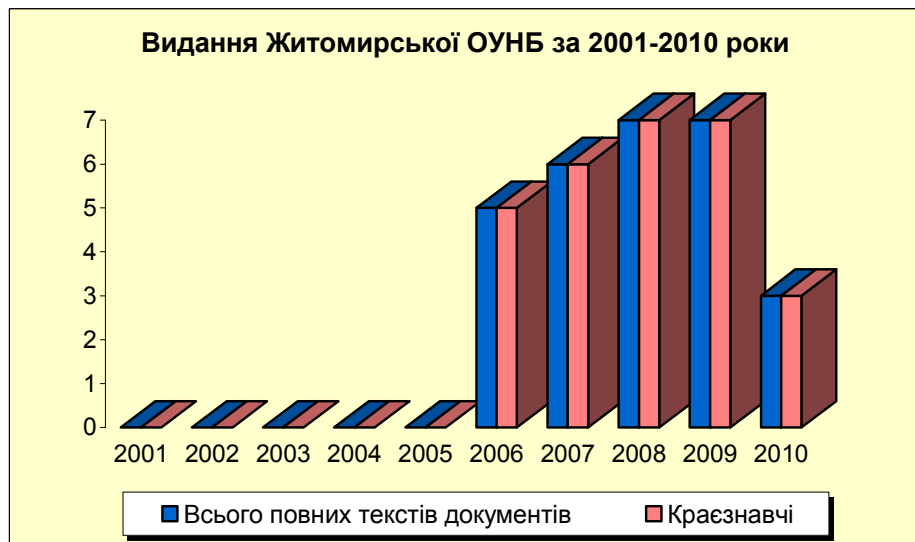
	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	28						5	6	7	7	3
З них краєзнавчих, в т.ч.	28						5	6	7	7	3
- бібліографічні	2								2		
- методичні видання	26						5	6	5	7	3
- інші видання											
Доступно для завантаження	10									7	3
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: матеріали за 2006-2008 роки не доступні для завантаження.

ЕК знаходиться у стадії розробки.

Дата заповнення 21.06.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів документів	28	0	0	0	0	0	5	6	7	7	3
Краєзнавчі	28	0	0	0	0	0	5	6	7	7	3
бібліографічні видання	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
методичні видання	26	0	0	0	0	0	5	6	5	7	3
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	10	0	0	0	0	0	0	0	0	7	3
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.5

Таблиця 1.6. Закарпатська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	19		1	2	2	2	3	3	2	2	2
З них краєзнавчих, в т.ч.	19		1	2	2	2	3	3	2	2	2
- бібліографічні	19		1	2	2	2	3	3	2	2	2
- методичні видання											
- інші видання											
Доступно для завантаження	19		1	2	2	2	3	3	2	2	2
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: публікації відображені в БД „Край”.

Дата заповнення: 05.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	19	0	1	2	2	2	3	3	2	2	2
Красназвчі	19	0	1	2	2	2	3	3	2	2	2
бібліографічні видання	19	0	1	2	2	2	3	3	2	2	2
методичні видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	19	0	1	2	2	2	3	3	2	2	2
Відображення в ЕК Бібліотеки		немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає

Мал. 1.6

Таблиця 1.7. Запорізька ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	47		2	3	6	4	4	5	12	8	3
З них краєзнавчих, в т.ч.	43		2	3	6	3	4	5	9	8	3
- бібліографічні	20		2	2	5	2	1	1	3	3	1
- методичні видання	12			1	1	1	1	2	2	3	1
- інші видання	11						2	2	4	2	1
Доступно для завантаження	43		2	3	6	3	4	5	9	8	3
Відображення в ЕК Бібліотеки	9			1	2	2	1		2	1	

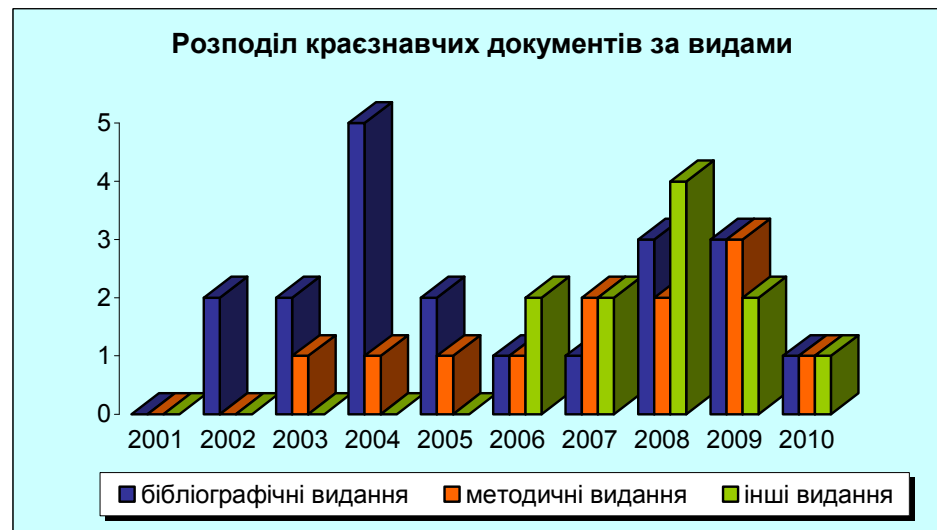
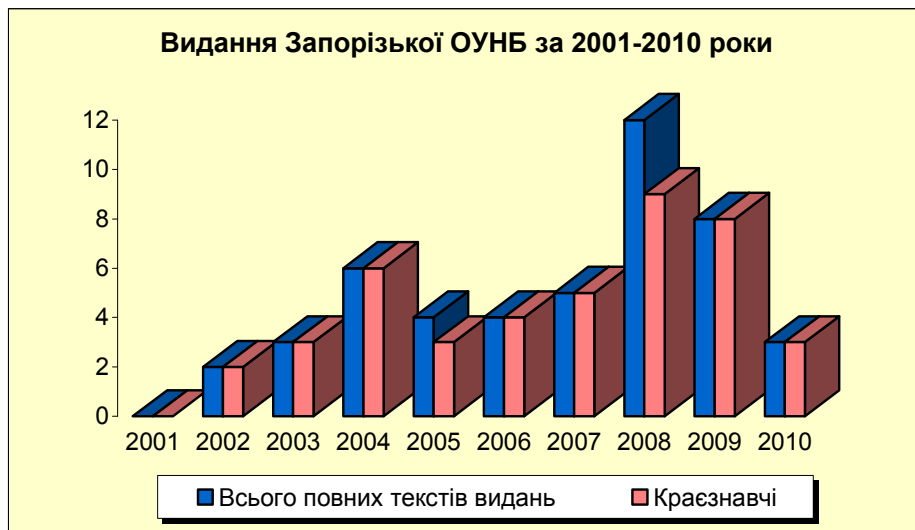
Примітки: наприклад, не представлені в ЕК:

Бібліогр. покажч. з рубрики «Міста і села Запоріжжя»: „Медове місто. До 225-річчя м. Мелітополя (2009)”; „Жовтневий район м. Запоріжжя. До 75-річчя утворення (2005)”; „Запорізька область: динаміка розвитку (1939-2009)”; „Михайлюта Олександр Олександрович: бібліогр. покажч. (2010)”.

Чимало видань представлено без вихідних даних (рік видання тощо), електронний каталог не завжди працює, навігація по сайту потребує удосконалення.

Дата заповнення: 25.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	47	0	2	3	6	4	4	5	12	8	3
Краєзнавчі	43	0	2	3	6	3	4	5	9	8	3
бібліографічні видання	20	0	2	2	5	2	1	1	3	3	1
методичні видання	12	0	0	1	1	1	1	2	2	3	1
інші видання	11	0	0	0	0	0	2	2	4	2	1
Доступно для скачування	43	0	2	3	6	3	4	5	9	8	3
Відображення в ЕК Бібліотеки	9			1	2	2	1		2	1	

Мал. 1.7

Таблиця 1.8. Івано-Франківська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	185	1	1	6	6	9	15	21	30	43	56
З них краєзнавчих, в т.ч.	106	1	1	3	3	7	8	14	18	24	27
- бібліографічні	66	1	1	3	3	4	3	10	11	12	18
- методичні видання	6					3	1			1	1
- інші видання	34						4	4	7	11	8
Доступно для завантаження	106	1	1	3	3	7	8	14	18	24	27
Відображення в ЕК Бібліотеки		ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні

27

Примітки: видання в ЕК не відображені.

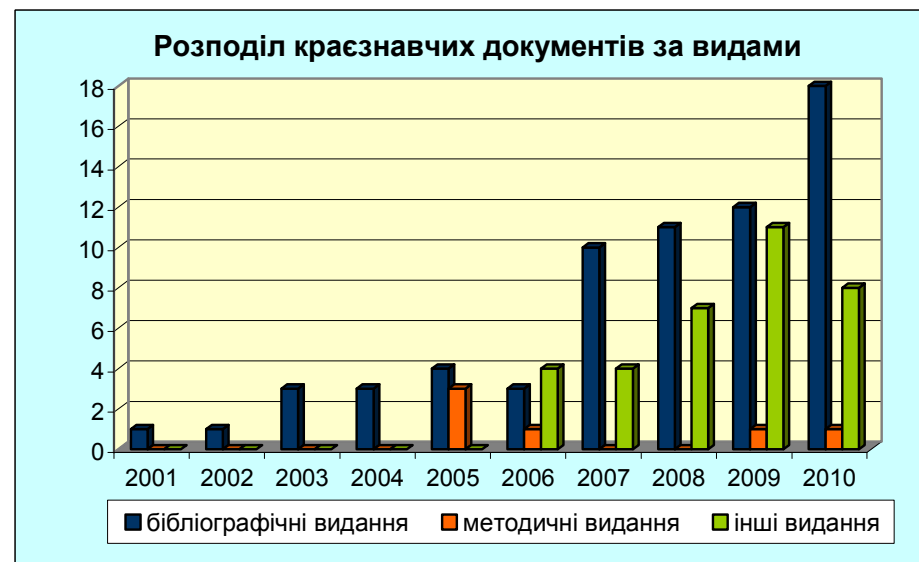
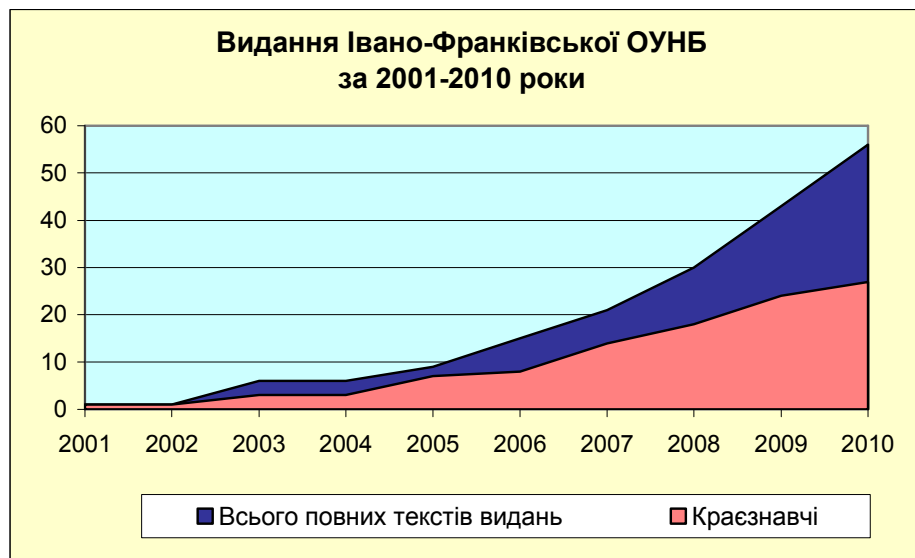
За 2001-2002 роки подається бібліографічний покажчик «Образотворче мистецтво».

Замість інформаційно-методичного листа «Славетна галичанка Роксолана в історії, літературі, мистецтві» представлений матеріал «Вічний вогонь пам'яті».

Замість «Друге повернення В. Баляса» подається «Літературне життя області».

Дата заповнення 13.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	185	1	1	6	6	9	15	21	30	43	56
Краєзнавчі	106	1	1	3	3	7	8	14	18	24	27
бібліографічні видання	66	1	1	3	3	4	3	10	11	12	18
методичні видання	6	0	0	0	0	3	1	0	0	1	1
інші видання	34	0	0	0	0	0	4	4	7	11	8
Доступно для скачування	106	1	1	3	3	7	8	14	18	24	27
Відображення в ЕК Бібліотеки	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає	немає

Мал. 1.8

Таблиця 1.9. Кіровоградська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	13		1	1	2	1	1	3	1	2	1
З них краєзнавчих, в т.ч.	13		1	1	2	1	1	3	1	2	1
- бібліографічні	13		1	1	2	1	1	3	1	2	1
- методичні видання											
- інші видання											
Доступно для завантаження	13		1	1	2	1	1	3	1	2	1
Відображення в ЕК Бібліотеки	частково				1				1	1	

29

Примітки: видання представлені в рубриці «Краєзнавство Кіровоградщини».

Не представлені в ЕК, але доступні для завантаження:

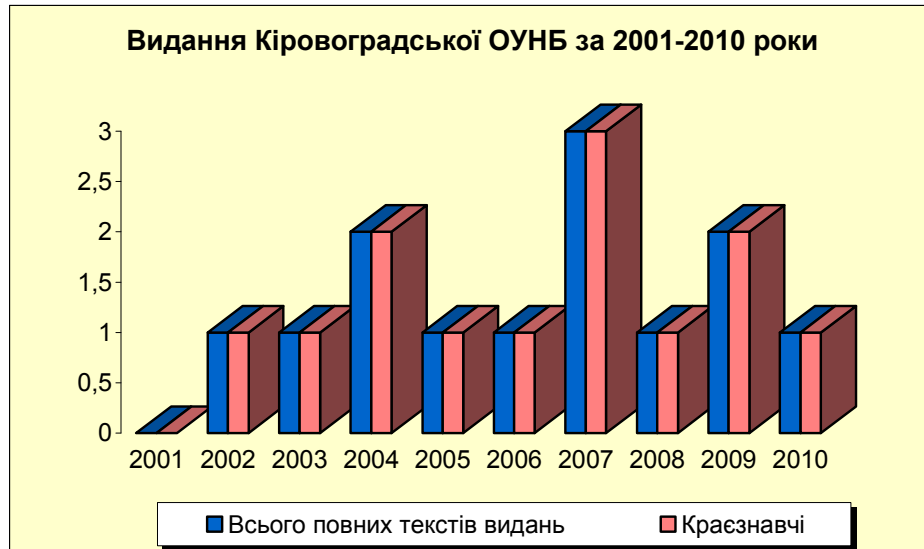
Олександрівщина туристична: путівник. / упорядник В.В. Білошапка – Олександрівка, 2007.

Чорний О.В. Краснопілля в роки Другої світової війни (1939-1945)

«Календар пам'ятних і знаменних дат Кіровоградщини на ...» (з 2004 по 2011 рік). В «Архіві сервера» знаходиться «Календар пам'ятних і знаменних дат» на 2002 і 2003 рр.

Дата заповнення 21.06.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	13	0	1	1	2	1	1	3	1	2	1
Краєзнавчі	13	0	1	1	2	1	1	3	1	2	1
бібліографічні видання	13	0	1	1	2	1	1	3	1	2	1
методичні видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	13	0	1	1	2	1	1	3	1	2	1
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.9

Таблиця 1. 10. Луганська ОУНБ

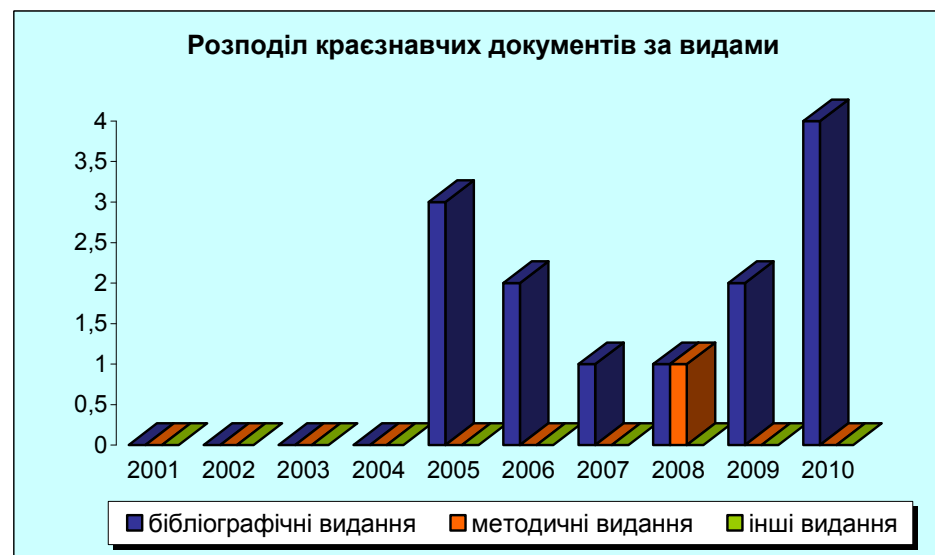
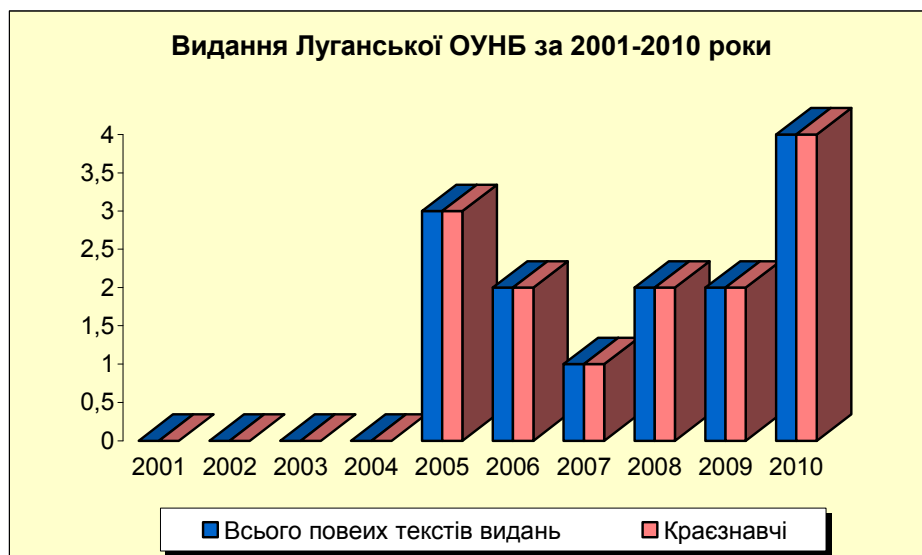
	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	14					3	2	1	2	2	4
З них краєзнавчих, в т.ч.	14					3	2	1	2	2	4
- бібліографічні	13					3	2	1	1	2	4
- методичні видання	1								1		
- інші видання											
Доступно для завантаження	14					3	2	1	2	2	4
Відображення в ЕК Бібліотеки						1		1			

Примітки: у підрубриці «Матеріали наукових конференцій» подано видання «Перші краєзнавчі читання» (1997); «Другі краєзнавчі читання» (2000), але вони не відображені в ЕК.

Бібліографічні покажчики: «Непокоренный» - до 100-річчя від дня народження Бориса Горбатова та «Митці Луганщини – лауреати державної премії» (2006) не представлені в ЕК.

Дата заповнення 04.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повеих текстів видань	14	0	0	0	0	3	2	1	2	2	4
Краєзнавчі	14	0	0	0	0	3	2	1	2	2	4
бібліографічні видання	13	0	0	0	0	3	2	1	1	2	4
методичні видання	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	14	0	0	0	0	3	2	1	2	2	4
Відображення в ЕК Бібліотеки						1		1			

Мал.1.10

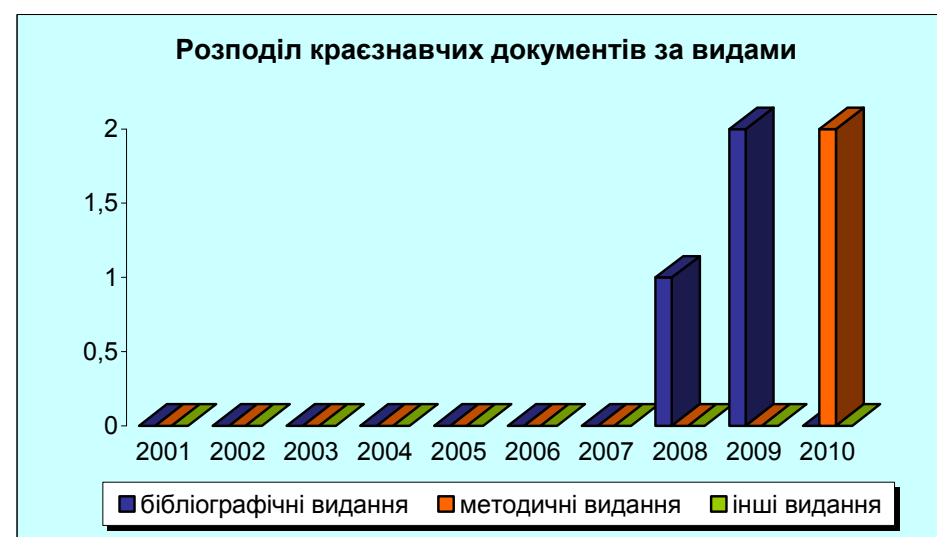
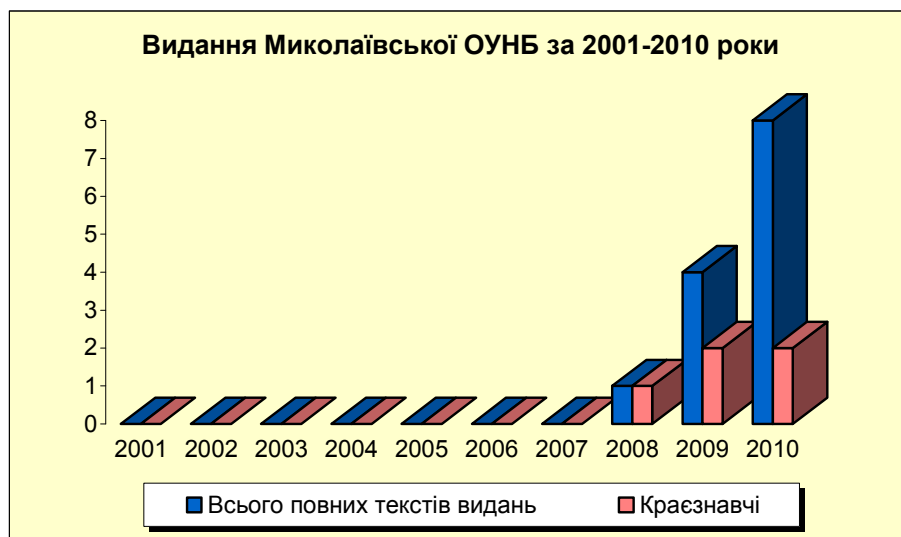
Таблиця 1.11. Миколаївська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	13								1	4	8
З них краєзнавчих, в т.ч.	5								1	2	2
- бібліографічні	3								1	2	
- методичні видання	2										2
- інші видання											
Доступно для завантаження	5								1	2	2
Відображення в ЕК Бібліотеки									ні	ні	ні

Примітки: видання не представлені в ЕК.

Дата заповнення 05.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	13	0	0	0	0	0	0	0	1	4	8
Краєзнавчі	5	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
бібліографічні видання	3	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0
методичні видання	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	5	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
Відображення в ЕК Бібліотеки									немає	немає	немає

Мал. 1.11

**Таблиця 1.12. Одеська національна наукова
бібліотека ім. М. Горького**

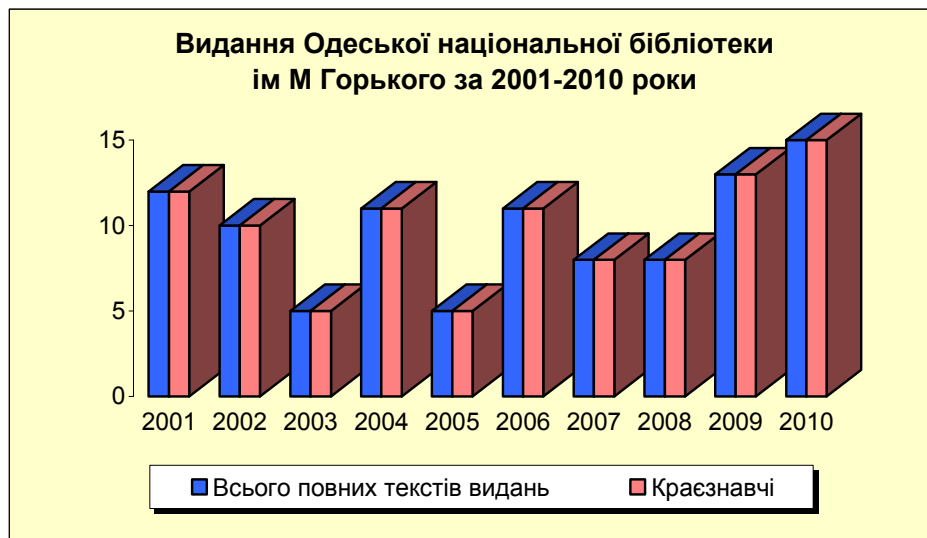
	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	98	12	10	5	11	5	11	8	8	13	15
З них краєзнавчих, в т.ч.	98	12	10	5	11	5	11	8	8	13	15
- бібліографічні	86	12	10	5	10	4	10	7	5	10	13
- методичні видання	1					1					
- інші видання	11				1		1	1	3	3	2
Доступно для завантаження											
Відображення в ЕК Бібліотеки	74	12	10	5	11	4	6	8	8	7	3

Примітки: в ЕК не представлені видання:

Дерибас А.М. Старая Одесса: забытые страницы: ист. Очерки и воспоминания. – К.: Мистецтво, 2004.; Т.Г. Шевченко в Одеській пресі: бібліогр. покажч./ Вип.4, ч. 3/. – О., 2005; М.Л. Кропивницький в Одесі: бібліогр. покажч. – О.: Негоціант, 2006; Календар знаменних і пам'ятних дат Одещини на 2010 рік / упоряд. Т.І. Олейникова. – О., 2009. Іван Леонідович Андронов: бібліогр. покажч. / уклад. І.Е. Рікун. – О.: ОННБ, 2010.

Дата заповнення 31.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	98	12	10	5	11	5	11	8	8	13	15
Краєзнавчі	98	12	10	5	11	5	11	8	8	13	15
бібліографічні видання	86	12	10	5	10	4	10	7	5	10	13
методичні видання	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
інші видання	11	0	0	0	1	0	1	1	3	3	2
Доступно для скачування											
Відображення в ЕК Бібліотеки	74	12	10	5	11	4	6	8	8	7	3

Мал. 1.12

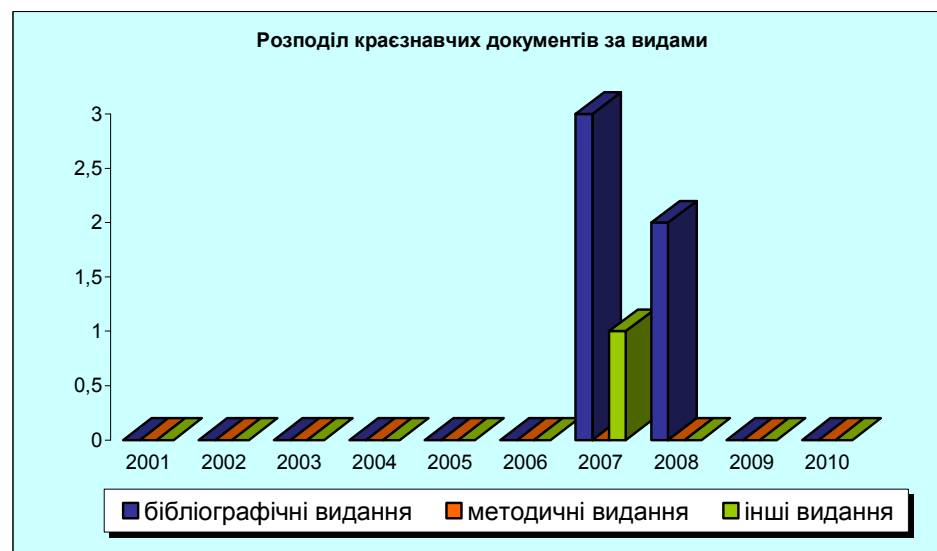
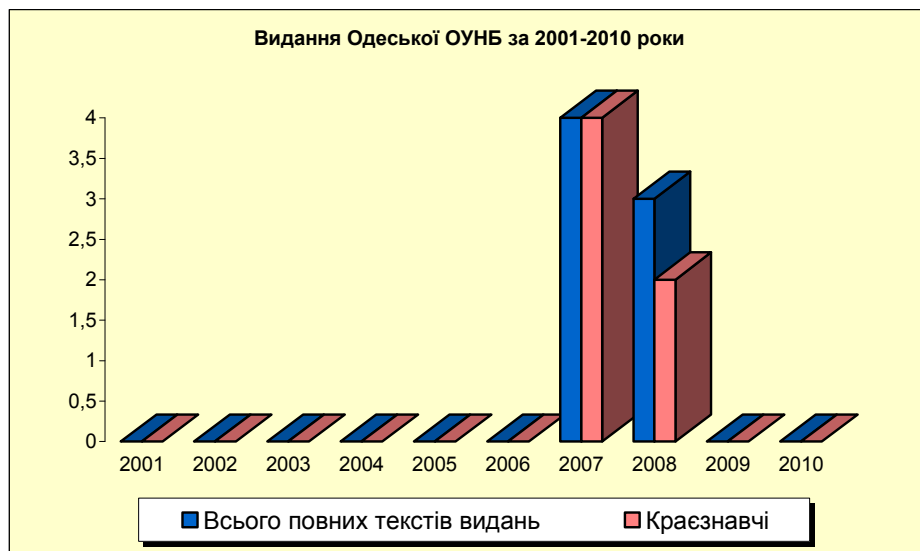
Таблиця 1.13. Одеська ОУНБ ім. М. Грушевського

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	7							4	3		
З них краєзнавчих, в т.ч.	6							4	2		
- бібліографічні	5							3	2		
- методичні видання											
- інші видання	1							1			
Доступно для завантаження	6							4	2		
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: ЕК не відкривається.

Дата заповнення 24.06.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	7	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0
Краєзнавчі	6	0	0	0	0	0	0	4	2	0	0
бібліографічні видання	5	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0
методичні видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші видання	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Доступно для скачування	6	0	0	0	0	0	0	4	2	0	0
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.13

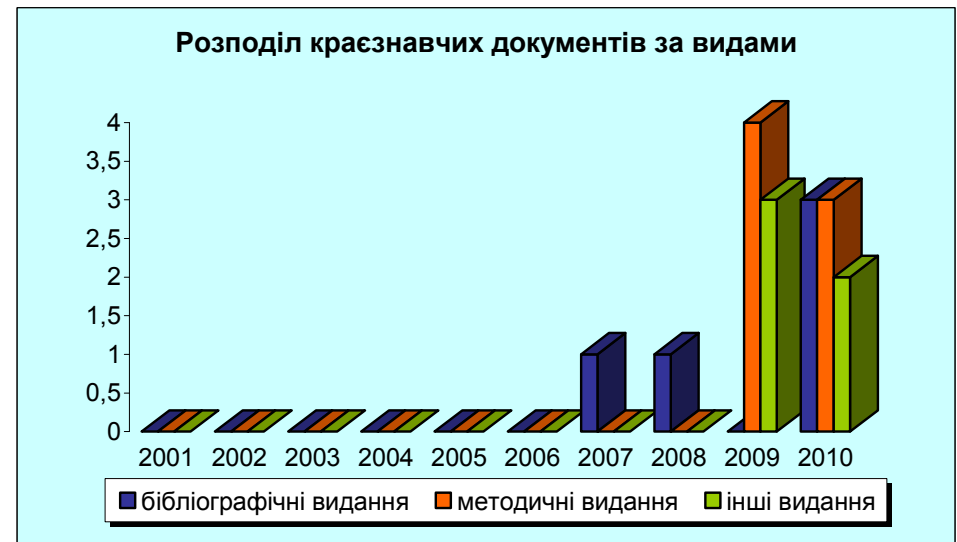
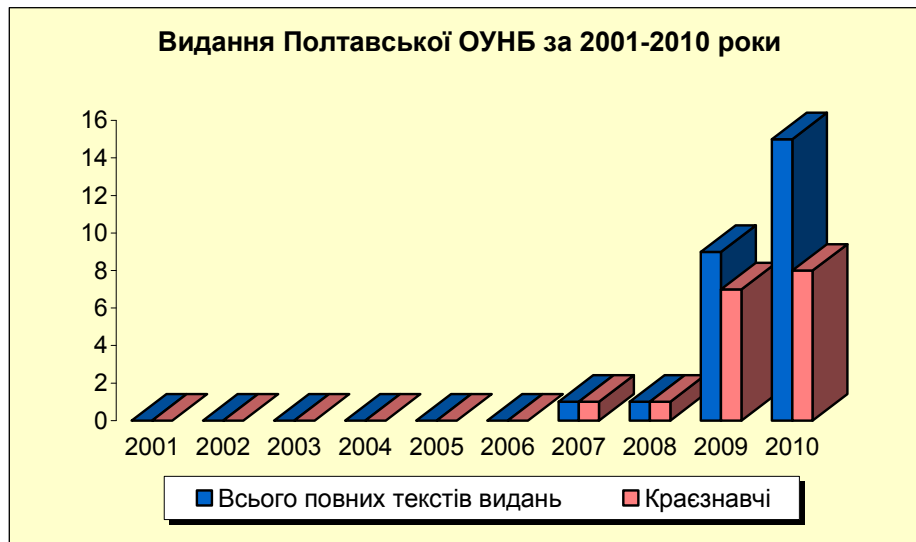
Таблиця 1.14. Полтавська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	26							1	1	9	15
З них краєзнавчих, в т.ч.	17							1	1	7	8
- бібліографічні	5							1	1		3
- методичні видання	7									4	3
- інші видання	5									3	2
Доступно для завантаження	17							1	1	7	8
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: видання не відображені в ЕК.

Дата заповнення 05.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	26	0	0	0	0	0	0	1	1	9	15
Краєзнавчі	17	0	0	0	0	0	0	1	1	7	8
бібліографічні видання	5	0	0	0	0	0	0	1	1	0	3
методичні видання	7	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3
інші видання	5	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Доступно для скачування	17	0	0	0	0	0	0	1	1	7	8
Відображення в ЕК Бібліотеки								немає	немає	немає	немає

Мал.1.14

Таблиця 1.15. Рівненська державна обласна бібліотека

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
З них краєзнавчих, в т.ч.	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
- бібліографічні	61	2	5	6	6	7	6	5	9	8	7
- методичні видання	5					1	1	3			
- інші видання	3						1	1	1		
Доступно для завантаження	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
Відображення в ЕК Бібліотеки	10			1	1	4	3	1			

Примітки: краєзнавчі документи за 2001-2010 рр. знаходяться в рубриці „Архівні документи”.

В ЕК представлені:

бібліографічний список «Література до знаменних і пам’ятних дат Рівненщини на 2004 рік» - Ювілейне вид. - Рівне 2003 – 73 с.;

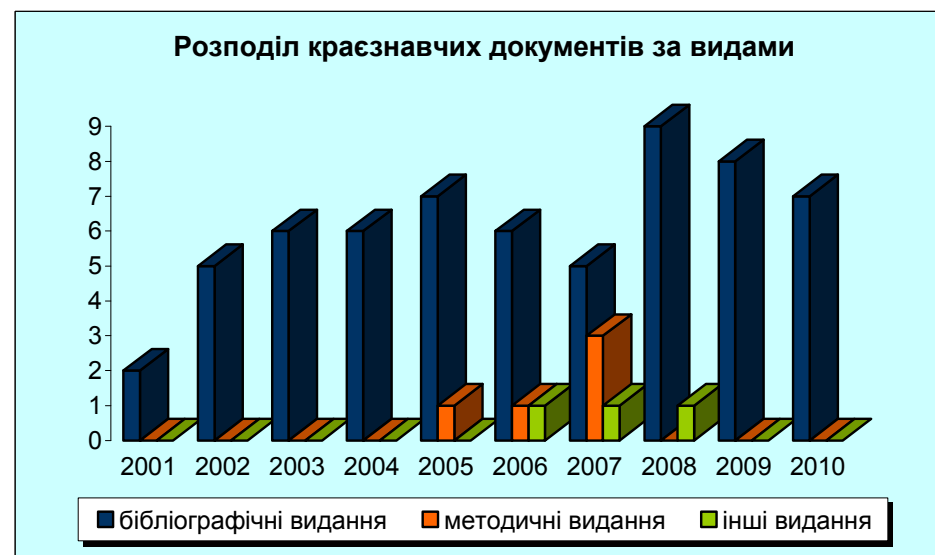
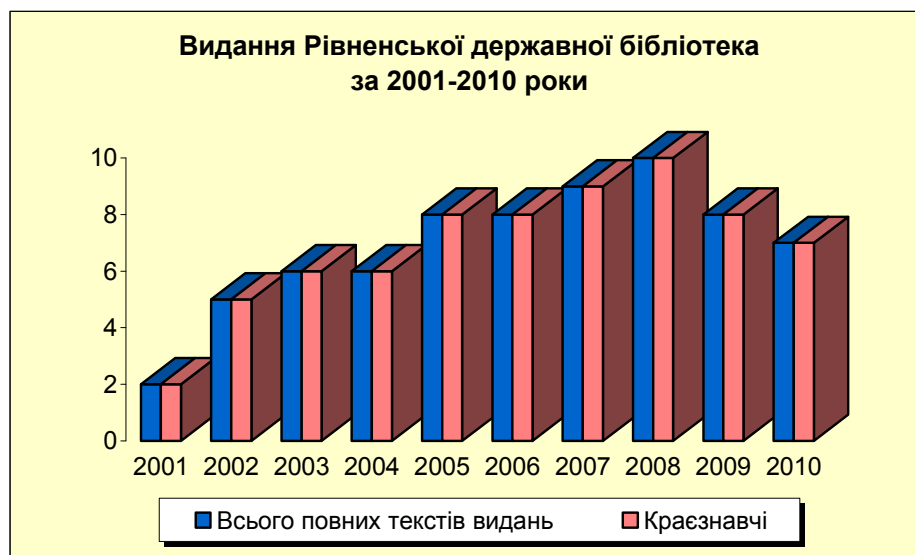
«Література до знаменних і пам’ятних дат Рівненщини на 2005 рік» - Рівне 2004 – 38с.

«Новини краєзнавчої літератури» поточ. бібліогр. покажч. за 1, 2, 3,4 кв. 2005 р. .

«Новини краєзнавчої літератури» поточ. бібліогр. покажч. за 1, 2, 3,4 кв. 2006 р.

Дата заповнення 18.05.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
Краєзнавчі	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
бібліографічні видання	61	2	5	6	6	7	6	5	9	8	7
методичні видання	5	0	0	0	0	1	1	3	0	0	0
інші видання	3	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Доступно для скачування	69	2	5	6	6	8	8	9	10	8	7
Відображення в ЕК Бібліотеки	частково	немає	немає	частково	частково	частково	частково	частково	немає	немає	немає

Мал. 1.15

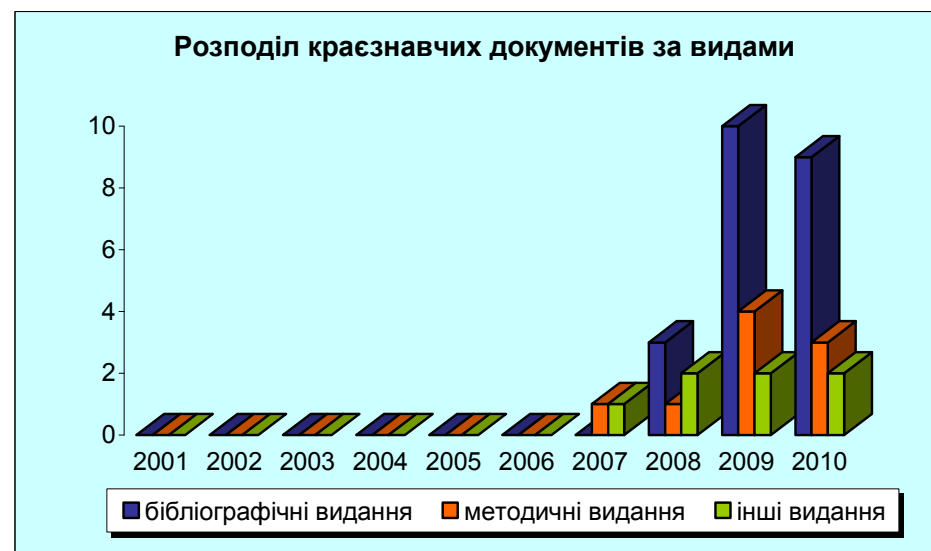
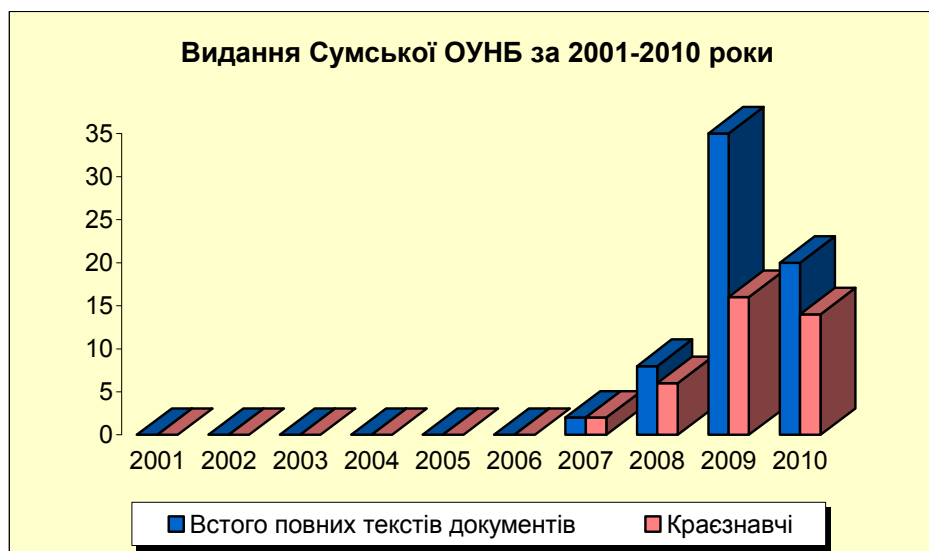
Таблиця 1.16. Сумська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	65							2	8	35	20
З них краєзнавчих, в т.ч.	38							2	6	16	14
- бібліографічні	22								3	10	9
- методичні видання	9							1	1	4	3
- інші видання	7							1	2	2	2
Доступно для завантаження	38							2	6	16	14
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: видання в ЕК не представлені.

Дата заповнення 16.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів документів	65	0	0	0	0	0	0	2	8	35	20
Краєзнавчі	38	0	0	0	0	0	0	2	6	16	14
бібліографічні видання	22	0	0	0	0	0	0	0	3	10	9
методичні видання	9	0	0	0	0	0	0	1	1	4	3
інші видання	7	0	0	0	0	0	0	1	2	2	2
Доступно для скачування	38	0	0	0	0	0	0	2	6	16	14
Відображення в ЕК Бібліотеки								немає	немає	немає	немає

Мал. 1.16

Таблиця 1.17. Тернопільська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	53	3	6	4	4	3	4	6	7	10	6
З них краєзнавчих, в т.ч.	51	3	5	4	4	3	4	6	7	10	5
- бібліографічні	41	3	4	3	4	3	3	3	7	7	4
- методичні видання	10		1	1			1	3		3	1
- інші видання											
Доступно для завантаження	51	3	5	4	4	3	4	6	7	10	5
Відображення в ЕК Бібліотеки		частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.	частк.

45

Примітки:

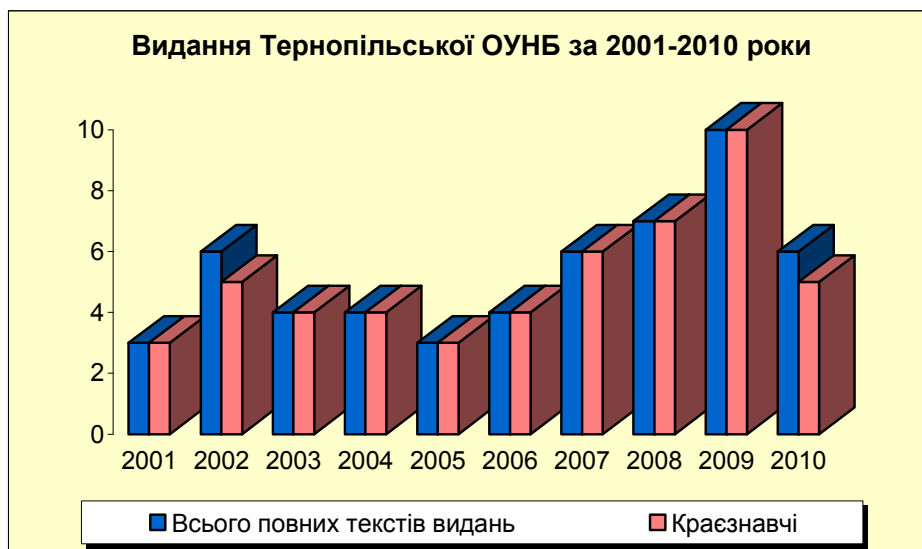
В ЕК не представлені:

„Степан Бандера: в одній особі образ покоління: зб. метод. матеріалів для вшанування пам’яті славетного сина України / упоряд. О.Г. Ліскова; ред. О.М. Раскіна. –Т., 2009. – 76 с.”; „Лесь Курбас: життя і творчість: метод.-бібліогр. поради / підгот. Л,М. Козачок. Тернопіль. – 2007”; „Ігор Герепя : «Велет віри, духу і любові»: бібліогр. покажч./ уклад. М. Друкевич. –Т.: Підручники і посібники 2008 – 48 с.: іл..”

Представлені: „Юліуш Словацький (4.09.1809-3.04.1849): бібліогр. покажч. – Т., 2009 – 160 с.”; „Література до знаменних і пам’ятних дат Тернопільщини на 2002”: бібліогр. список. – Т., 2002 – 126 с”.

Дата заповнення 07.04.2011

	Всього	В т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	53	3	6	4	4	3	4	6	7	10	6
Краєзнавчі	51	3	5	4	4	3	4	6	7	10	5
бібліографічні видання	41	3	4	3	4	3	3	3	7	7	4
методичні видання	10	0	1	1	0	0	1	3	0	3	1
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	51	3	5	4	4	3	4	6	7	10	5
Відображення в ЕК Бібліотеки		частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково	частково

Мал. 1.17

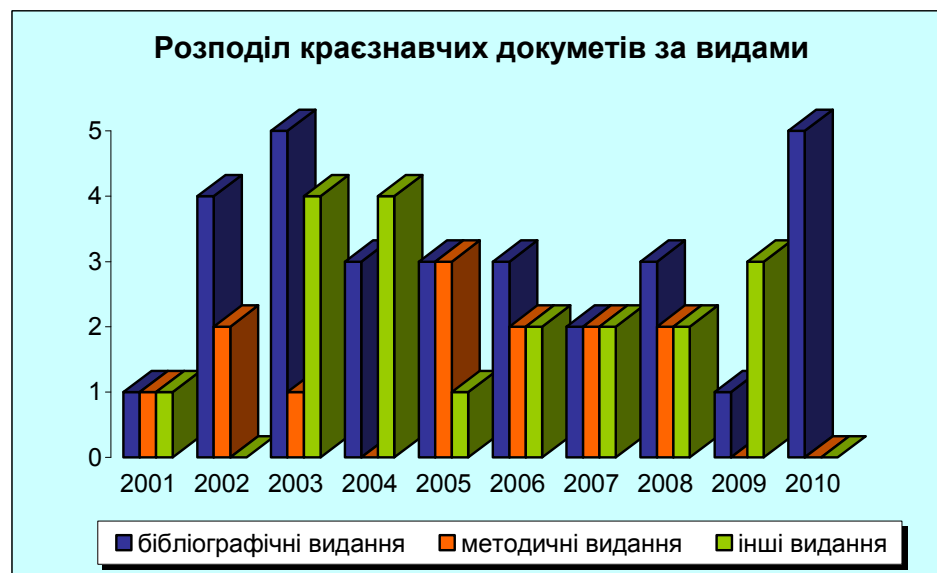
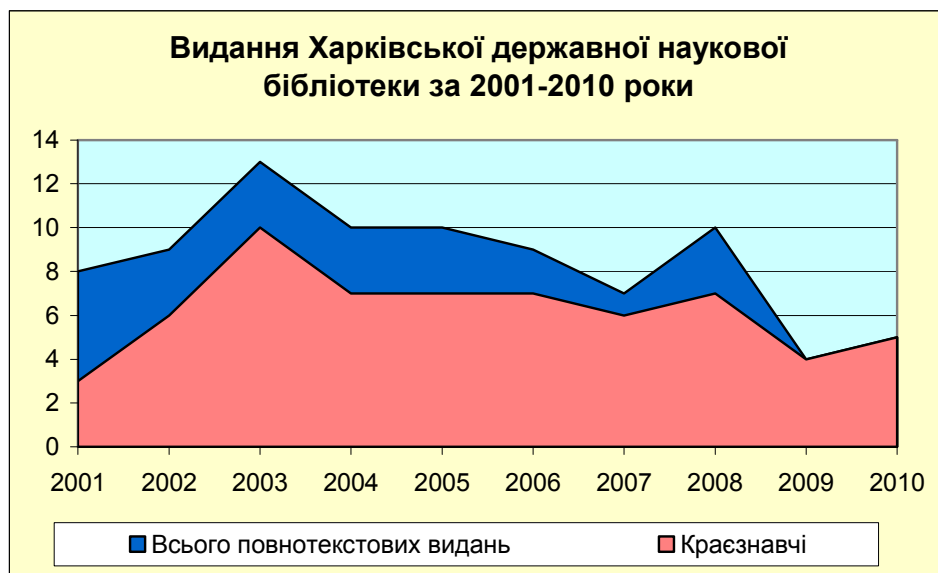
Таблиця 1.18. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	85	8	9	13	10	10	9	7	10	4	5
З них краєзнавчих, в т.ч.	62	3	6	10	7	7	7	6	7	4	5
- бібліографічні	30	1	4	5	3	3	3	2	3	1	5
- методичні видання	13	1	2	1		3	2	2	2		
- інші видання	19	1		4	4	1	2	2	2	3	
Доступно для завантаження	62	3	6	10	7	7	7	6	7	4	5
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: ЕК не працював.

Дата заповнення: 25.05.2011.

	Всього	В т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових видань	85	8	9	13	10	10	9	7	10	4	5
Краєзнавчі	62	3	6	10	7	7	7	6	7	4	5
бібліографічні видання	30	1	4	5	3	3	3	2	3	1	5
методичні видання	13	1	2	1	0	3	2	2	2	0	0
інші видання	19	1	0	4	4	1	2	2	2	3	0
Доступно для скачування	62	3	6	10	7	7	7	6	7	4	5
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.18

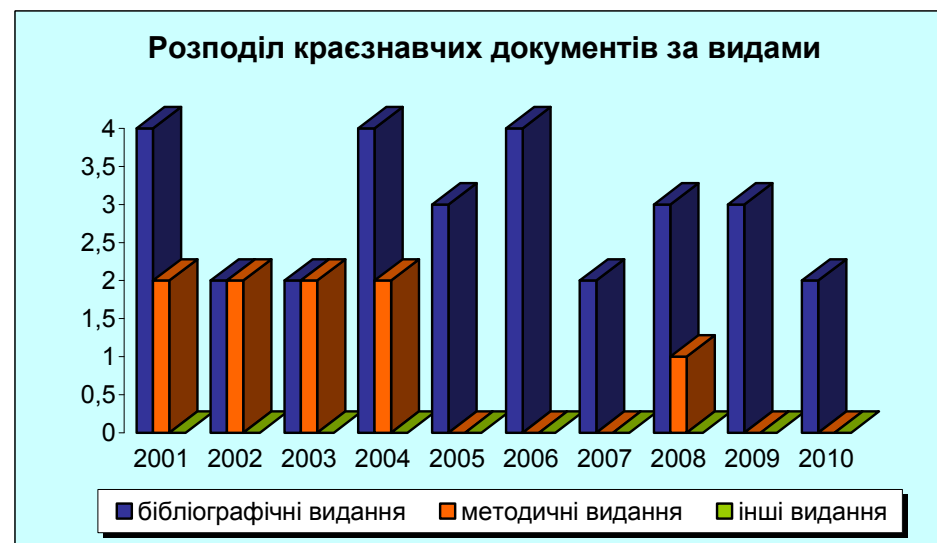
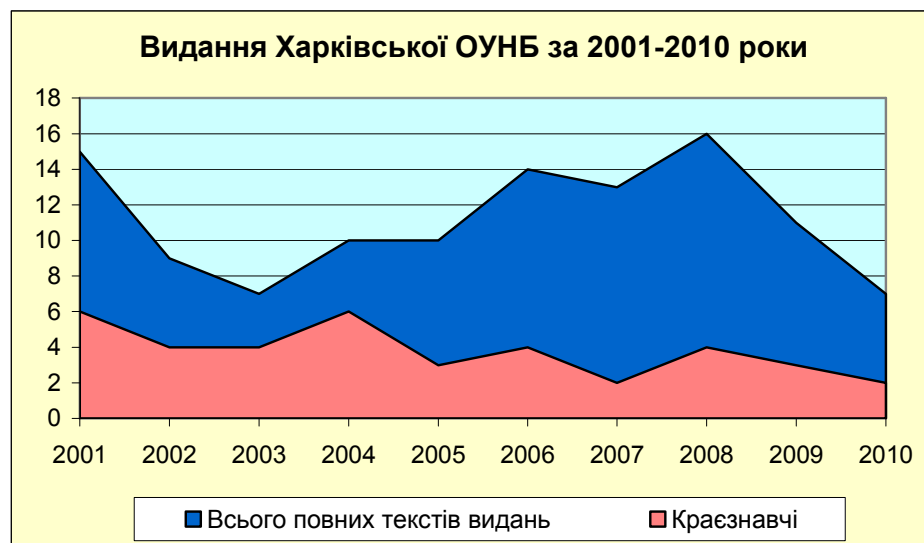
Таблиця 1.19. Харківська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	112	15	9	7	10	10	14	13	16	11	7
З них краєзнавчих, в т.ч.	38	6	4	4	6	3	4	2	4	3	2
- бібліографічні	29	4	2	2	4	3	4	2	3	3	2
- методичні видання	9	2	2	2	2				1		
- інші видання											
Доступно для завантаження	38	6	4	4	6	3	4	2	4	3	2
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: методичні видання за 2009-2010 роки не відкриваються і не доступні для завантаження. Відсутній ЕК бібліотеки.

Дата заповнення: 19.04.2011.

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	112	15	9	7	10	10	14	13	16	11	7
Краєзнавчі	38	6	4	4	6	3	4	2	4	3	2
бібліографічні видання	29	4	2	2	4	3	4	2	3	3	2
методичні видання	9	2	2	2	2	0	0	0	1	0	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	38	6	4	4	6	3	4	2	4	3	2
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.19

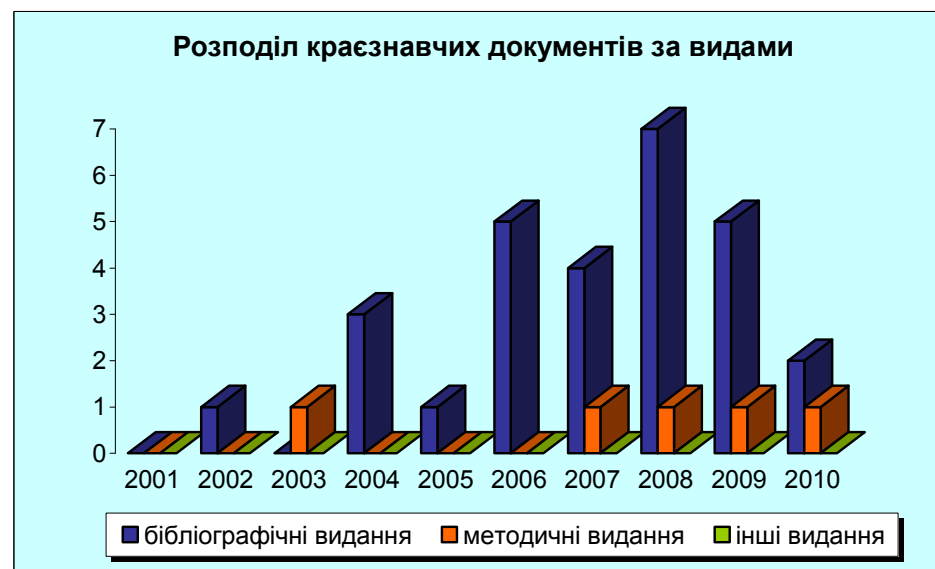
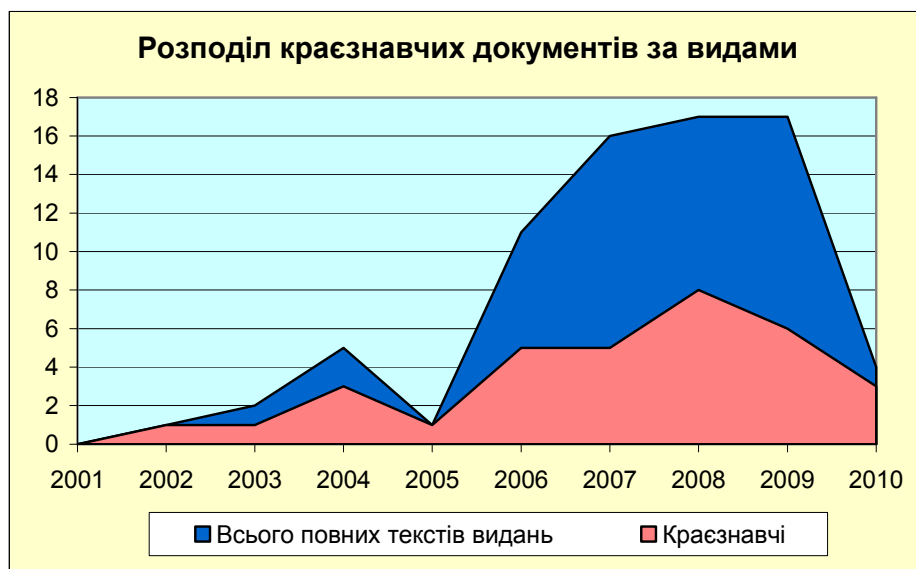
Таблиця 1.20. Херсонська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	74		1	2	5	1	11	16	17	17	4
З них краєзнавчих, в т.ч.	33		1	1	3	1	5	5	8	6	3
- бібліографічні	28		1		3	1	5	4	7	5	2
- методичні видання	5			1				1	1	1	1
- інші видання											
Доступно для завантаження	33										
Відображення в ЕК Бібліотеки				1	1	1					

Примітки: в ЕК представлені бібліографічні покажчики «Дорогоцінний скарб народної душі» (2003, 2004), «Копштейн Арон Йосипович» (2005). Відомості про всі інші краєзнавчі видання – відсутні.

Дата заповнення 12.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	74	0	1	2	5	1	11	16	17	17	4
Краєзнавчі	33	0	1	1	3	1	5	5	8	6	3
бібліографічні видання	28	0	1	0	3	1	5	4	7	5	2
методичні видання	5	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	33	0	1	1	3	1	5	5	8	6	3
Відображення в ЕК Бібліотеки				1	1	1					

Мал. 1.20

Таблиця 1.21. Хмельницька ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	12								1	11	
З них краєзнавчих, в т.ч.	11								1	10	
- бібліографічні	9								1	8	
- методичні видання	1									1	
- інші видання	1									1	
Доступно для завантаження	11								1	10	
Відображення в ЕК Бібліотеки	6									6	

Примітки:

В ЕК не представлені:

Минувшини чорні рядки і пам'яті світла скорбота: (Голодомор 1932-1933 років на Хмельниччині): довід.-бібліогр. вид. – Хмельницький, 2008;

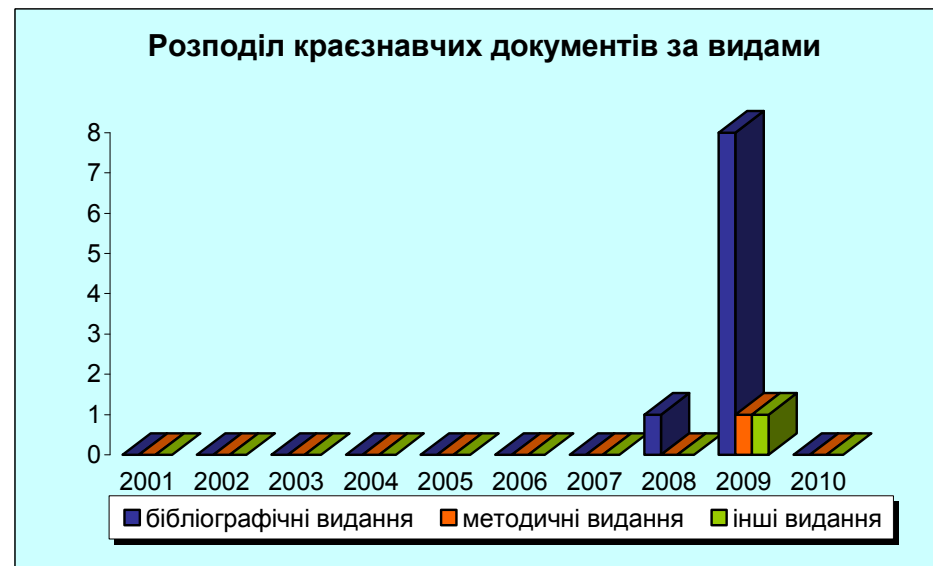
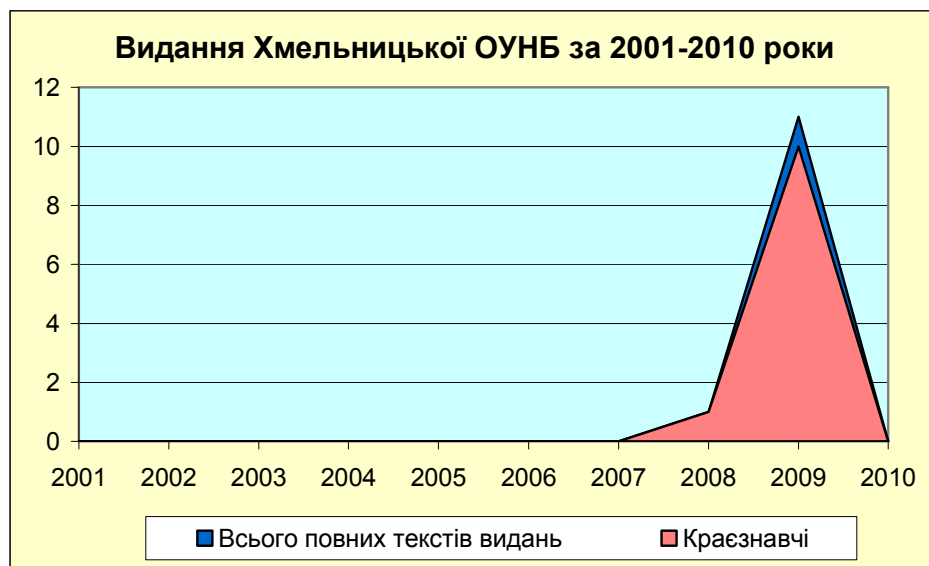
Літературна Хмельниччина 2008 року.: бібліогр. покажч. – Хмельницький, 2009;

Література про Хмельницьку область за 2006 рік: бібліогр. покажч. – Хмельницький, 2009;

Методичні рекомендації щодо створення на базі публічних бібліотек полі функціональних установ бібліотек-музеїв / Упр. культури, туризму і курортів Хмельниц. облдержадмін.; уклад.: Г.Й. Фурманчук, К.А. Чабан. – Хмельницький, 2009.

Дата заповнення: 21.06.2011.

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	12	0	0	0	0	0	0	0	1	11	0
Краєзнавчі	11	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0
бібліографічні видання	9	0	0	0	0	0	0	0	1	8	0
методичні видання	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
інші видання	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Доступно для скачування	11								1	10	
Відображення в ЕК Бібліотеки	6									6	

Мал. 1.21

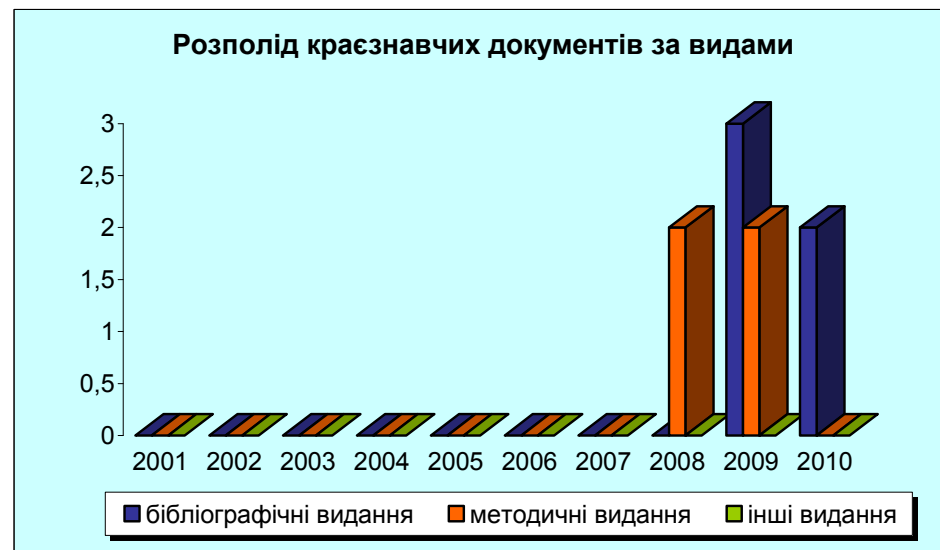
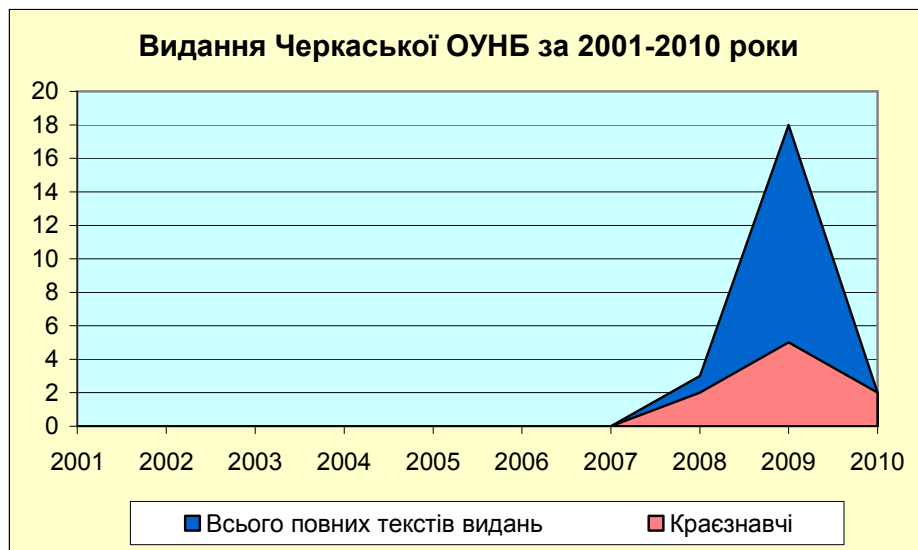
Таблиця 1.22. Черкаська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	23								3	18	2
З них краєзнавчих, в т.ч.	9								2	5	2
- бібліографічні	5									3	2
- методичні видання	4								2	2	
- інші видання											
Доступно для завантаження	9								2	5	2
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: Відсутній ЕК.

Дата заповнення: 19.04.2011. **Перевірено** 27.06.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	23	0	0	0	0	0	0	0	3	18	2
Краєзнавчі	9	0	0	0	0	0	0	0	2	5	2
бібліографічні видання	5	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
методичні видання	4	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	9	0	0	0	0	0	0	0	2	5	2
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.22

Таблиця 1.23. Чернівецька ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	47	4	1	4	7	6	7	10	4	4	
З них краєзнавчих, в т.ч.	32	4	1	2	6	4	3	6	3	3	
- бібліографічні	14	2	1	1	2	2	1	1	1	3	
- методичні видання	18	2		1	4	2	2	5	2		
- інші видання											
Доступно для завантаження	32	4	1	2	6	4	3	6	3	3	
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Дата заповнення: 21.06.2011.

Примітки: бібліографічний покажчик «Орест Криворучко» (2002 р.) не доступний для завантаження.

В ЕК представлено лише бібліографічний покажчик «Кіно і Буковина» у БД «Буковина».

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	47	4	1	4	7	6	7	10	4	4	
Краєзнавчі	32	4	1	2	6	4	3	6	3	3	
бібліографічні видання	14	2	1	1	2	2	1	1	1	3	
методичні видання	18	2	0	1	4	2	2	5	2	0	
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Доступно для скачування	32	4	1	2	6	4	3	6	3	3	
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.23

Таблиця 1.24. Чернігівська ОУНБ

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	107	6	14	14	21	8	3	10	14	9	8
З них краєзнавчих, в т.ч.	84	6	11	13	17	5	3	7	10	6	6
- бібліографічні	68	6	8	8	14	4	3	6	8	5	6
- методичні видання	7				2	1		1	2	1	
- інші видання	9		3	5	1						
Доступно для завантаження	83	6	11	13	17	5	3	7	10	6	5
Відображення в ЕК Бібліотеки	52	3	8	12	14	4	3	6	2	Не відобр.	Не відобр.

59

Примітки:

Не представлені в ЕК бібліографічні покажчики:

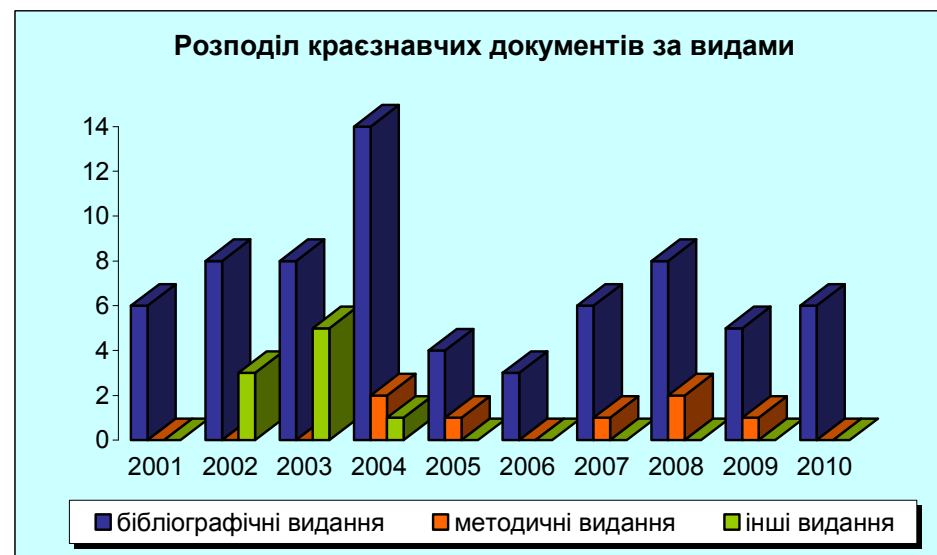
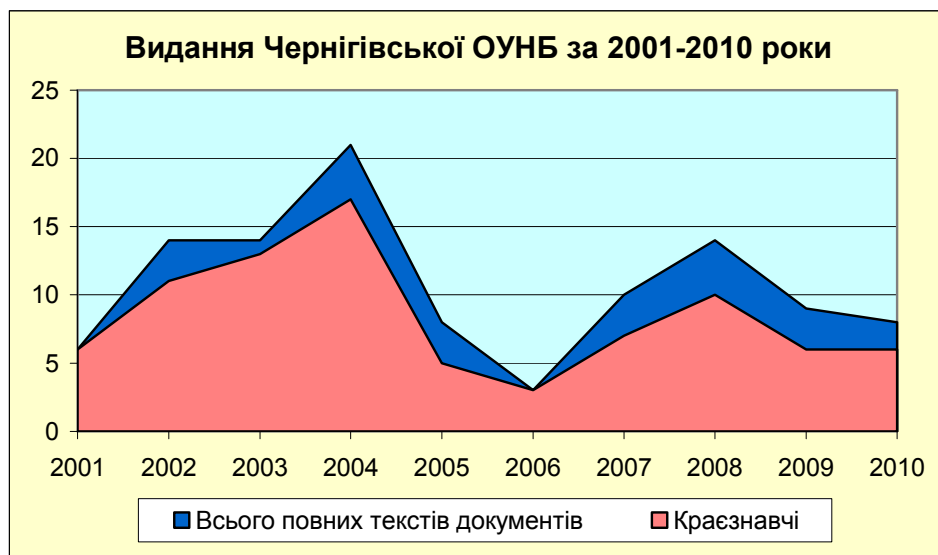
„Знаменні і пам’ятні дати по Чернігівській області” (2010); „Літературна спілка „Чернігів” (2003); „Борзна” (2008);

Ляшев О.В. Роїще – село, сотенне містечко: іст.-етногр. нарис.- Чернігів, 2002 – 144 с.: іл.;

Замість видання „Михась Ткач”(2002) 2 рази представлений рек. покажч. „Петро Григорович Зуб” (2002)

Дата заповнення: 12.04.2011

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів документів	107	6	14	14	21	8	3	10	14	9	8
Краєзнавчі	84	6	11	13	17	5	3	7	10	6	6
бібліографічні видання	68	6	8	8	14	4	3	6	8	5	6
методичні видання	7	0	0	0	2	1	0	1	2	1	0
інші видання	9	0	3	5	1	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	83	6	11	13	17	5	3	7	10	6	5
Відображення в ЕК Бібліотеки	52	3	8	12	14	4	3	6	2	0	0

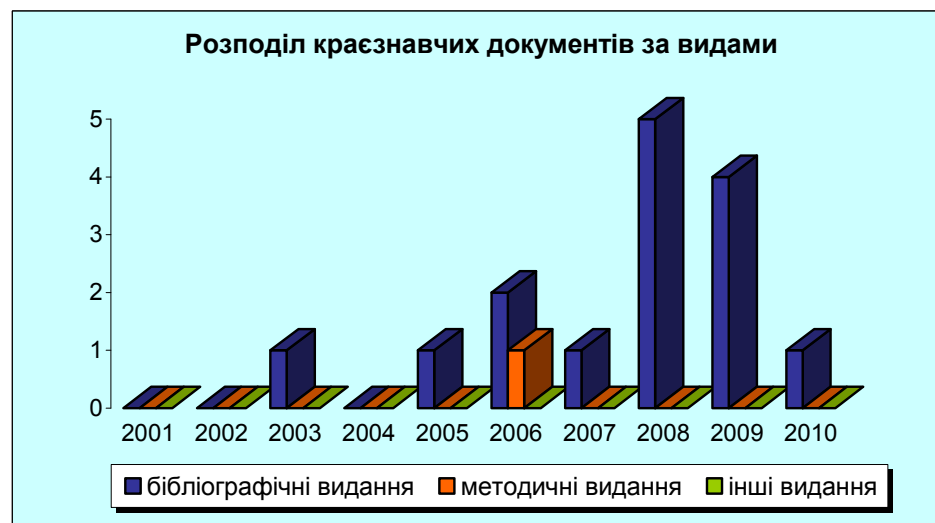
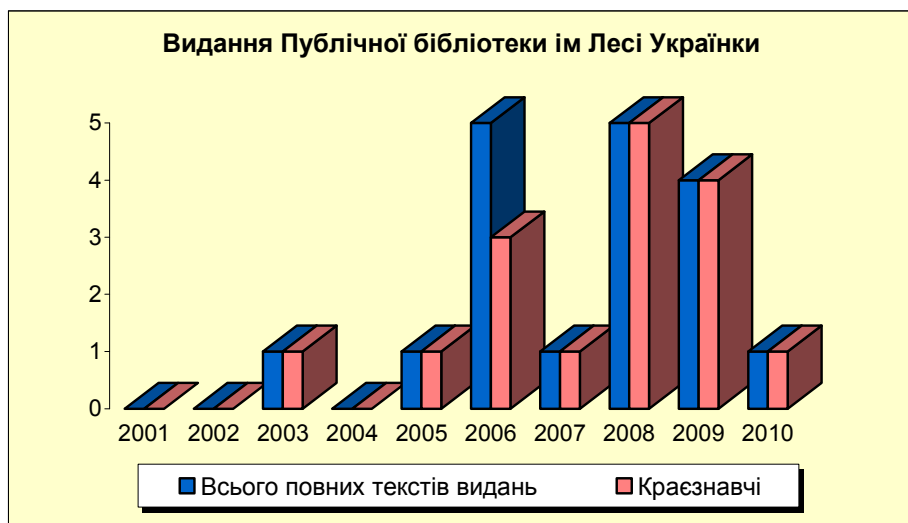
Мал. 1.24

Таблиця 1.25. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (м. Київ)

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	18			1		1	5	1	5	4	1
З них краєзнавчих, в т.ч.	16			1		1	3	1	5	4	1
- бібліографічні	15			1		1	2	1	5	4	1
- методичні видання	1						1				
- інші видання											
Доступно для завантаження	16			1		1	3	1	5	4	1
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: ЕК не відкривається. (Перевірено 08.06.2011).

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів видань	18	0	0	1	0	1	5	1	5	4	1
Краєзнавчі	16	0	0	1	0	1	3	1	5	4	1
бібліографічні видання	15	0	0	1	0	1	2	1	5	4	1
методичні видання	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
інші видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Доступно для скачування	16	0	0	1	0	1	3	1	5	4	1
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Мал. 1.25

Таблиця 1.26. Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека

	Всього	в т. ч. за роки									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повнотекстових документів	38								11	17	10
З них краєзнавчих, в т.ч.	30								10	11	9
- бібліографічні	18								9	6	3
- методичні видання											
- інші видання	12								1	5	6
Доступно для завантаження	5									4	1
Відображення в ЕК Бібліотеки											

Примітки: ЕК не працював.

Для завантаження доступні такі документи :

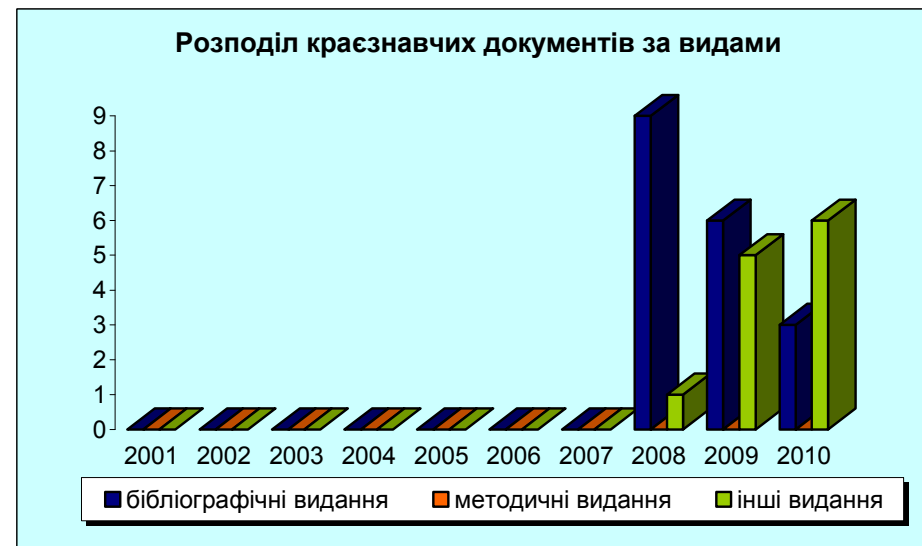
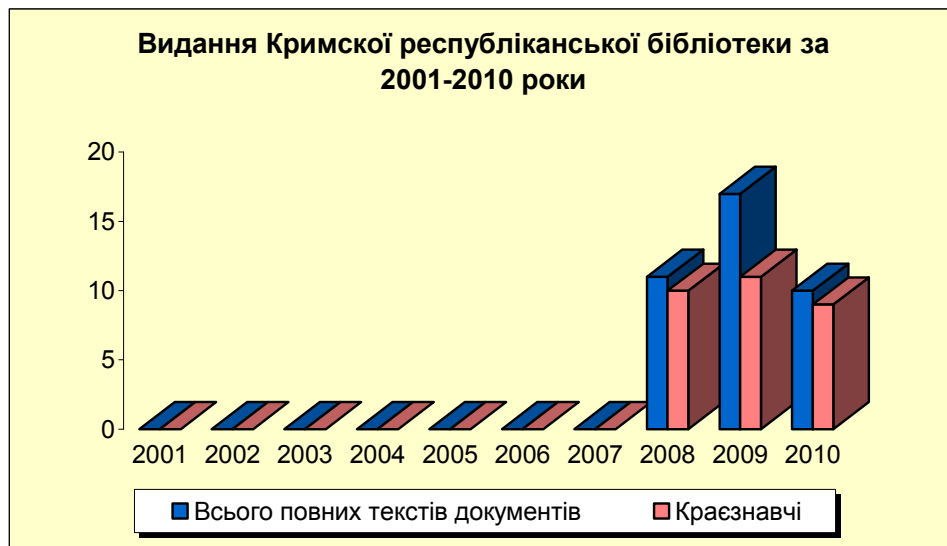
«Календарь знаменательных и памятных дат на 2009 год»;

«Календарь знаменательных и памятных дат на 2010 год»;

«Календарь знаменательных и памятных дат на 2011 год».

Дата заповнення: 8.06.2011.

	Всього	в т.ч. за роками									
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Всього повних текстів документів	38	0	0	0	0	0	0	0	11	17	10
Краєзнавчі	30	0	0	0	0	0	0	0	10	11	9
бібліографічні видання	18	0	0	0	0	0	0	0	9	6	3
методичні видання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші видання	12	0	0	0	0	0	0	0	1	5	6
Доступно для скачування	5	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1
Відображення в ЕК Бібліотеки											

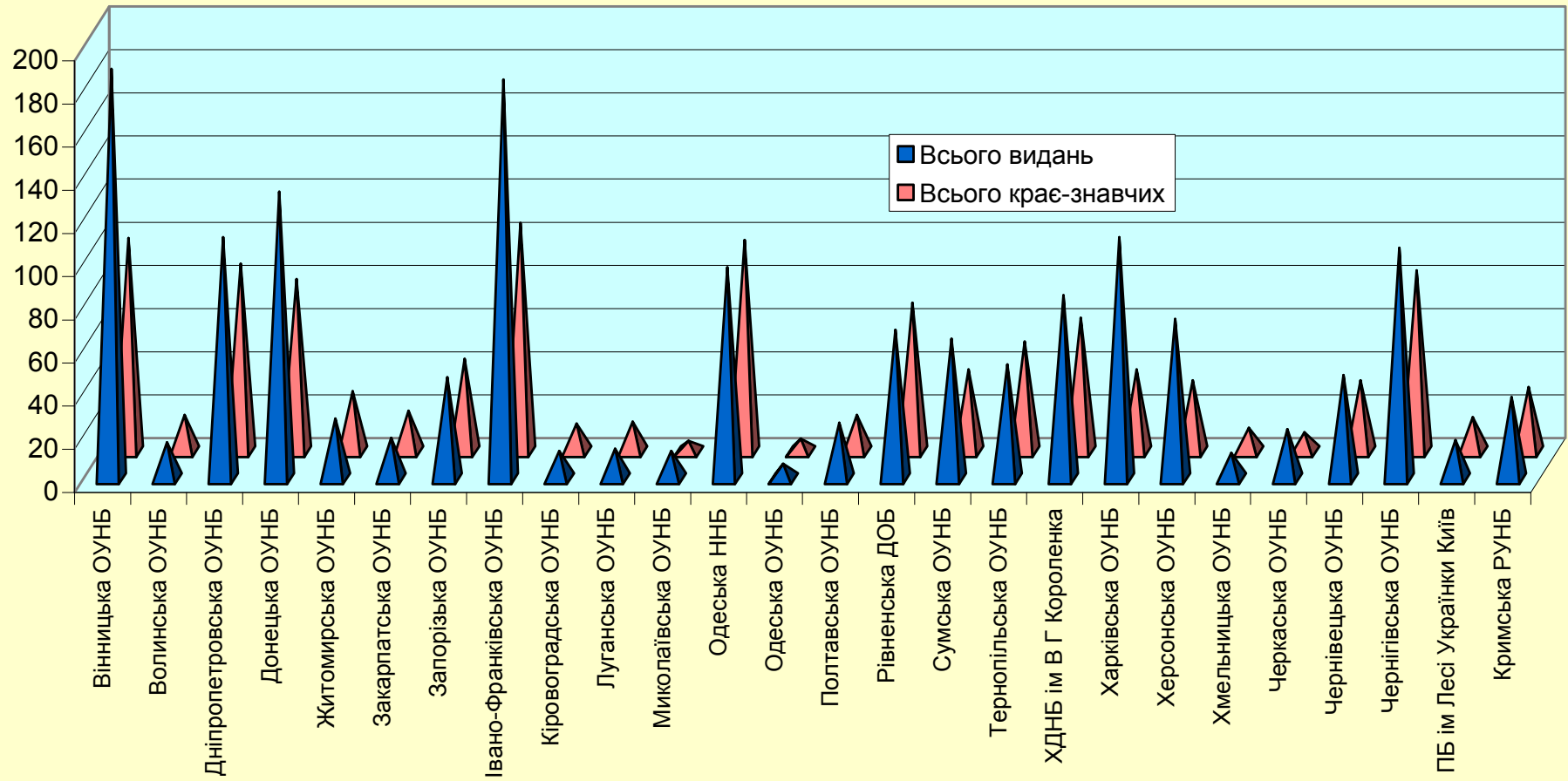
Мал. 1.26

Таблиця 2. Зведена

Бібліотека	Всього видань	Видання краєзнавчого змісту					Примітки
		Всього краєзнавчих	Бібліографічні	Методичні	Інші	Доступно для завантаження	
Вінницька ОУНБ	190	99	67	12	18	98	Не всі представлені в ЕК
Волинська ОУНБ	17	17	16	0	1	8	Не всі представлені в ЕК
Дніпропетровська ОУНБ	112	87	54	4	29	87	Представлено в ЕК 49 видань
Донецька ОУНБ	133	80	40	32	8	79	Не всі представлені в ЕК
Житомирська ОУНБ	28	28	2	26	0	10	ЕК у стадії розробки
Закарпатська ОУНБ	19	19	19	0	0	19	Всі представлені в БД "Край"
Запорізька ОУНБ	47	43	20	12	11	43	Не всі представлені в ЕК
Івано-Франківська ОУНБ	185	106	66	6	34	106	Не представлені в ЕК
Кіровоградська ОУНБ	13	13	13	0	0	13	Не всі представлені в ЕК
Луганська ОУНБ	14	14	13	1	0	14	Не всі представлені в ЕК
Миколаївська ОУНБ	13	5	3	2	0	5	Не представлені в ЕК
Одеська ННБ	98	98	86	1	11	68	Не всі представлені в ЕК
Одеська ОУНБ	7	6	5	0	1	6	ЕК не працює
Полтавська ОУНБ	26	17	5	7	5	17	Не представлені в ЕК
Рівненська ДОБ	69	69	61	5	3	69	Не всі представлені в ЕК
Сумська ОУНБ	65	38	22	9	7	38	Не представлені в ЕК
Тернопільська ОУНБ	53	51	41	10	0	51	Не всі представлені в ЕК
ХДНБ ім В Г Короленка	85	62	30	13	19	62	ЕК не працює
Харківська ОУНБ	112	38	29	9	0	38	ЕК відсутній
Херсонська ОУНБ	74	33	28	5	0	33	Представлено 2 посібника
Хмельницька ОУНБ	12	11	9	1	1	11	Представлено 6 посібників
Черкаська ОУНБ	23	9	5	4	0	9	ЕК відсутній
Чернівецька ОУНБ	48	33	15	18	0	32	Представлений 1 посібник
Чернігівська ОУНБ	107	84	68	7	9	83	Представлено 52 видання
ПБ ім Лесі Українки Київ	18	16	15	1	0	16	Не представлені в ЕК
Кримська РУНБ	38	30	18	0	12	5	ЕК не працює

Примітки: Видання ОННБ ім. М. Горького доступні для завантаження в розділі „Електронна бібліотека”, в розділі „Наші видання” – ні.

Повнотекстові видання ОУНБ України на сайтах 2001-2010

Мал. 2

3. Аналіз повнотекстових баз даних (електронних бібліотек і колекцій)

На *другому етапі* дослідження детально вивчалися повнотекстові бази даних (електронні бібліотеки і колекції) представлені на сайтах головних регіональних книгозбірень, а саме: їх кількісний і якісний склад, формат представлення, доступність для вільного використання, місце краєзнавчих повнотекстових документів в контенті бібліотечного сайту.

Фахівці вирізняють кілька типів електронних бібліотек:

- бібліотека документів, які створені спеціально для розміщення в Інтернеті;
- бібліотеки документів, які створюються для розповсюдження як на традиційних носіях, так і в Інтернеті (більшість таких документів складають періодичні видання);
- бібліотеки документів, які видані на традиційних паперових носіях, але після оцифрування розміщені в Інтернеті третіми особами (більшість таких зібрань створюються без дотримання Закону України „Про авторське право і суміжні права” і, відповідно, є нелегітимними).⁸

В процесі дослідження проаналізовано Інтернет-сторінки 23 ОУНБ, Кримської республіканської наукової бібліотеки, Одеської національної наукової і Харківської державної наукової бібліотек, а також Київської публічної бібліотеки ім. Лесі Українки.

Аналіз показав, що на відміну від першого етапу, необхідні для дослідження дані виявлені на сайтах лише 15-ти ОУНБ, Одеської національної наукової і Харківської державної наукової бібліотек. Окремо розглянуто сайт корпоративного проекту „Історична Волинь”. Далі стисло наводимо конкретні результати аналізу Інтернет-сторінок

⁸ Артемов, Ю. Библиотеки и глобальный прогресс / Ю. Артемов // Бібл. форум України. – 2004. – № 2.- С.3.

названих бібліотек (див. також Таблиці 3.1 - 3.18, а також малюнки з відповідною нумерацією, які ілюструють результати вивчення змісту електронних бібліотек в краєзнавчому аспекті).

3.1. Вінницька ОУНБ

Повнотекстові документи на сайті Вінницької ОУНБ представлені окремим розділом „Електронні книги” (доступ з головної сторінки). Далі колекція поділяється на два тематичні підрозділи: „З фонду рідкісних і цінних видань” і „Твори письменників Вінниччини”. На час зйомки статистичних даних підрозділ „З фонду рідкісних і цінних видань” містив 19 книжок, з яких 17 є краєзнавчими. Це видання початку ХХ століття: Савостіянов Олександр «Дика рослинність Поділля» (Вінниця, 1925), Олександр Бируля «Архітектурна історія Вінниці» (Вінниця, 1930), Григорев-Наш «Поділля: географічно-історичний нарис» (Кам'янець на Поділлі, 1919), Василь Харневич «Птахи Поділля» (Вінниця, 1925) тощо. Документи розміщені за алфавітом прізвищ авторів. Кожне видання презентує фото обкладинки і бібліографічний опис. Назва видання одночасно є посиланням для завантаження – відкривається діалогове вікно, яке пропонує зберегти файл. Документи представлені у форматі DJVU. При перегляді документів у цьому форматі потрібен спеціальний плагін, тож, на початку сторінки бібліотека пропонує користувачеві для вільного завантаження відповідний плагін (див. табл. 3.1. та мал. 3.1). Можна стверджувати, що даний підрозділ виконує покладену на нього функцію: ознайомити гостей сайту зі зразками цікавих і цінних документів, наявних у фонді Бібліотеки.

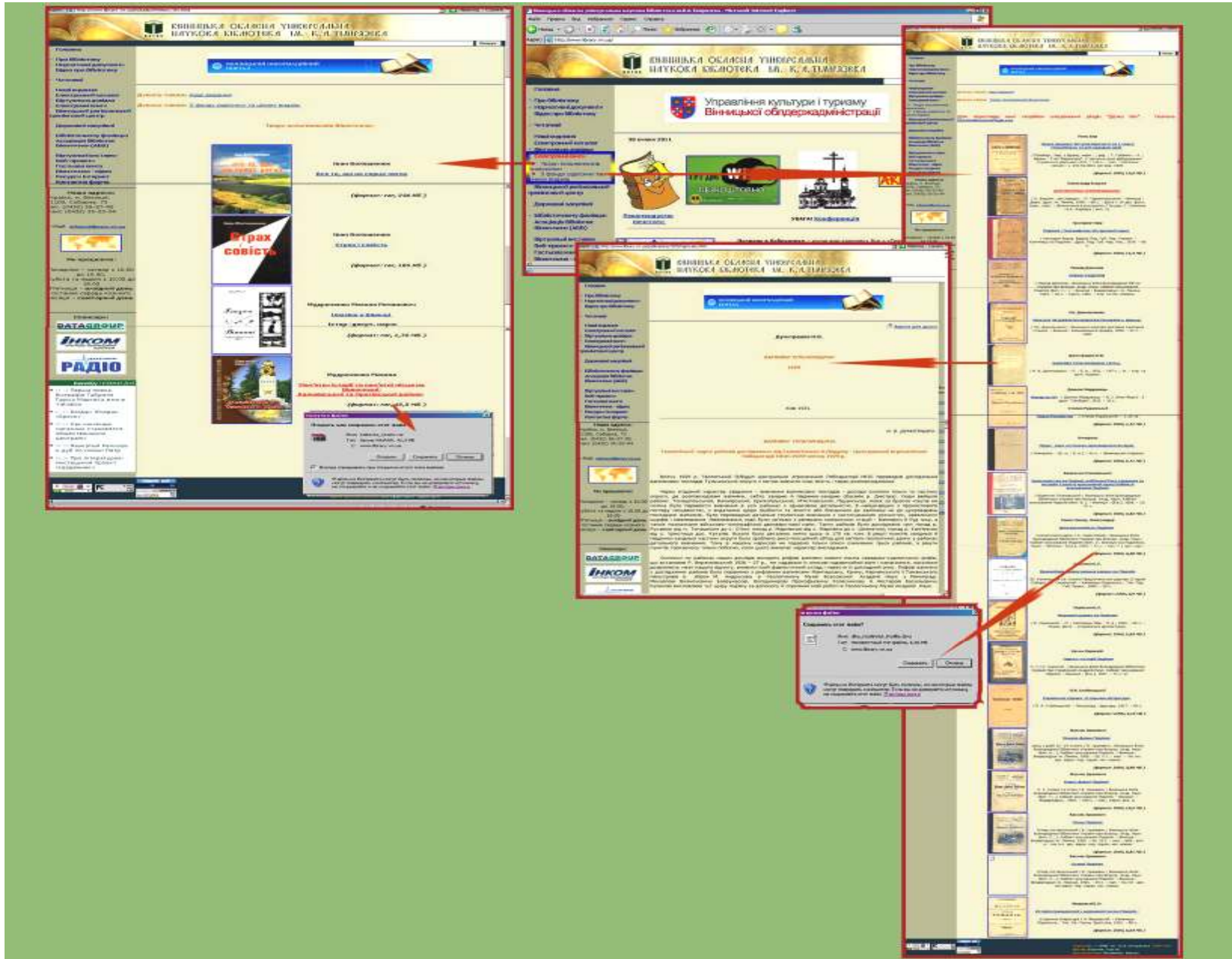
Підрозділ „Місцевий друк” містить 4 видання, 2 з яких є краєзнавчими: Івана Волошенко „Все те, що на серце лягло” (повість-подорож про журналіста) і „Страх і совість” (збірка творів), Микола Мудраченко „Ілюзіон у Вінниці” (історико-документальний нарис), а також „Пам'ятки історії та пам'ятні місця на Вінниччині: Калинівський та Оратівський райони”. Книжки розташовані за алфавітом авторів, однак, враховуючи їх кількість, питання групування

наразі не є актуальним. Кожне видання подано наступним чином – автор, назва, фото обкладинки. Назва одночасно є посиланням для завантаження. Діалогове вікно пропонує відразу відкрити документ або зберегти на своєму комп'ютері для подальшого ознайомлення. Документи представлені у форматі doc і pdf, заархівовані (див. табл. 3.1. та мал. 3.1).

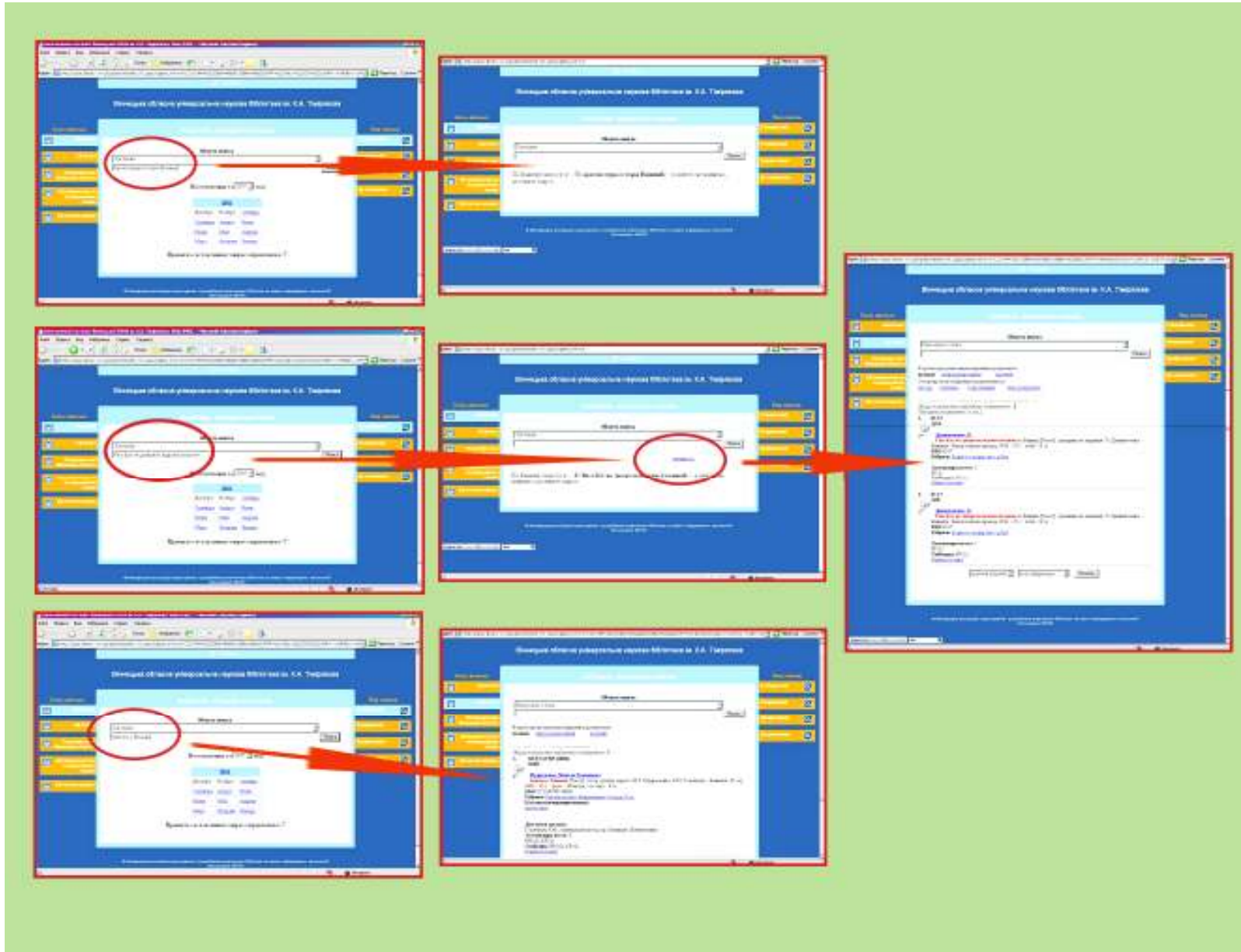
Електронні копії документів, що представлені у розділах „З фонду рідкісних і цінних видань” і „Твори письменників Вінниччини”, не пов'язані з ЕК. Так, пошук за запитом О. Бируля „Архітектурна спадщина Вінниці” (1930) з розділу „З фонду рідкісних і цінних видань” дав нульовий результат. Праця О. Данильченка „Ріка Буг як джерело водопостачання м. Вінниці” (1936) розділ „З фонду рідкісних і цінних видань”, а також збірка І. Волошенка „Страх і совість” (2007) та історико-документальний нарис М. Мудраченка „Ілюзіон у Вінниці” (2000) з розділу „Твори письменників Вінниччини” відображені в довідковому апараті – БД „Книги”. Подається повний опис книги, назва підрозділу Бібліотеки, в якому знаходиться цей документ, кількість вільних примірників, однак *відсутні відомості про повнотекстовий електронний варіант, з яким можна ознайомитися безпосередньо на сайті* (див. мал. 3.1.1).

Таблиця 3.1. Вінницька ОУНБ (Дата заповнення: 12.05. 2011)

Назва бази	Загальна кількість видань	Крас-знавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Розділ „Електронні книги”, в т.ч.	23	20	3	DJVU RAR (DOC)	Відсутні	Не пов'язані
- З фонду рідкісних та цінних видань	19	17				
- Твори письменників Вінниччини	4	2				

Мал. 3.1

Мал. 3.1.1

3.2. Дніпропетровська ОУНБ

На сайті Дніпропетровської ОУНБ розділ „Повнотекстова бібліотека” доступний з Головної сторінки (див. мал. 3.2). Варто зауважити, що не зовсім виразний шрифт і велика кількість інформації на цій сторінці не сприяють швидкому орієнтуванню користувача в процесі пошуку потрібної рубрики.

Документи краєзнавчого змісту зібрані у підрозділі „Країнознавство. Краєзнавство”. В абсолютних показниках кількість документів у „Повнотекстовій бібліотеці” на час проведення аналізу (липень 2011 року) становила 554 назви. Кількість документів у підрозділі „Країнознавство. Краєзнавство” – 42 назви, тобто, трохи менше 8% (див. табл. 3.2). У даному підрозділі зосереджені документи кінця XIX – початку XX століття, які не регламентуються Законом України „Про авторське право і суміжні права”. Групування в межах підрозділу – в загальному алфавіті назв і авторів. Основний формат представлення документів – PDF, однак скани не завжди високої якості, хоча й придатні для роботи. Наявність навігації по розділах полегшує пошук необхідної інформації.

Кілька повнотекстових видань краєзнавчого характеру представлені у підрозділі „Довідники, енциклопедії, література про область” розділу „Дніпропетровщина” (див. мал. 3.2.1): наприклад, „Материалы для историко-статистического описания Екатеринославской Епархии: Церкви и приходы прошедшего XVIII столетия”, „Заселение Новороссии (Екатеринославской и Херсонской губерний) в XVIII – первой половине XIX века (1719-1858)”, а також другий та четвертий випуски краєзнавчого альманаху „Січеслащина”. Перші два з названих видань були доступні для повного або часткового завантаження у doc-форматі.

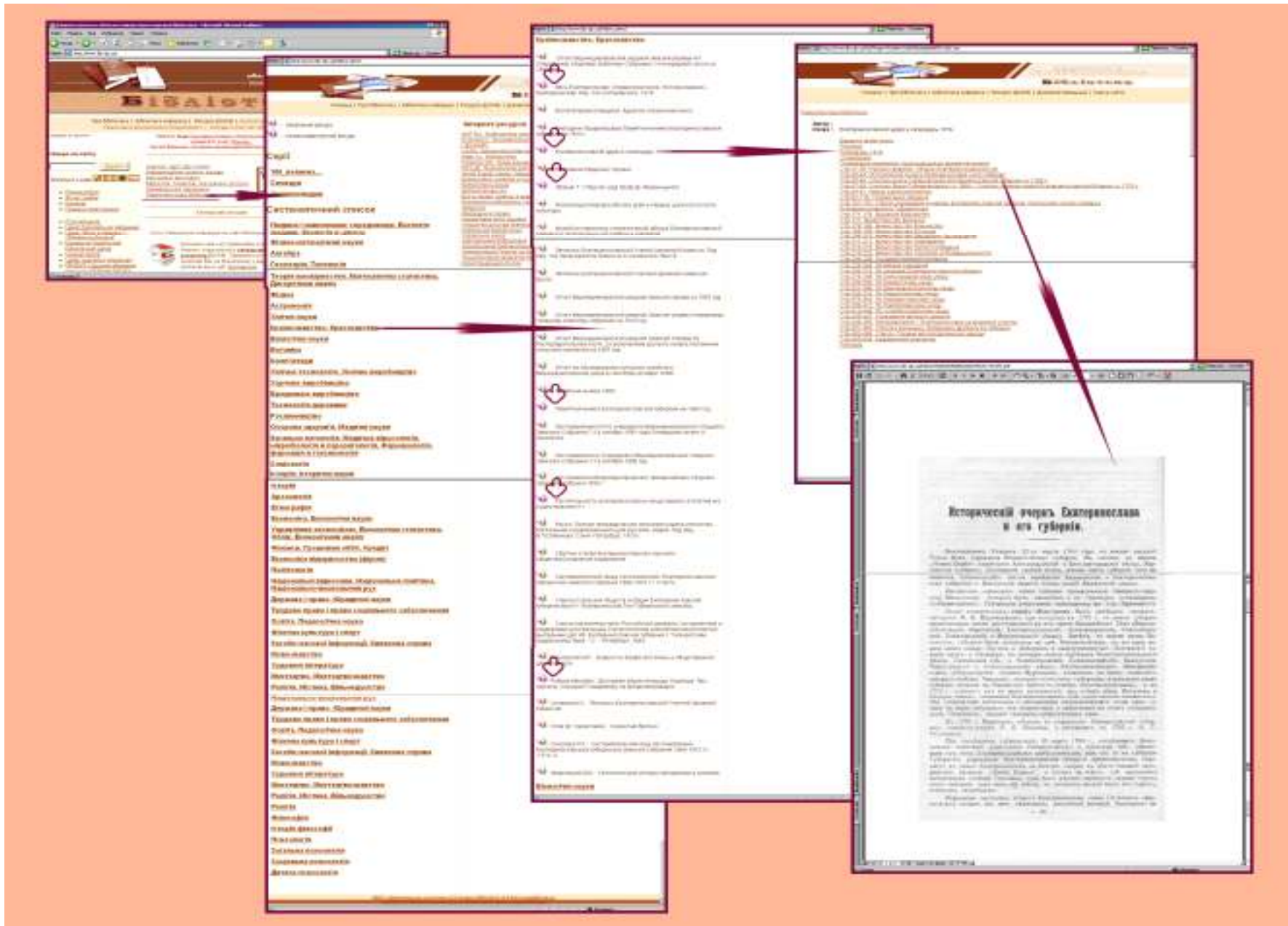
В ЕК *не представлені* такі документи: «Екатеринославській адресь календар 1916»; «Краткій историческо-статистическій обзоръ Екатеринославской гимназіи и подчиненных ей учебных заведеній»; «Памятная книжка Екатеринославской губернии на 1864 год»; Ширман, А. «Земская медицина по Верхнеднепровскому уезду».

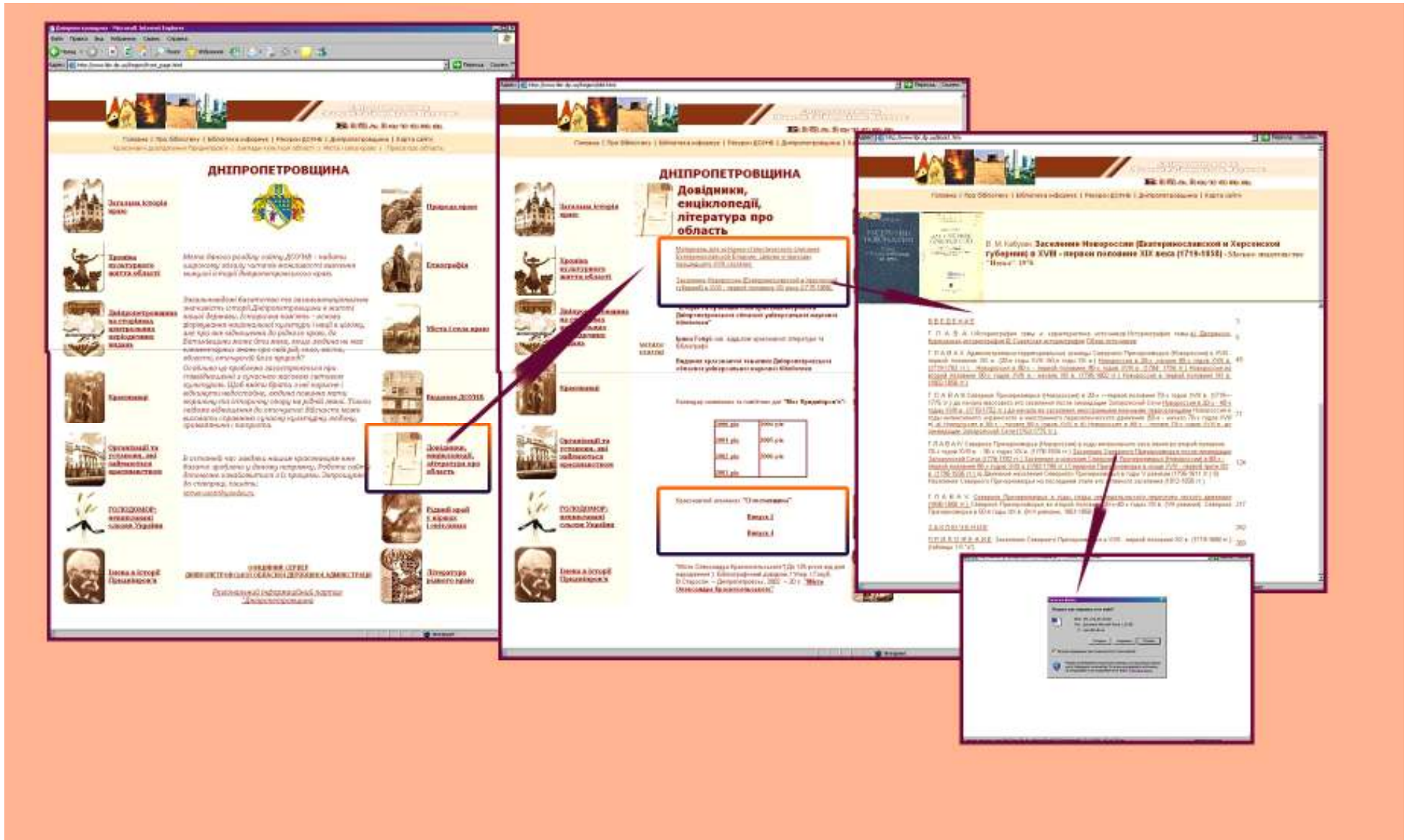
Вибірковий пошук документів з рубрики „Країнознавство. Краєзнавство” засвідчив, що вони відображені БД „Книги” та в краєзнавчій БД „Дніпропетровщина”, але *відсутні відомості про наявність електронної копії в „Повнотекстовій бібліотеці” та відповідні посилання на Інтернет-сторінку* (див. мал. 3.2.2).

Таблиця 3.2. Дніпропетровська ОУНБ

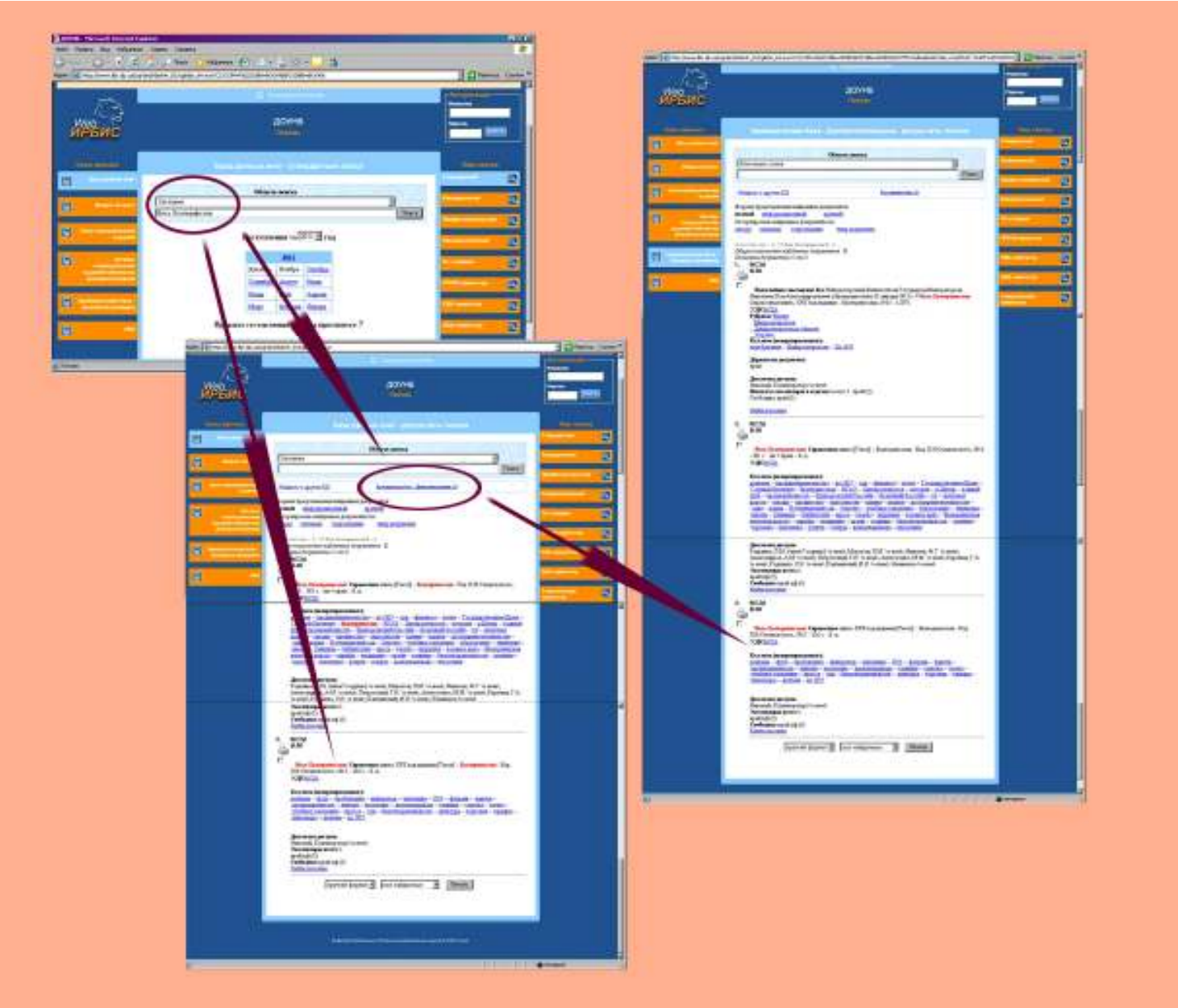
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ПОВНОТЕКСТОВА БІБЛІОТЕКА	554	42		PDF DOC DJVU TXT	за систематичними рубриками	Представлені (32 з 42) але не пов’язані
Розділ ДНІПРОПЕТРОВЩИНА підрозділ ДОВІДНИКИ	10	4				

Дата заповнення: 26.07.2011

Мал. 3.2.1.

Мал. 3.2.2

3.3. Донецька ОУНБ

Повнотекстові документи на сайті Донецької ОУНБ зібрані у розділі „Електронна бібліотека Донеччини”, що доступний з головної сторінки (див. мал. 3.3).

Для загального ознайомлення представлена „Інструкція щодо створення електронної бібліотеки Донеччини”. Відповідно до цієї інструкції ЕБ має краєзнавче спрямування: є „...упорядкованою сукупністю електронних книг, виданих на Донеччині або про Донеччину” і формується на підставі передачі авторських прав авторами книг шляхом укладання авторського договору. Відбір книг для розміщення в ЕБ здійснює відділ краєзнавства”⁹.

На час проведення аналізу в ЕБ налічувалося 76 назв документів, з яких 10 суто краєзнавчі (приблизно 13%), а 66 (майже 87%) відносяться до місцевого друку, що відповідає заявленій концепції електронної бібліотеки. Формат представлення електронних копій документів – pdf, частково – doc, jpeg. Документи згруповані в рубрики за жанрами: „Антології”, „Коллективні літературно-художні збірки”, „Матеріали конференцій”, „Творчі студії Донбасу”.

Однак, не зрозуміло, за яким принципом побудована рубрика „Персоналії”, в якій документи представлені в алфавіті прізвищ авторів текстів. Як наслідок, в одному ряду опинилися – двотомна „Мала гірнича енциклопедія” В.С. Білецького, „Реформы Карла III в испанских колониях Америки – XVIII век” та „История дипломатии” Ю.Г. Біловолова, „Геральдика” і „Вексиллология” М.М. Стародубцева, „Бібліографія журналу „Схід” за 1995-2006 рр.” (В.С. Білецький, Г.В. Сімченко, А.О. Лисенко), „Хроніка голоду 1946-1947 років у Донбасі” О.І. Задніпровського, збірка оповідань Ю. Войнаровича „Букет полевых цветов” тощо.

⁹ http://www.library.donetsk.ua/index.php?target=e_lib

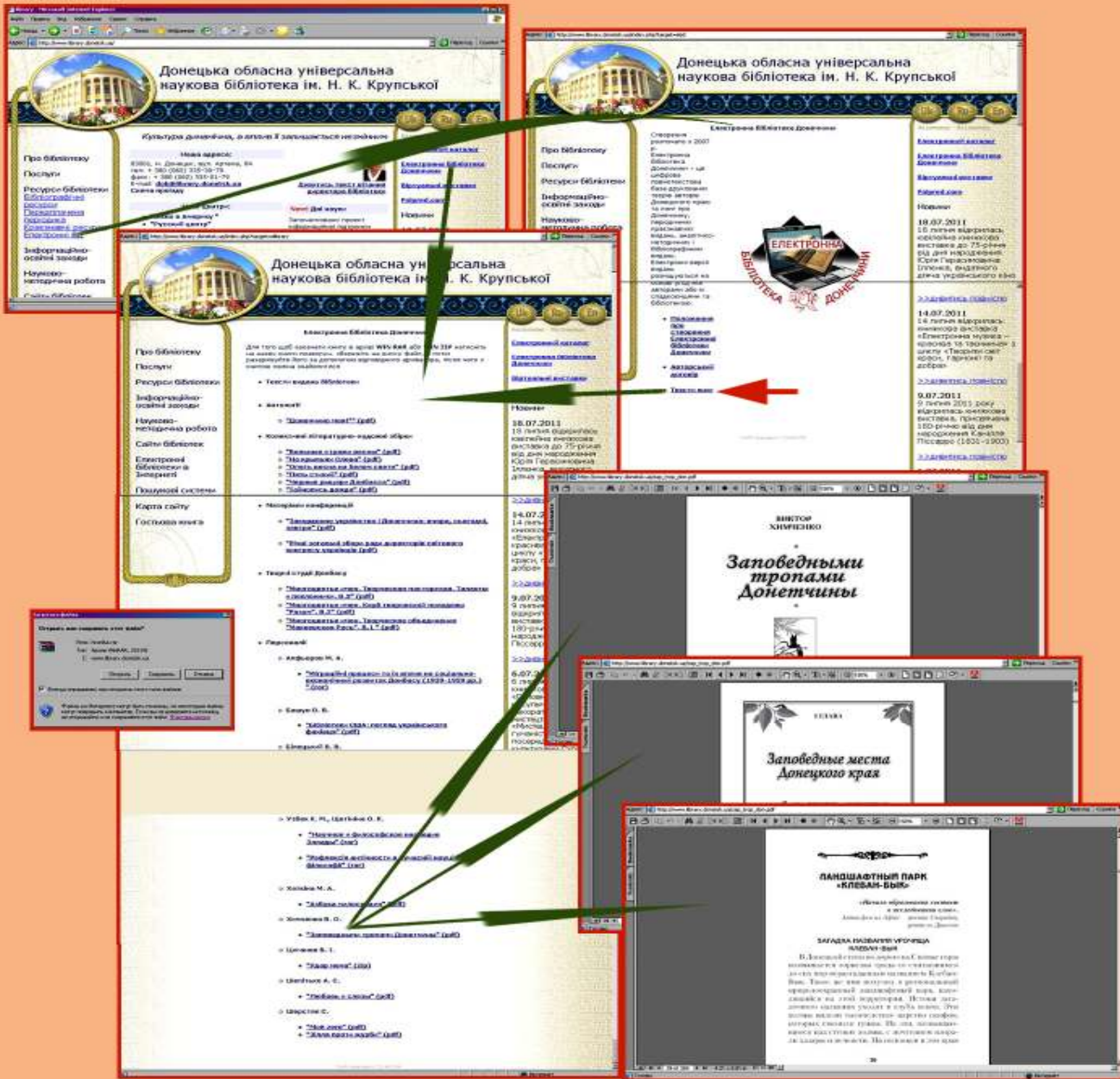
В процесі пошуку в електронному каталозі можна відразу замовити лише повнотекстові документи (є відповідна відмітка). Згідно з пунктом 3.4. згаданої „Інструкції...” „ВАБП (відділ автоматизації бібліотечних процесів) після розміщення електронного варіанту книги робить відмітку про наявність повного тексту книги в електронному каталозі бібліотеки”.

Однак, виявилось, що насправді в результатах пошуку *не завжди присутні відмітки про наявність повного тексту документа*. Наприклад, пошук за автором „М. Литинская”, як загальний, так і з метою замовлення саме повнотекстових документів, дав однаковий результат – 6 найменувань з позначенням про можливість тут же ознайомитися з повним текстом – після реєстрації або авторизації (див. мал. 3.3.1).

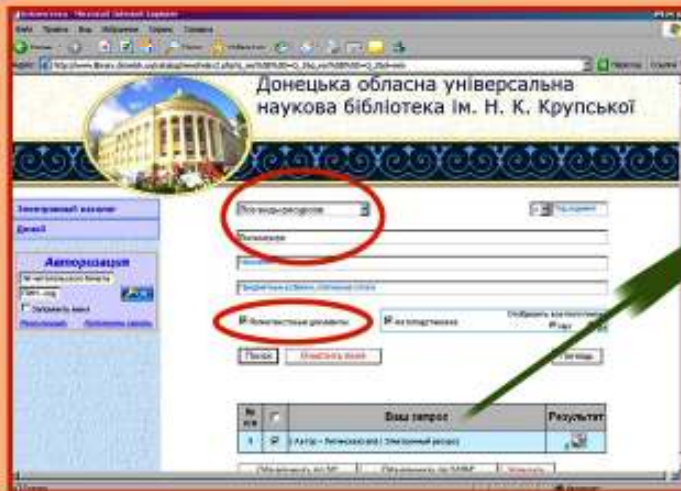
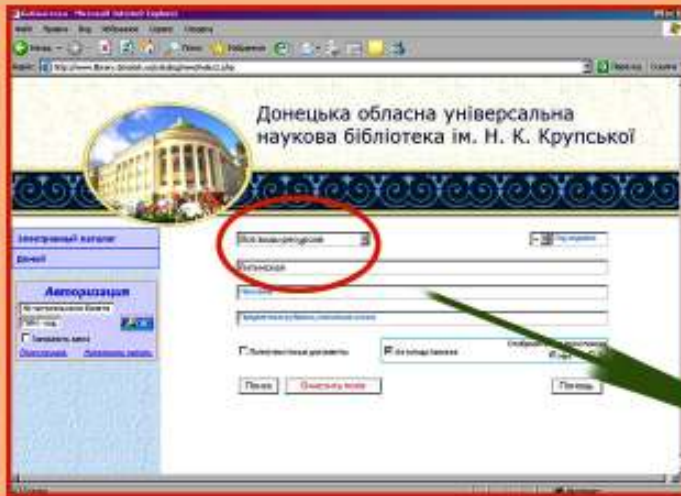
Пошук за автором „Узбек К.М.” із замовленням повнотекстових документів дав нульовий результат, хоча в Електронній бібліотеці представлено три найменування електронних копій праць цього автора. Загальний пошук (всі види ресурсів) за тим же запитом показав 16 найменувань, в т.ч. й ті, що представлені в Електронній бібліотеці („Научное и философское наследие Эллады” та „Фрагменти побудови античної науки, філософії і культури”), однак без посилань на повний текст (див. мал. 3.3.2).

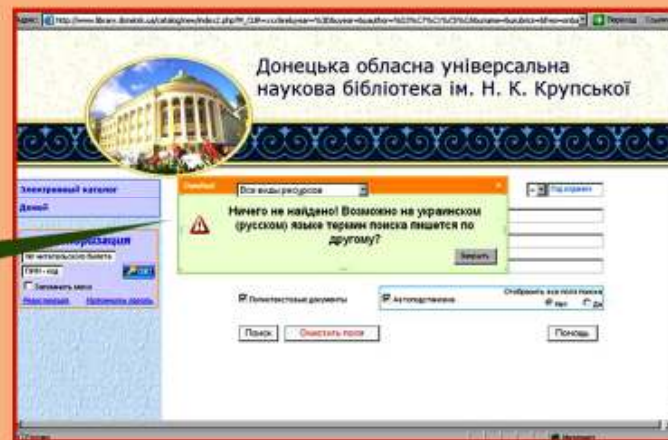
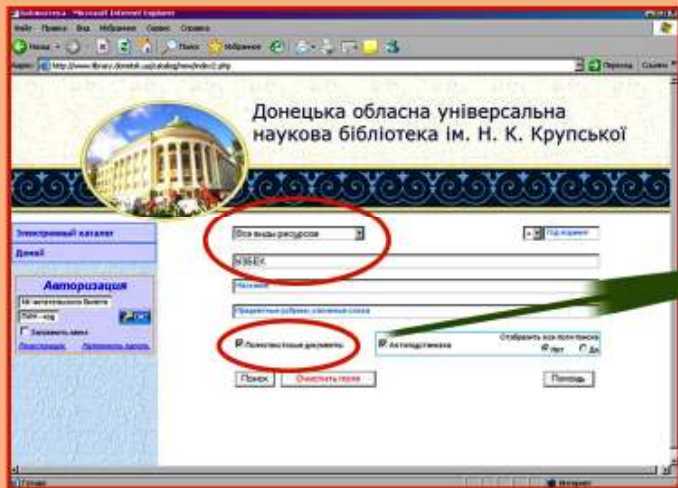
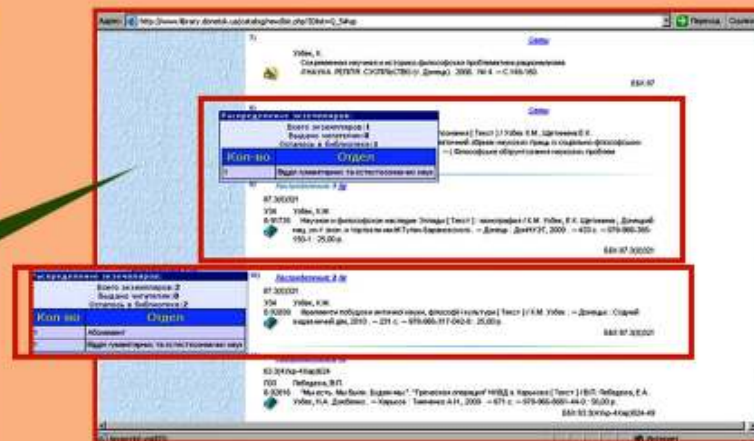
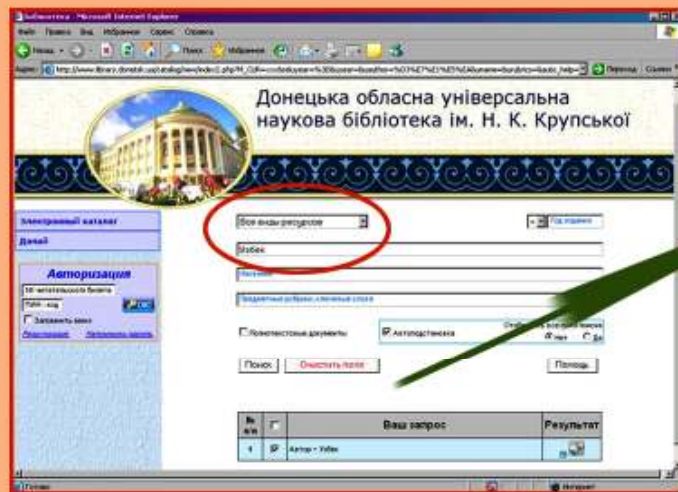
Таблиця 3.3. Донецька ОУНБ (Дата заповнення: 12.05.2011)

Назва бази	Загальна кількість видань	Крає-знавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Електронна бібліотека Донеччини	76	10	66	RAR (DOC JPEG) PDF	тематичні рубрики	ЧАСТКОВО

Мал. 3.3.

3.4. Закарпатська ОУНБ

„Електронна бібліотека” Закарпатської ОУНБ доступна з головної сторінки сайту і представлена двома підрозділами: „Художня література” та „Краєзнавча література”, налічує лише 17 документів (див. мал. 3.4).

У підрозділі „Художня література” подано твори місцевих авторів – всього чотири найменування: Оксана Луцишина «Любий таточко» (новела), Олександр Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили – найдужчої людини світу» (повість), а також перше видання українською мовою Жоржа-Леона Гордо «Магнітне поле: поезія в прозі».

До підрозділу „Краєзнавча література” включено 13 копій книг, тобто, 76% від загальної кількості видань в „електронній бібліотеці”. Це видання XIX – початку XX століть, переважно 1920-х років. Кожна книжка представлена фотографією обкладинки, бібліографічним описом і анотацією. Всі документи доступні користувачам для ознайомлення та копіювання. Основний формат представлення DJVU, частково – PDF. Для зручності користувачам тут же пропонується завантажити і встановити DJVU plugin.

Разом цим, відсутні зв’язки між „Електронною бібліотекою” та Електронним каталогом. Ускладнює роботу користувача й відсутність інтегрованого пошуку, адже доводиться працювати з кожною базою даних окремо. Вибіркова перевірка проводилася в базах даних „Книги”, „Краєзнавство”, „Рідкісна книга”. Пошук за запитом: „Зубрицкий, Д. Олександр Павлович: описане его житя и характеристика поезій з нагоды 25-рочного ювылея його смерти. – Ужгородъ: Друкарня оо. Васильян, 1925”, а також „Бирчакъ, В. Руська читанка: для I. клясы гимназійноѣ и горожаньскихъ школь. – Прага, 1922” – дав нульовий результат. Можливо, ці документи відсутні у фонді Бібліотеки і були позичені з інших джерел для сканування.

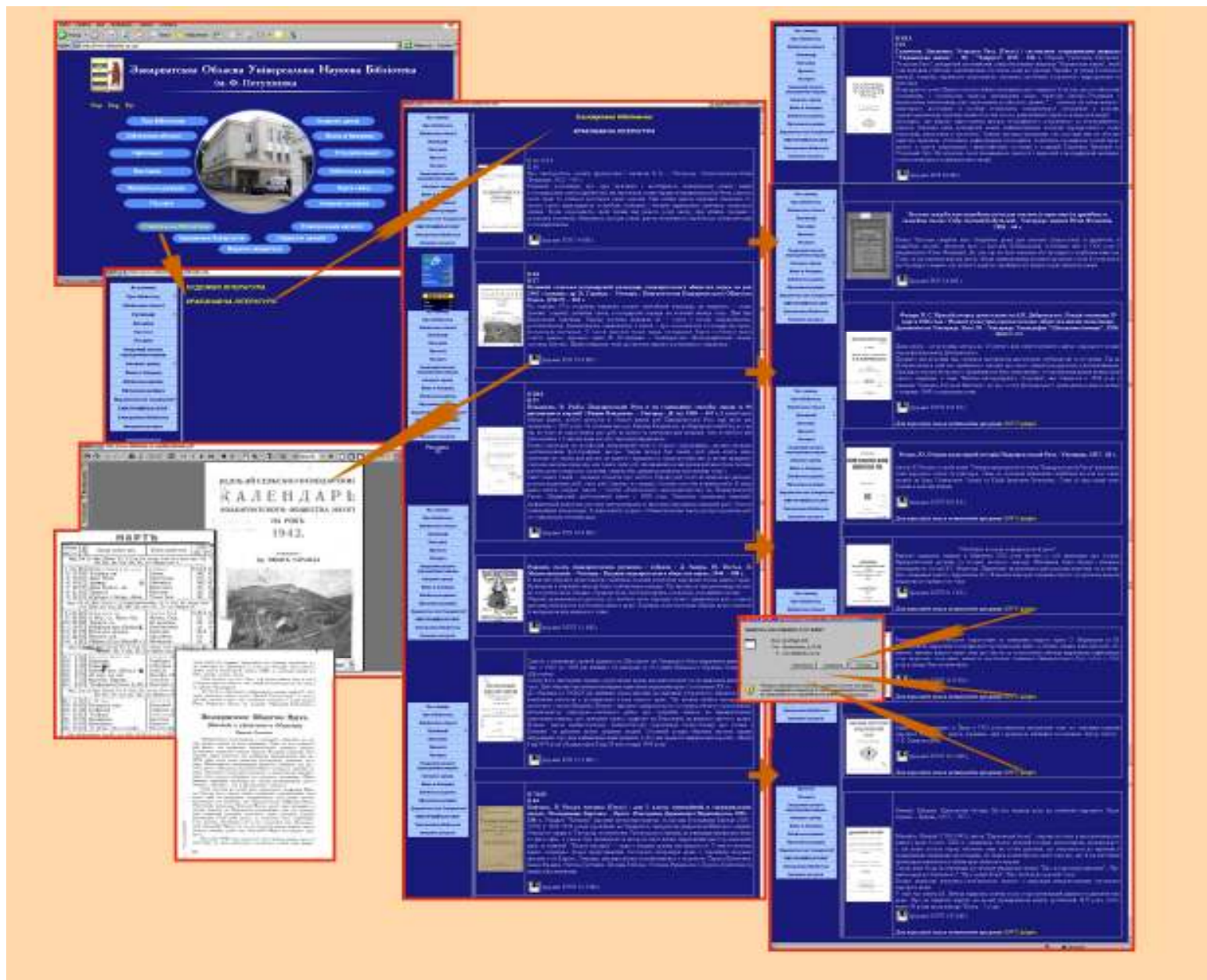
Не вдалося відшукати Концепцію або Положення про Електронну бібліотеку, в яких визначаються засади формування ЕБ. Наприклад, книга „Русакъ Ю. Очерки культурной истории Подкарпатской Руси.- Ужгородъ, 1927.- 20

с.” представлена в БД „Рідкісна книга”, а книга „Владыков В. Рыбы Подкарпатской Руси и их главнѣйшіе способы ловли. – Ужгород, 1926. – 147 с.” – в БД „Краєзнавство” і БД „Рідкісна книга” (в кожному з відділів Бібліотеки зберігається один примірник). Однак, в обох випадках *посилання на повний текст в „Електронній бібліотеці” відсутні* (див. мал. 3.4.1).

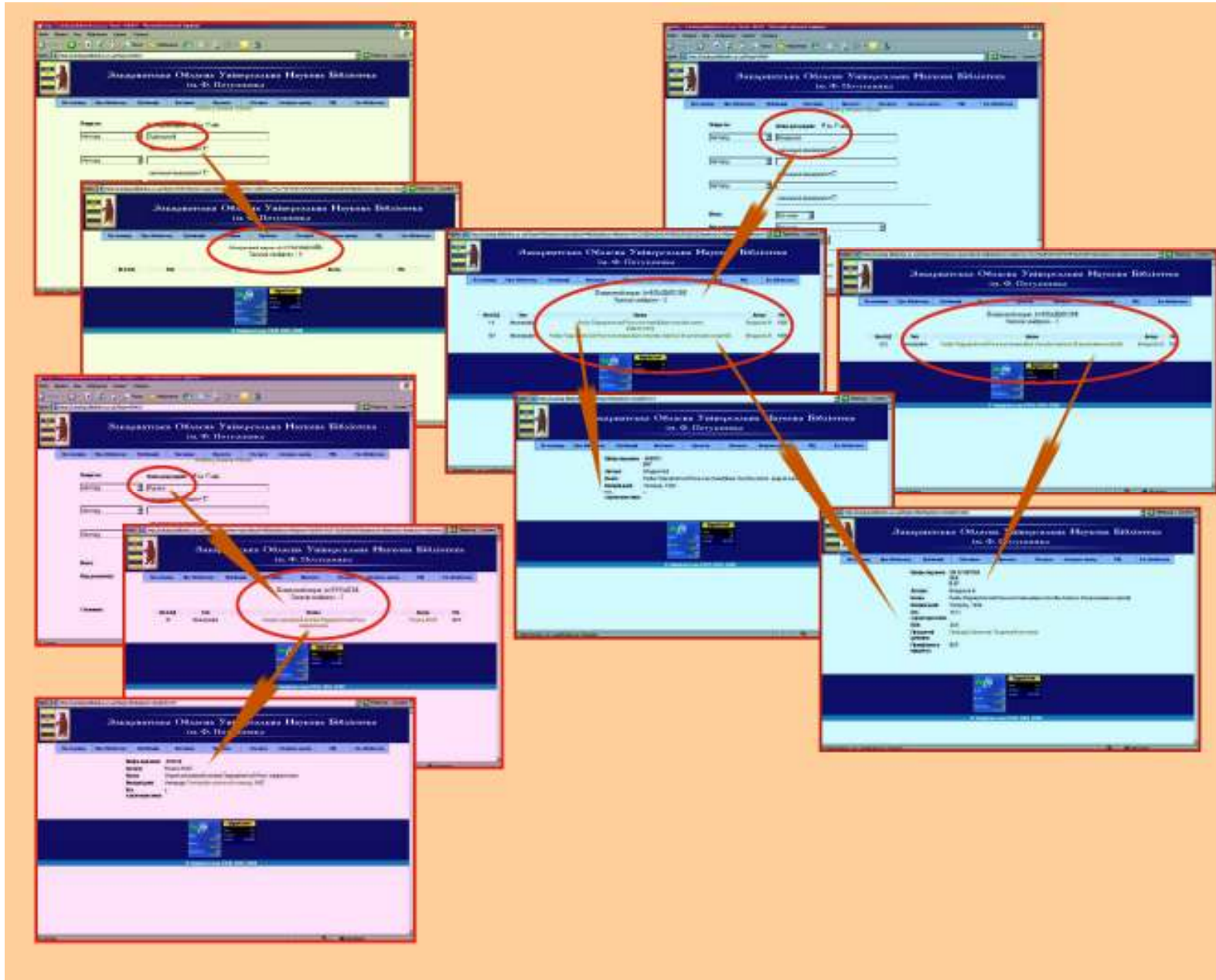
Таблиця 3.4. Закарпатська ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Електронна бібліотека, в т.ч.	17	13	4	DJVU PDF	Відсутні	Відсутня
- Краєзнавча література	13	13				
- Художня література	4	4				

Дата заповнення: 12.05.2011

Мал. 3.4

Мал. 3.4.1

3.5. Запорізька ОУНБ

Повнотекстові документи на сайті Запорізької ОУНБ зібрано у двох рубриках „Місцеві видання” і „Скарбниця краю” (Головна сторінка – розділ „Ресурси”).

Рубрика „Місцеві видання” охоплює 19 видань. Це сучасне довідкове видання „Запорізький край”, історичні документи „Отчет о деятельности Запорожского Губисполкома ко второму съезду Советов, 1921” і „Хроника Днепростроя. Ежемесячный бюллетень государственного днепровского строительства” (всього 19 випусків за 1930-1931 рр.), а також газета „Червоне Запоріжжя” за 1944 рік (для перегляду газети потрібен DJVU plugin). *У даному випадку бажано на тій же сторінці надати користувачу послугу - можливість завантажити і встановити цей плагін.*

Підрубрика „Із доробку запорожців” містить твори сучасних авторів: С. Кирюта (6 книг і 2 статті), В. Віхляєв (біографічна довідка, збірка поезій і стаття про нього), В. Заставний (збірка поезій), А. Рекубрацький (збірка творів), повість Д. Гордона, О. Зоин (роман і два оповідання) та праця О. Онишко-Тиховської „Голодомор, 1932-1933”, бібліографічні покажчики ЗОУНБ „Вулиці Запоріжжя – дзеркало історії”, „Видавничі новинки Запорізького краю” (чотири випуски за 2003-2009 роки) (див. мал. 3.5). Збірка „Голодомор 1932-1933: запорізький вимір” представлена лише змістом і відомостями про авторів. Підрубрика І. Кочина не функціонувала.

Рубрика „Скарбниця краю” вміщує 17 видань історико-краєзнавчого спрямування, як наприклад: Д. Яворницький „Остров Хортица на реке Днепр”, А. Скальковский „Как судили и рядили в Сечи Запорожской”, „На баррикадах. 1905 год в Александровске” тощо (див. мал. 3.5.1).

Вибіркове звіряння відомостей про представлені на сайті повнотекстові документи з Електронним каталогом Бібліотеки показало, що частина інформації відсутня. Зокрема, пошук за запитом „С. Кирюта” виявився негативним,

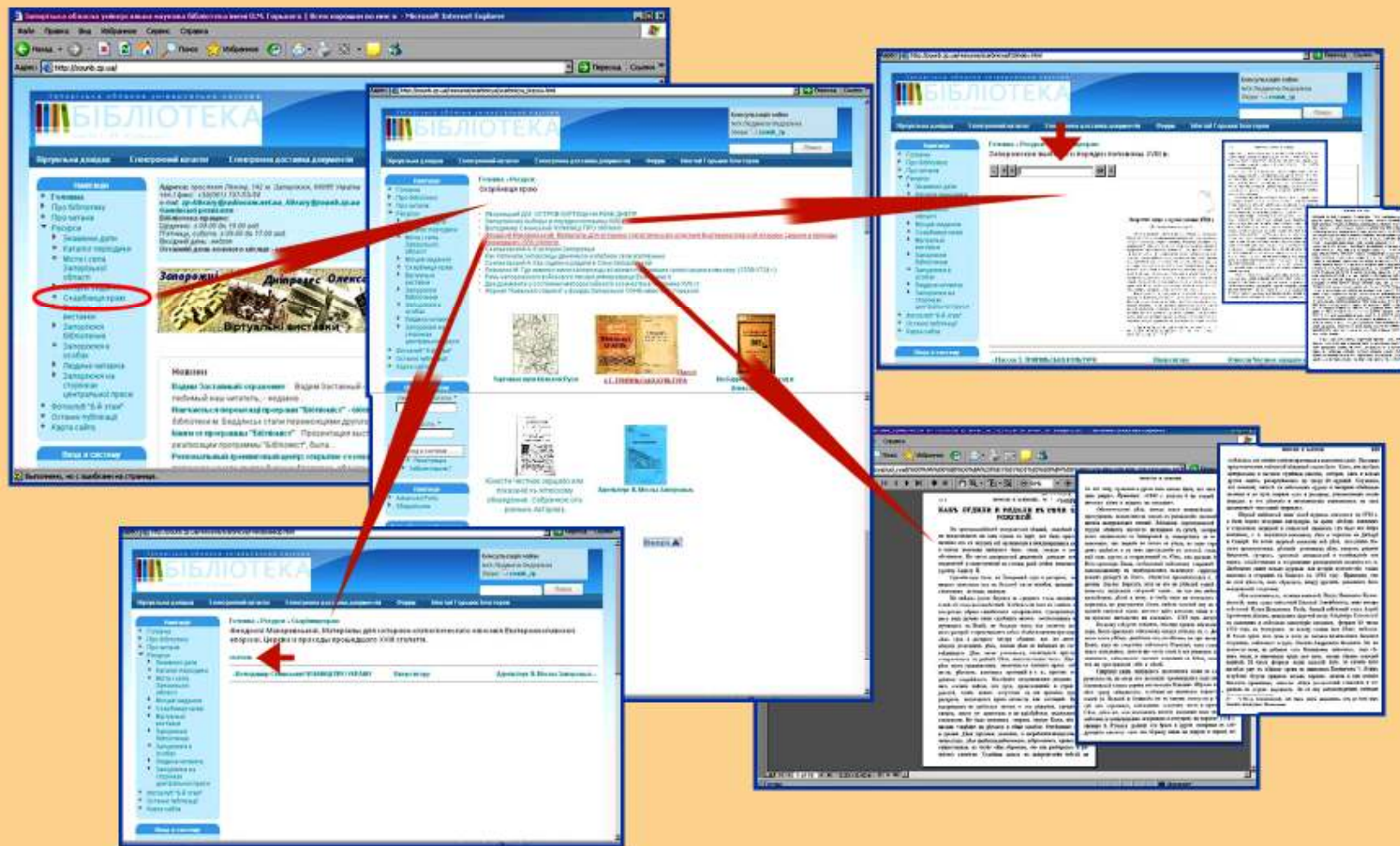
хоча в рубриці „Місцевий друк – Із доробку запоріжців” наявні 6 книг і 2 статті. В результаті запити „Яворницький Д.” праці цього автора „Остров Хортица на реке Днепр” не виявлено.

За запитом „Скальковский А.” знайдено представлену в рубриці „Скарбниця краю” статтю „К истории Запорожья” відразу у двох примірниках: як статтю із журналу „Киевская старина” і як окремий відбиток. Запит „Червоне Запоріжжя” (рубрика „Місцеві видання”) також був результативним. В обох випадках є можливості ознайомлення як з коротким варіантом опису видання, так і з розширеним, що подає відомості про місце зберігання, інвентарний номер, кількість примірників тощо. Разом з цим, *посилання на повний текст відсутні* (див. мал. 3.5.2), що є істотним недоліком.

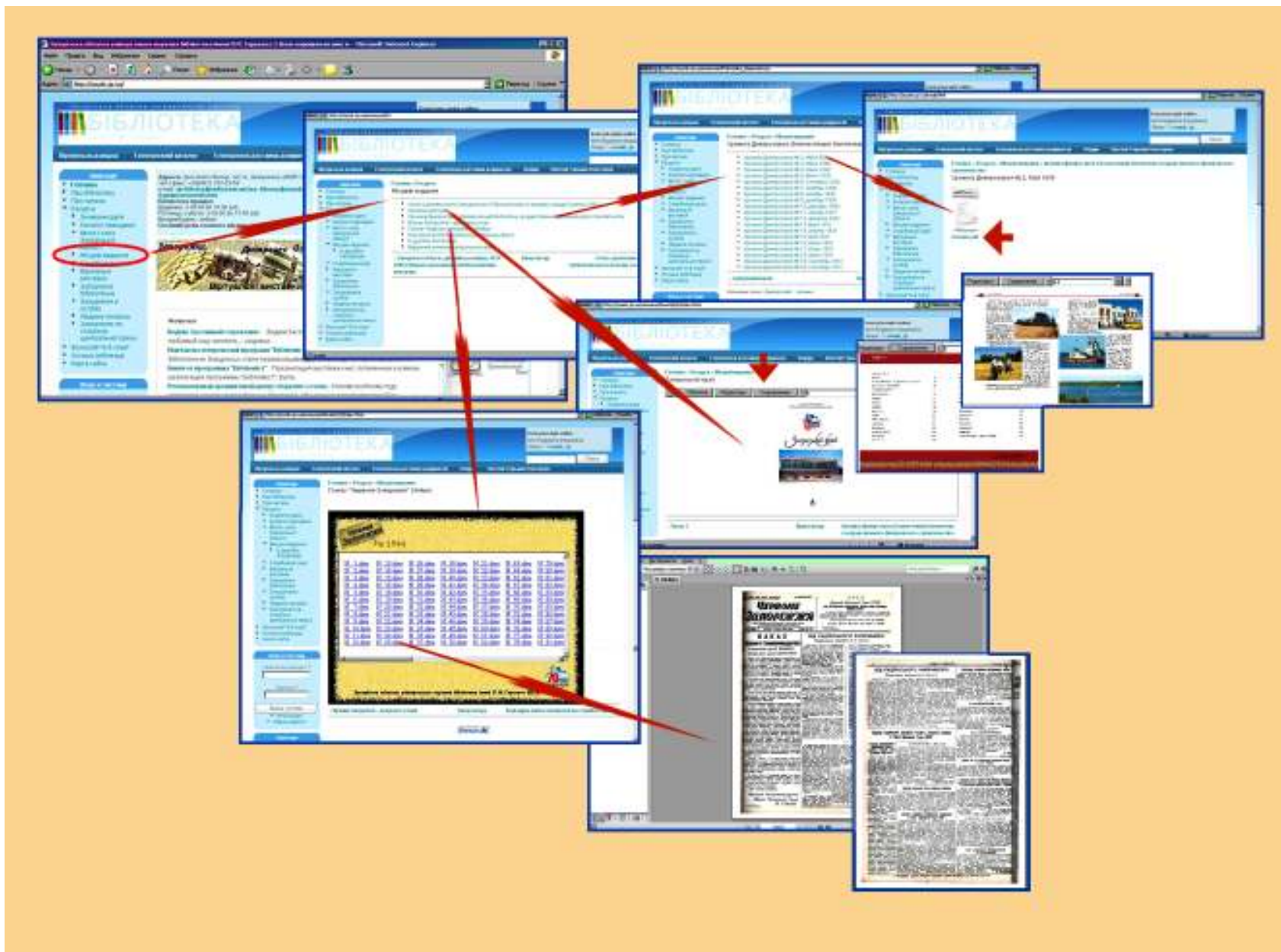
Таблиця 3.5. Запорізька ОУНБ 87

Назва бази	Загальна кількість видань	Крас-знавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Всього повнотекстових видань, в т.ч.	36	17	19	PDF DJVU RAR (DOC)	Відсутні	Відсутня
- Місцеві видання	19		19			
- Скарбниця краю	17	17				

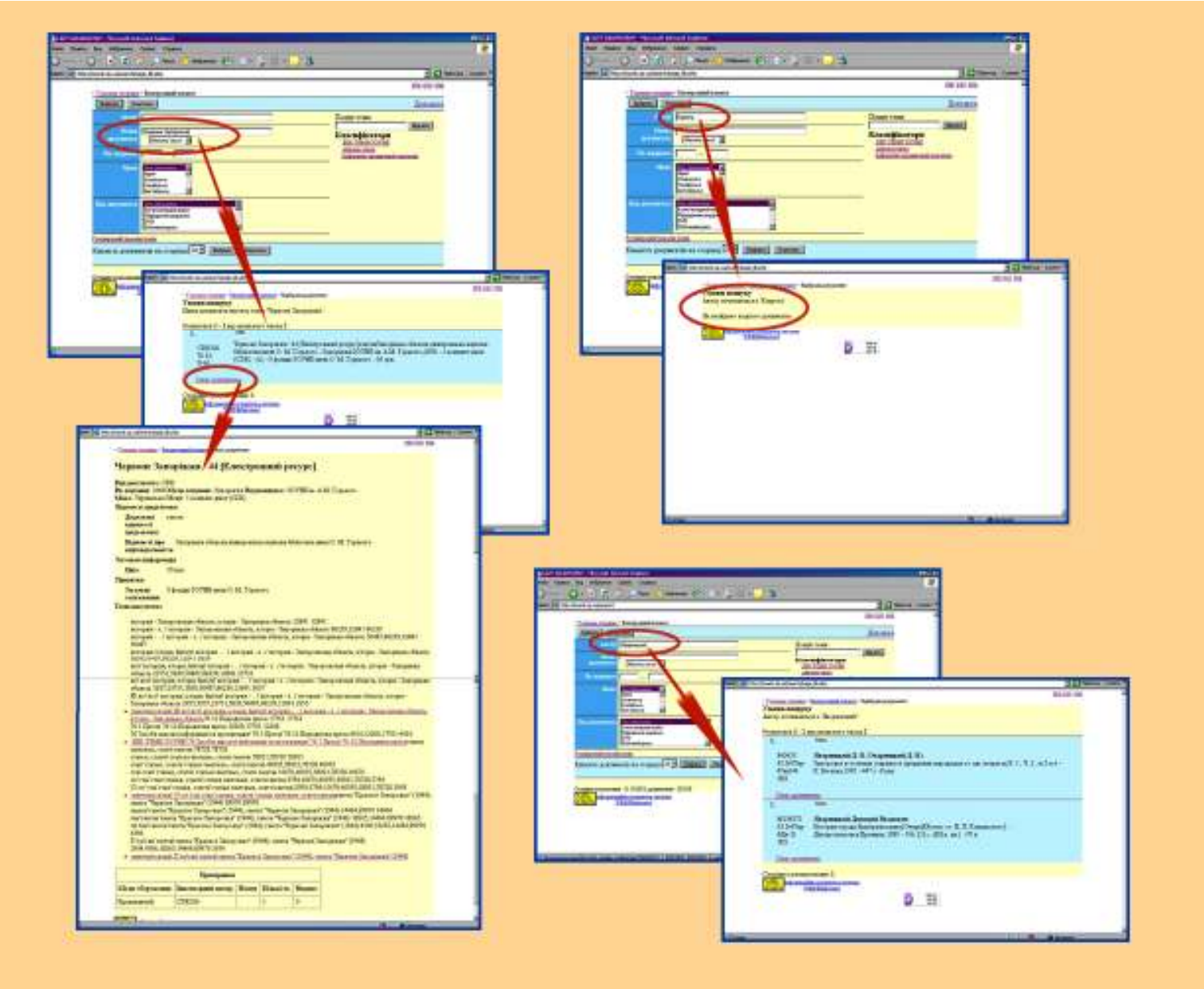
Дата заповнення: 15.07.2011

Мал. 3.5

Мал. 3.5.1

Мал. 3.5.2

3.6. Івано-Франківська ОУНБ

На сайті Івано-Франківської ОУНБ представлено розділ „Книга-онлайн”, який на час дослідження налічував 44 електронні копії книг (див. табл. 3.6) Документи згруповано в чотири рубрики: „Науково-популярна література” (16 назв), „Художня література” (9 назв), „Довідкова література” (2 назви), „Рідкісні видання” (17 назв). В межах рубрик документи подаються у алфавіті авторів (див. мал. 3.6). Суто краєзнавчих видань – 8, тобто близько 18%. Формат представлення електронних копій – PDF, частково DOC.

Повнотекстові документи в „Книзі-онлайн ” лише частково пов’язані з довідковим апаратом. Вибірковий пошук показав, що книги з рубрик „Науково-популярна література”, „Художня література” представлені в ЕК (Климишин І.А „Карта зоряного неба”, Смоляк О. „Річка снів і яви”), однак *посилання на їх повні тексти відсутні* (див. мал. 3.6.1), а пошук книг з рубрик „Довідкова література” та „Рідкісні видання” дав *негативні результати*: не були доступні книги: Дорошенко В. „Українство в Росії”, Чачковський Л. „Княжий Галич” (див. мал. 3.6.2).

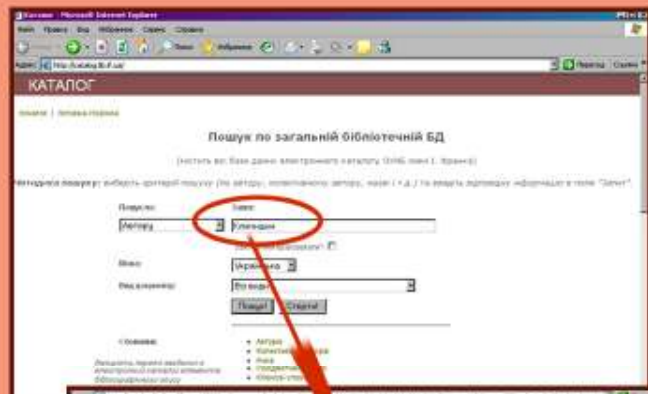
У БД „Рідкісні видання” є можливості пошуку за мовою документа (українська, російська, англійська, німецька, французька, польська), а в межах мови – за відповідним алфавітом, і, головне, *є позначення про наявність повнотекстової копії та можливість відразу її переглянути* (див. мал. 3.6.3).

Таблиця 3.6. Івано-Франківська ОУНБ (Дата заповнення: 25.05.2011)

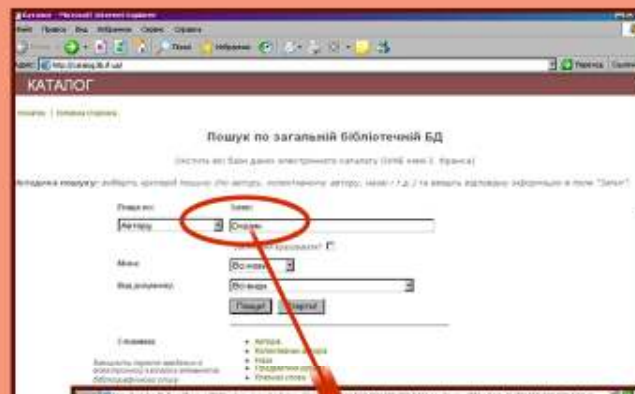
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
КНИГА-ОНЛАЙН	44	8	13	PDF DOC	Відсутні	Частково

Мал. 3.6

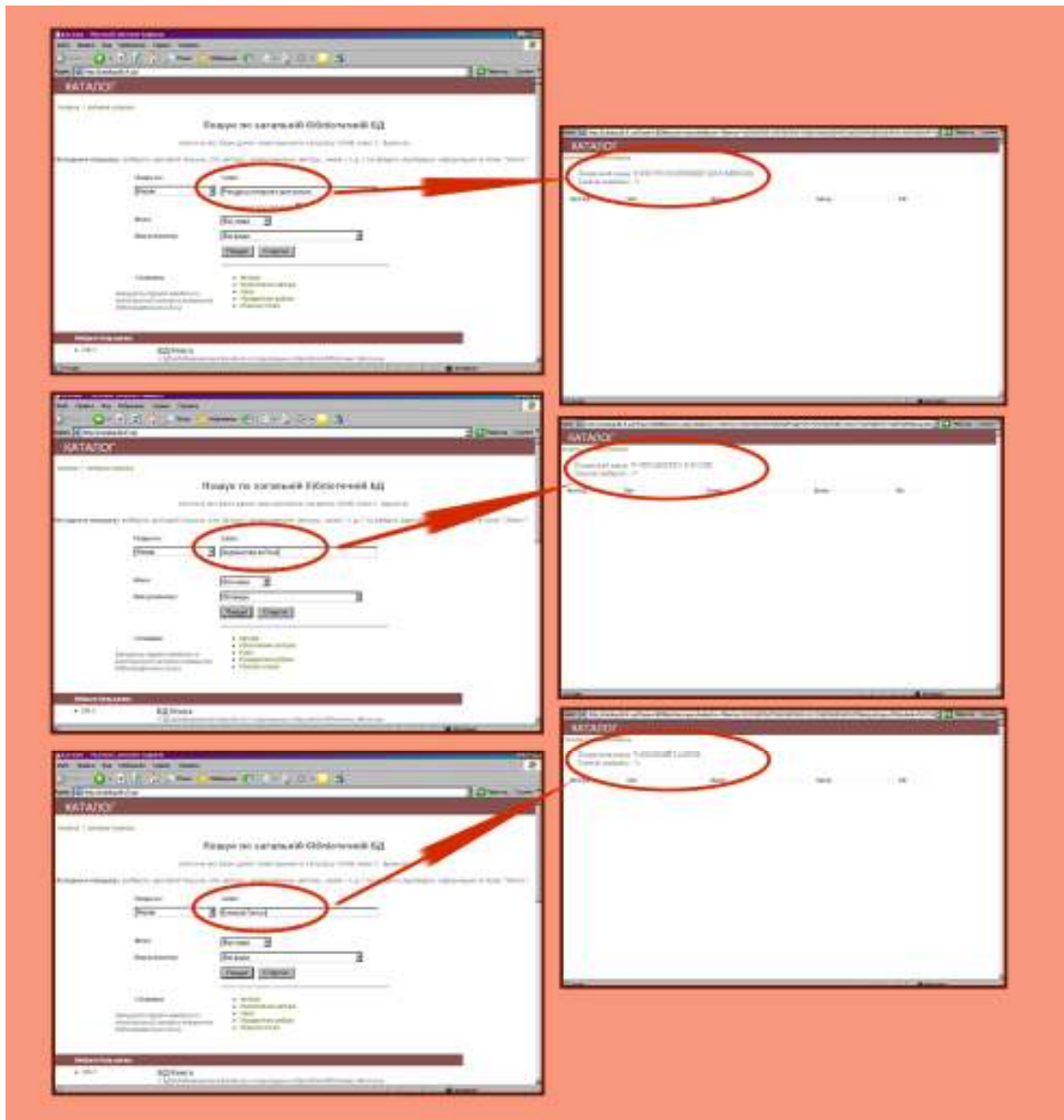
№ з/к	Тип	Назва	Видання	Автор	Рік
1002-1	Ст. зі збірника		Видання перше, 1994	Міхальчук С.	2004
1002-2	Ст. зі збірника	Психологія суспільства: проблеми та перспективи дослідження		Міхальчук С.	2009
1002-17	Книга	Культура суспільства		Міхальчук С.	2003

№ з/к	Тип	Назва	Видання	Автор	Рік
10018	Монографія	Спеціальна освіта	Видання перше, 1994	Лобковський Р.	2009
10019	Ст. зі збірника	Міжнародна спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Савицька В.	2009
10020	Монографія	Психологія спеціального навчання		Лобковський Р.	2008
10021	Ст. зі збірника	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10022	Монографія	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10023	Ст. зі збірника	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10024	Монографія	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10025	Ст. зі збірника	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10026	Монографія	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008
10027	Ст. зі збірника	Спеціальна освіта: проблеми та перспективи		Лобковський Р.	2008

Мал. 3.6.1

Мал. 3.6.2

Мал. 3.6.3

3.7. Кіровоградська ОУНБ

В „Електронній бібліотеці” Кіровоградської ОУНБ на час дослідження налічувалося 105 назв електронних копій документів, з яких 66 (майже 63%) – краєзнавчі, а 34 – це видання місцевого друку. Основні формати представлення документів – PDF, DJVU. Кілька документів представлені у форматі EPUB та Fb2. Варто відзначити високу якість сканів друкованих версій документів (див. мал. 3.7).

Пошукові можливості Електронної бібліотеки такі:

- за автором (однак, які саме праці даного автора представлені в повнотекстовому режимі – на основній сторінці Електронної бібліотеки не зазначено);
- за назвою – для книг без автора;
- частково – за видами (скориставшись відповідним посиланням, є можливість виокремити із загального масиву бібліографії);
- нові надходження до ЕБ, а також твори місцевих авторів позначені окремо.

Аналіз показав певні проблеми, які має користувач в процесі пошуку необхідної інформації в режимі он-лайн. Вибіркова збірка документів Електронної бібліотеки з представленим на сайті довідковим апаратом продемонструвала відсутність взаємозв'язків. Ускладнює роботу й необхідність вести пошук окремо в кожній з представлених БД. Так, пошук праці Е. Загоровського „Очерки по истории славянской колонизации Новороссии в XVIII веке” із „Военно-исторического вестника” за 1912 рік у базах даних „Книги”, „Періодика” „Краєзнавство” дав негативний результат, хоча БД „Книги” пропонує інші праці цього автора.

Дві представлені в ЕБ збірки поезій місцевого автора Оксани Шпарко („До моєї душі на гостини”, „Не плач над розами любимого”) відсутні в БД „Книги”. Не інформовано про „Гидрогеологические исследования Елисаветградскаго

уезда Херсонской губернии Профессора И.Р. Кобецаго (Предварительный отчет)” і в БД „Книги”, і в БД „Краєзнавство”. Навіть перший випуск „Кіровоградського краєзнавчого вісника” 2007 року відсутній в БД „Краєзнавство” (див. мал. 3.7.1).

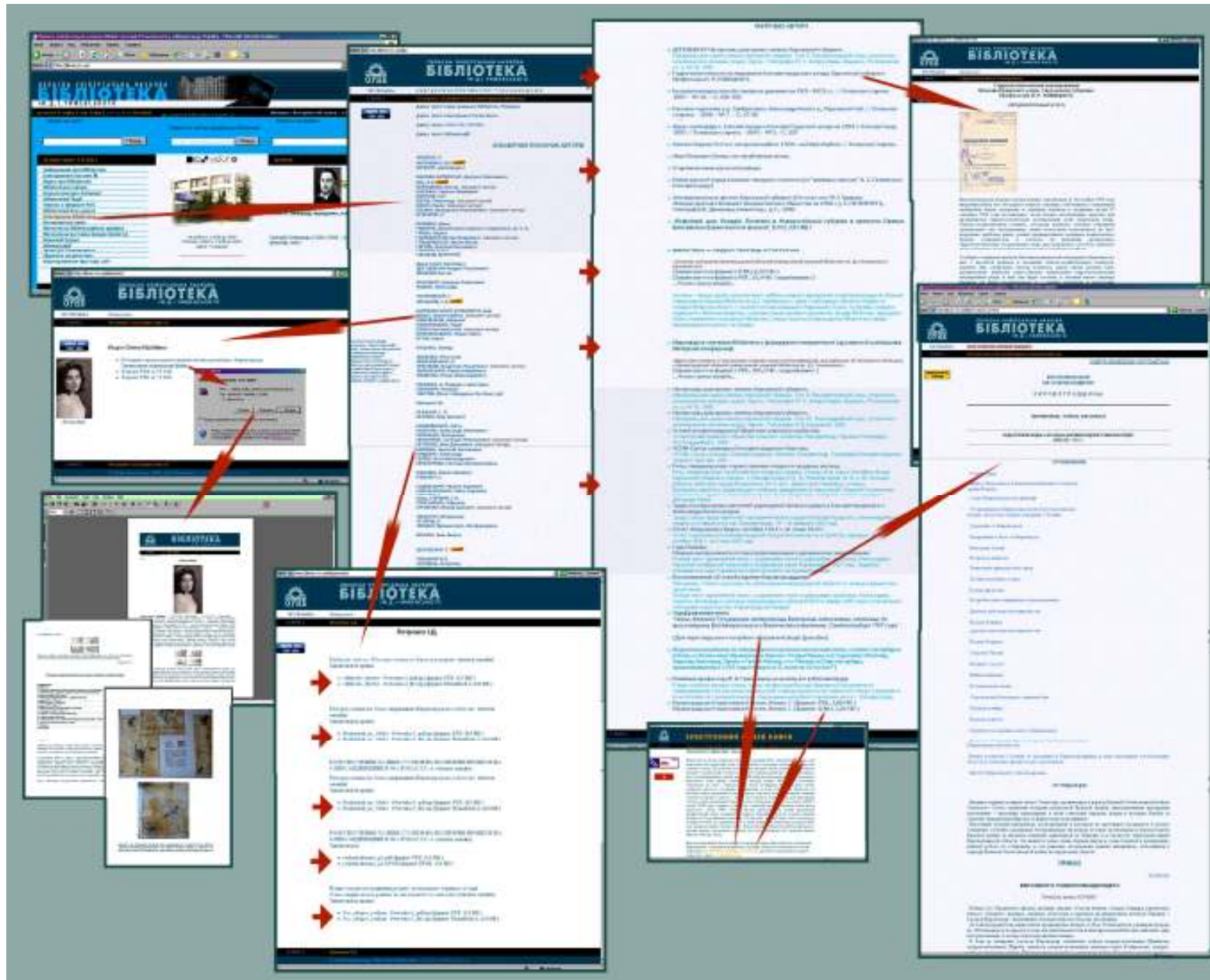
Ще приклад: стаття з журналу „Киевская старина” за 1886 рік „Южно-русский город в начале текущего столетия (из „дневных записок” Ф.С. Пишевича о Елисаветграде)” відображена в БД „Періодика”, але при цьому немає посилання на повний текст. За результатами пошуку отримано лише короткий опис документа, відсутні будь-які відмітки про наявність повного тексту (див. мал. 3.7.2).

Безумовно, фахівцям Бібліотеки *необхідно постійно відслідковувати можливості пошуку та використання повнотекстових ресурсів на власному сайті.*

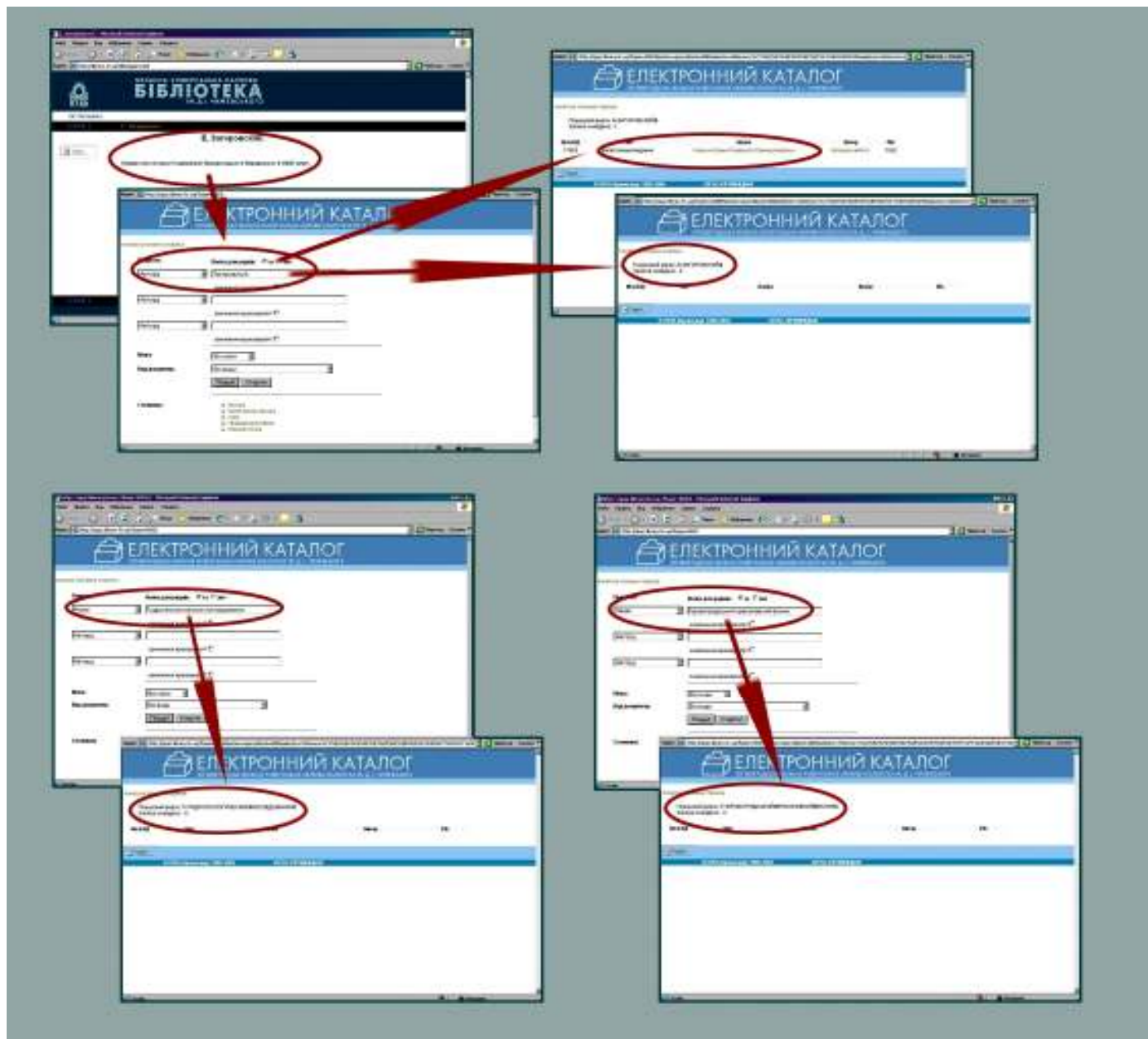
Таблиця 3.7. Кіровоградська ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА	105	66	34	PDF DJVU EPUB Fiction book	за автором, назвою, видом (бібліографії)	Не пов’язані

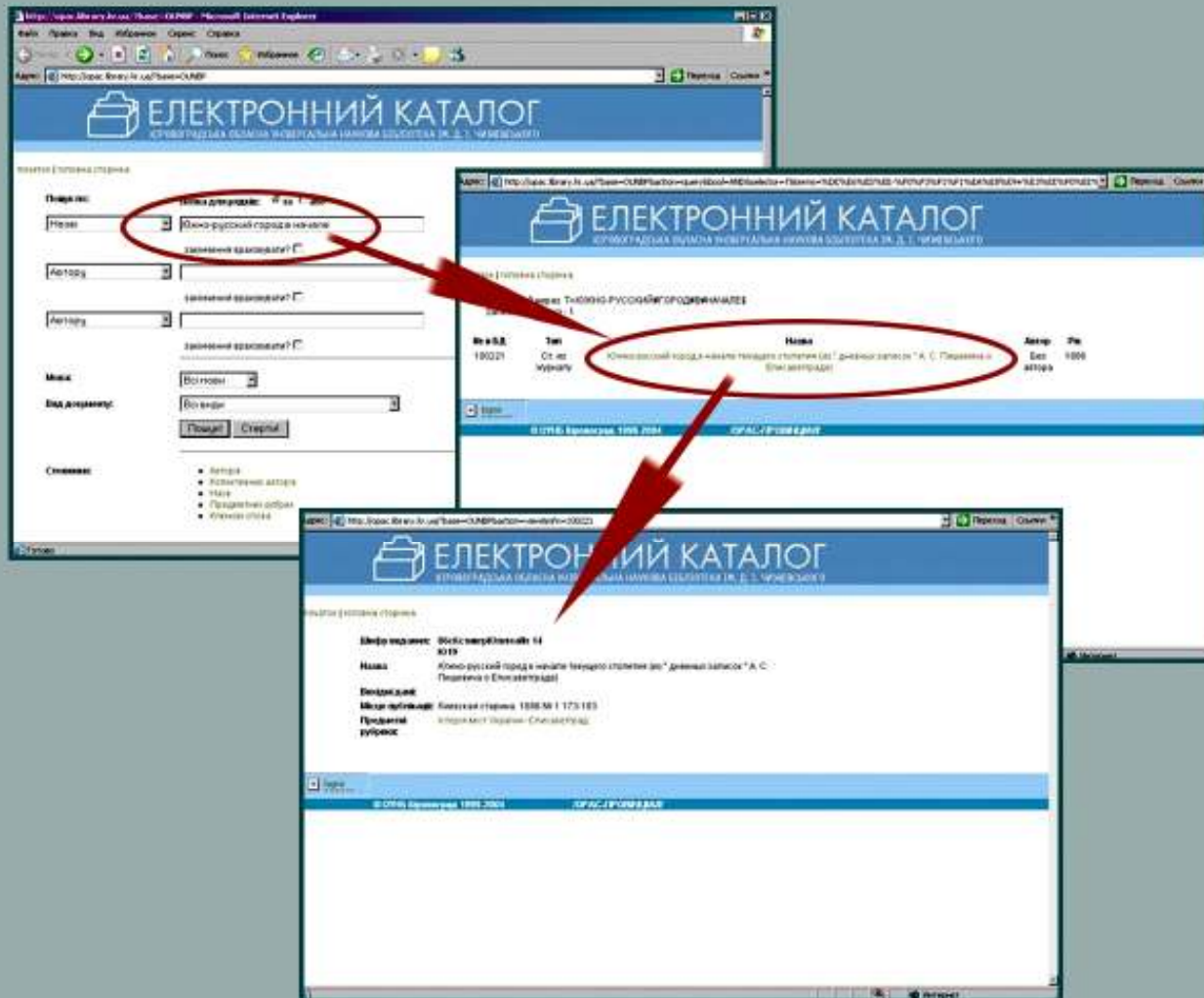
Дата заповнення: 26.05.2011

Мал. 3.7

Мал. 3.7.1

Мал. 3.7.2

3.8. Луганська ОУНБ.

Луганська ОУНБ першою з обласних універсальних бібліотек почала представляти повнотекстові документи на власній Інтернет-сторінці (за даними моніторингу 2008 року „Сучасні тенденції в краєзнавчій діяльності бібліотек”¹⁰). Однак, особливість краєзнавчого повнотекстового ресурсу цієї книгозбірні в тому, що він *має визначений персональний ракурс* (див. табл. 3.8).

Веб-проект „Літературна спадщина Бориса Грінченка” складається з 4 підрозділів: „Життєопис” (містить біографічні відомості), „Творчий шлях”, „Бібліографія”, „Борис Грінченко і Луганщина” (включає відомості про меморіальний музей в селі Олексіївка та Інститут Грінченкознавства). Власне повнотекстові документи, яких на момент збору даних налічувалося 189, представлені в підрозділах „Творчий шлях (твори Б. Грінченка)” – 174 назви і „Бібліографія (про Б. Грінченка)” – 15 назв (див. мал. 3.8). Формат представлення електронних копій – PDF і TXT.

101

В підрозділі „Творчий шлях” документи згруповані в рубрики за жанрами:

- Драматургія;
- Проза (повісті, оповідання);
- Поезії;
- Літературна критика.

В межах рубрик документи організовані за алфавітом.

В підрозділі „Бібліографія” – бібліографічні описи за період з 1963 по 2010 роки розташовані в зворотньохронологічному порядку. У повнотекстовому форматі доступні лише документи за останні 10 років (2001-

¹⁰ Краєзнавча робота в бібліотеках України: інформ. бюлетень. Вип. 19. / Держ. іст. б-ка України. – К., 2008. – С. 48.

2010). Подаються також посилання на документи, що розміщені на зовнішніх ресурсах, наприклад: Козар, Л. "Лицарі духа". Фольклористична діяльність Бориса Грінченка в оцінці Івана Франка // Слово і час . – 2006. – № 9 . – С. 10. http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sch/2006_9.pdf.

Документи із БД „Літературна спадщина Б. Грінченка” не пов’язані з Електронним каталогом, представленим на сайті, хоча при формуванні пошукового запиту передбачена можливість виокремити саме повнотекстові документи. Наприклад, вибіркового пошуку у каталозі засвідчив негативну відповідь за запитами:

Кравченко, М. В. Мова і стиль Бориса Грінченка (2001);

Хоменко, О. Навпроти міту: Грінченкові інсигнії та українське поетичне інферно // Артанія .- 2008.- № 4.

Богданець-Білокаленко, Н. Становлення світоглядних позицій Бориса Грінченка // Бахмутський шлях.– 2009. – № 1-2.

Навіть на запит „Грінченко. Повні тексти” була отримана відповідь „нічого не знайдено” (див. мал. 3.8.1).

Під час дослідження виявлені й інші недоречності, зокрема, замість документа: *Матвєєва Т.С. «Феномен танатологічного як символотворюючий чинник образу Гордія Раденка (за романом Б.Грінченка «На розпутті») // Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. - 2009. - № 3.- С. 53-59.* двічі подана публікація: *Матвєєва Т.С. «Символіка психічного простору романів Б. Грінченка «Сонячний промінь», «На розпутті» // Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка – 2010. - № 2 (ч.1) – С. 96-101.*

Інший краєзнавчий web-проект „Видатні краєзнавці Луганщини” представлений рубриками: „Віктор Висоцький”, „Володимир Подов”, „Юрій Темник”, „Андрій Ямковий”. Кожна рубрика побудована однаково: біографічна довідка, наукова діяльність, фотогалерея, бібліографія і, що найцікавіше для даного дослідження, твори (див. мал. 3.8.2). В підрубриках „твори” представлено краєзнавчий доробок згаданих осіб – В. Висоцький (10 назв), В. Подов (17 назв), Ю.

Темник (7 назв), А. Ямковий (3 назви). Всі документи у вільному доступі, тому, зважаючи на Закон України „Про авторське право і суміжні права”, часто подаються лише уривки праць. Наприклад, праця В.І. Висоцького і М.В. Соловйової „Символіка Луганщини (герби, прапори)” (Луганськ, 2004) має 47 сторінок з ілюстраціями, в он-лайновому режимі доступно лише 9.

Окрім суто краєзнавчих веб-колекцій Луганська бібліотека має великий універсальний повнотекстовий ресурс, який повністю інтегрований у електронний каталог. За даними ЕК цей електронний ресурс налічував 813 документів, з яких 138 (майже 17%) – краєзнавчі за змістом, а 175 (21,5%) відносяться до місцевого друку. У цьому ресурсі переважають статті з регіональних і загальнодержавних періодичних видань останніх років, однак є й давні документи: наприклад, „Отчет о состоянии и деятельности Луганской торговой школы за 1911-12 учебный год” (Луганськ, 1913). До цих документів *немає* он-лайнового доступу (не вдалося відкрити за допомогою жодного браузера), але їх можна

103

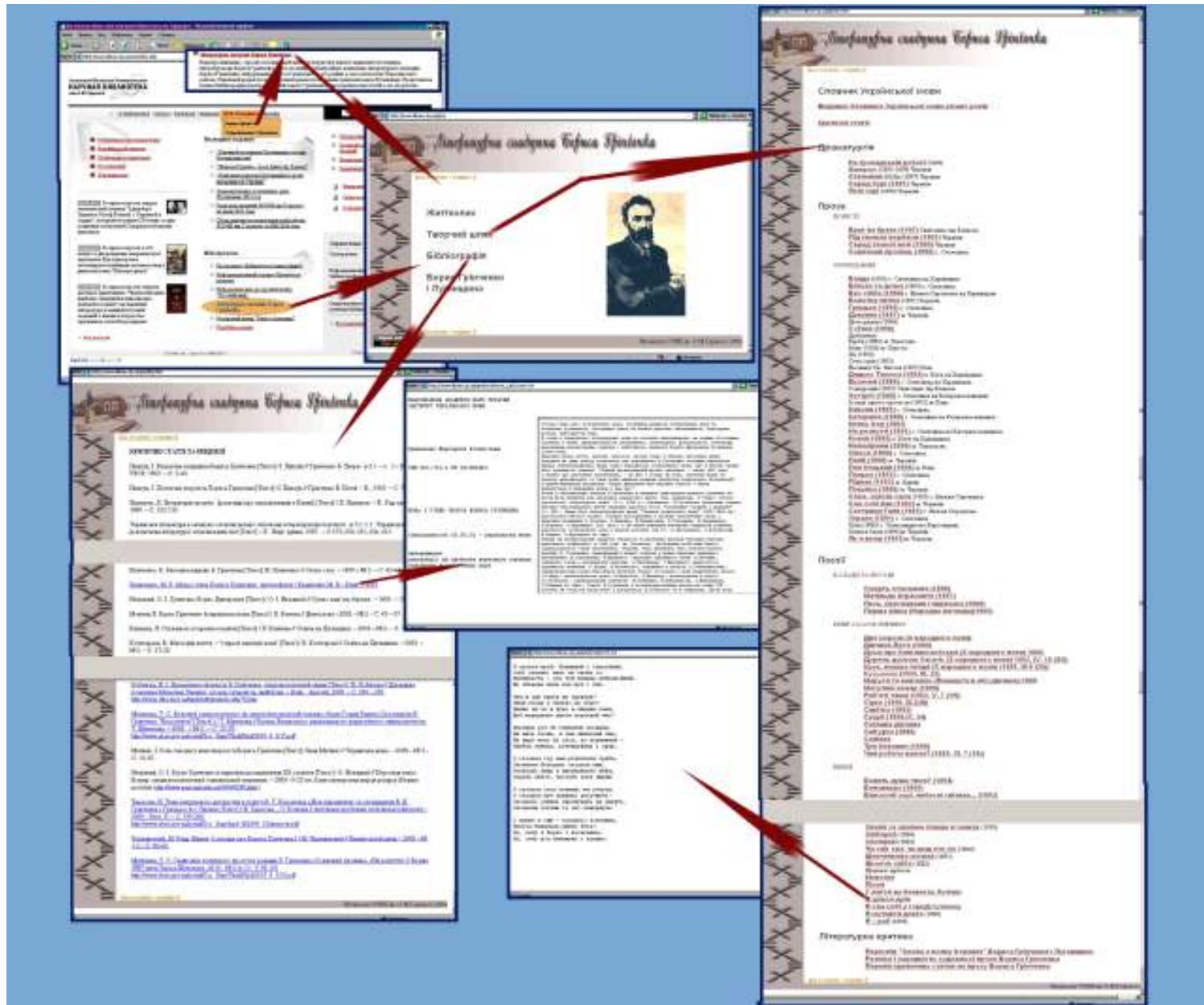
замовити електронною поштою. При кліку на значок відкривається „вікно”, в якому необхідно лише вказати свою електронну адресу (див. мал. 3.8.3).

Таблиця 3.8. Луганська ОУНБ

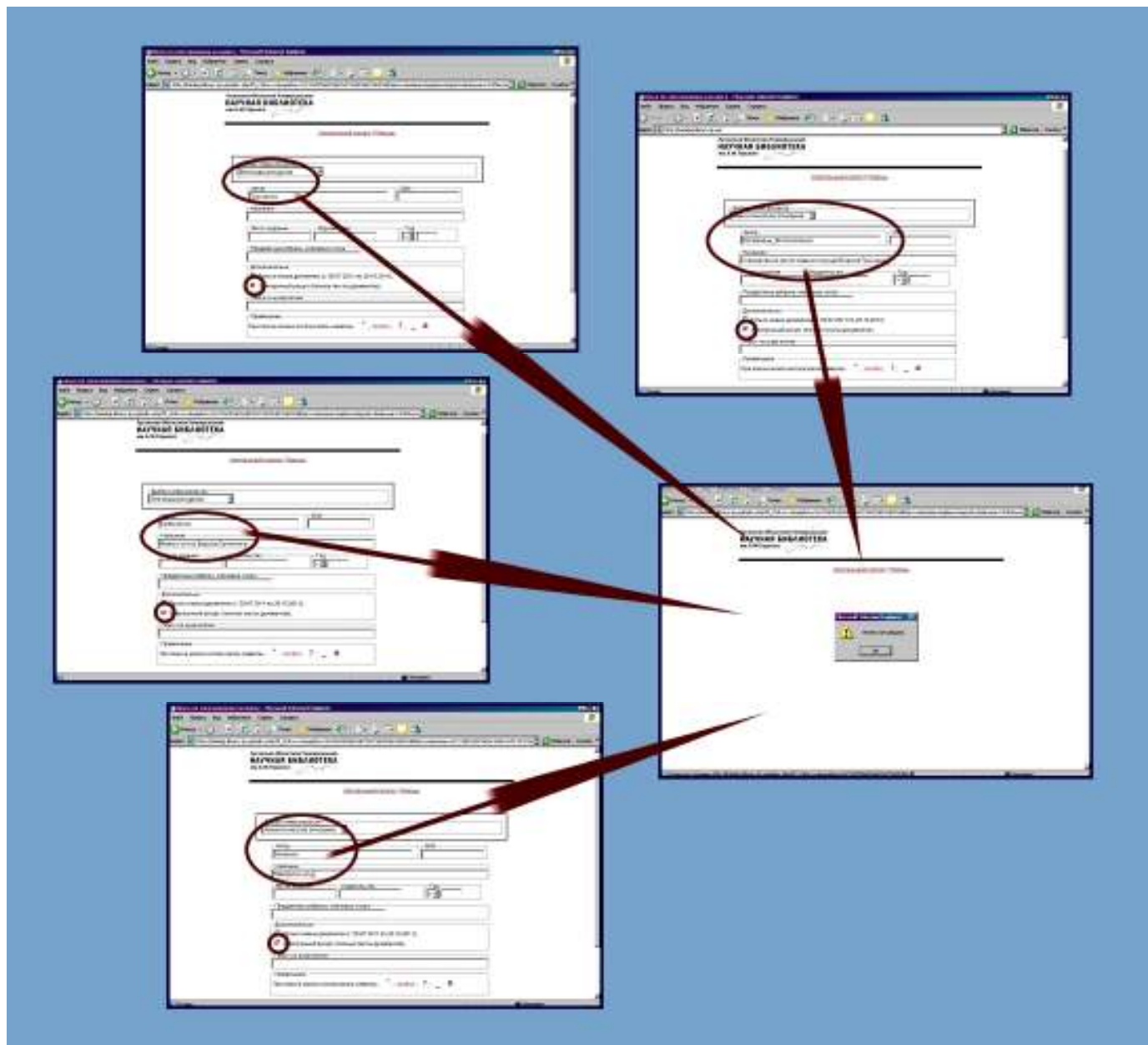
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Web-майданчик, web-проекти						
Літературна спадщина Бориса Грінченка, в т.ч.	189	10	5	PDF RTF	групування за жанрами та алфавітом	Не пов'язані
- Творчий шлях (твори Б. Грінченка)	174					
- Бібліографія (про Б. Грінченка)	15	10	5			
Видатні краєзнавці Луганщини	37	37	21			

1.04

Дата заповнення: 12.07.2011

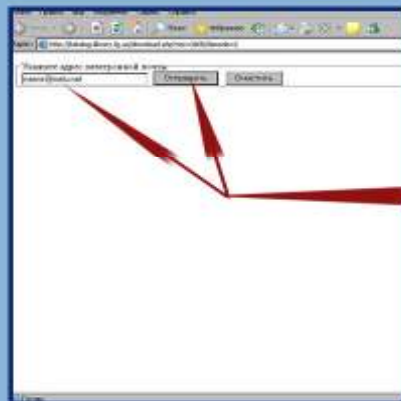
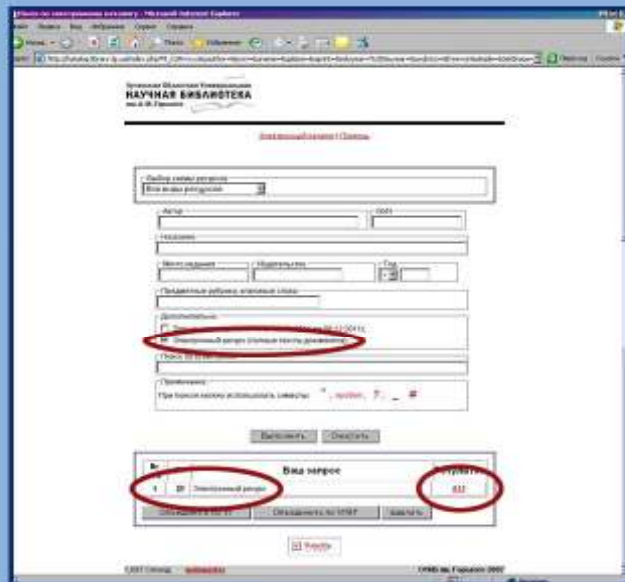
Мал. 3.8

Մալ. 3.8.1

Мал. 3.8.2

3.9. Миколаївська ОУНБ

На головній сторінці сайту Миколаївської ОУНБ немає окремого розділу щодо електронної бібліотеки чи повнотекстової бази документів. Однак, у розділі „Видання бібліотеки” є тексти кількох краєзнавчих бібліографічних посібників та методичних видань (див. табл. 1. 11).

Є також спроба надання інформації про цікаві документи з фонду Бібліотеки: за адресою „Головна сторінка” – розділ „Про бібліотеку” – підрозділ „Фонди”, але представлено лише один документ: електронний довідник по журналу «Природа» Миколаївського товариства любителів природи (1910-1916). Подано загальну інформацію про журнал, фото обкладинки, відомості про наявність в бібліотеці, а також зміст тих номерів, які є в бібліотеці; але повного тексту цих статей немає (див. табл. 3.9, мал. 3.9).

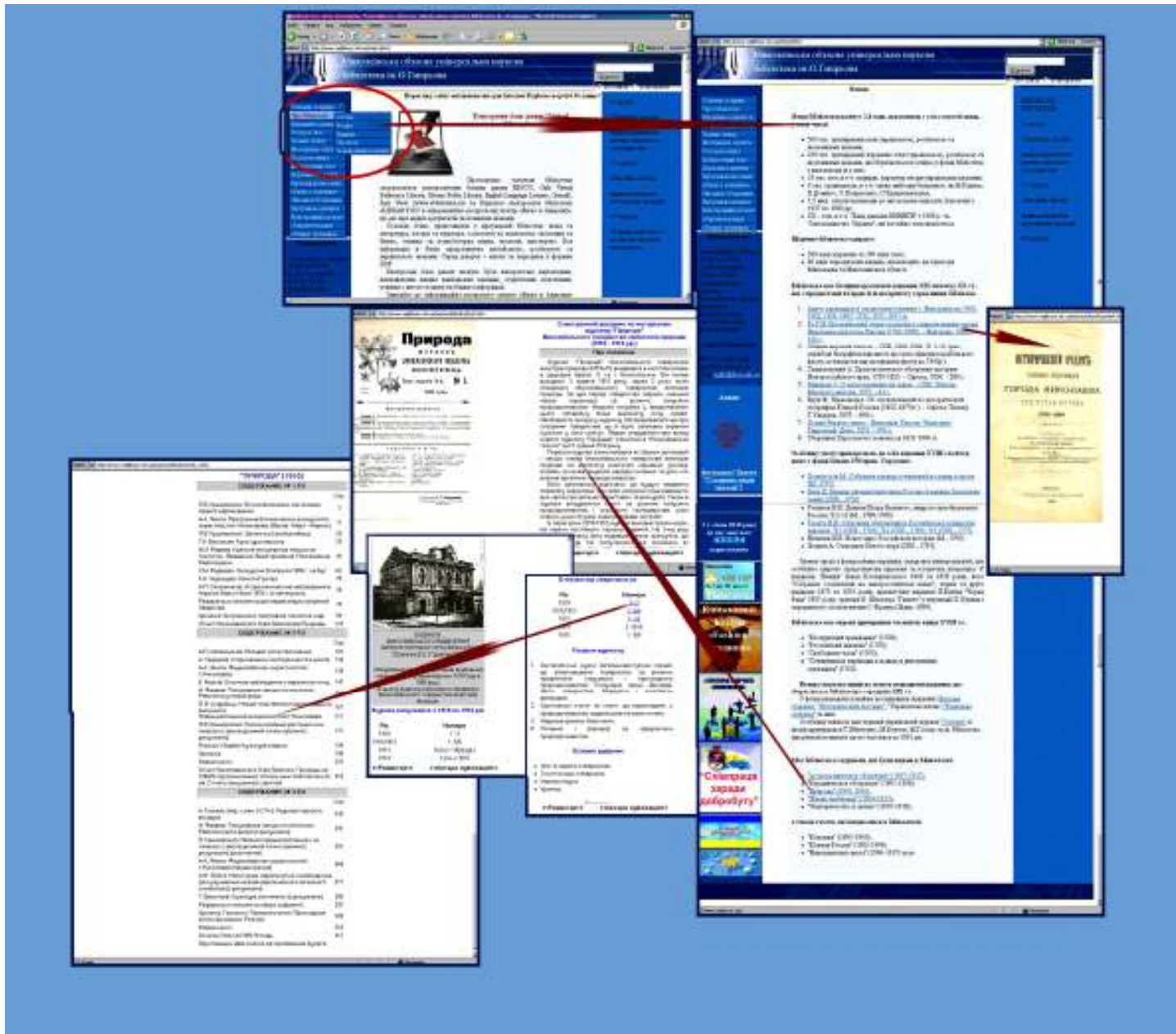
У розділі „Ресурси Inet” є рубрика „Регіональний портал „Прибужжя”, де представлено велику кількість фактографічної інформації про сучасне життя регіону, подано тематичні посилання на різні електронні адреси, проте *повні тексти документів історико-краєзнавчого змісту відсутні.*

109

Таблиця 3.9. Миколаївська ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
„ПРО БІБЛІОТЕКУ” підрозділ „ФОНДИ”	1	1			Відсутні	Відсутня

Дата заповнення: 27.07.2011

Мал. 3.9

3.10. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького

„Електронна бібліотека” Одеської національної наукової бібліотеки включає наступні підрозділи: „Видання ОННБ ім. М. Горького”, „Розкриття фонду”, „Періодика”, а також посилання „Переглянути всі файли”, який акумулює документи з попередніх трьох розділів.

Видання ОННБ ім. М. Горького розглянуто на першому етапі дослідження. Підрозділ „Розкриття фонду” на час дослідження не містив жодного документа. Підрозділ „Періодика” налічував 51 документ за 2009-2011 роки (див. табл. 3.10). Детальне ознайомлення показало, що це, в основному, публікації співробітників бібліотеки, переважно – в одеській періодиці. Вигідно вирізняє „Електронну бібліотеку” ОННБ наявність докладної загальнодоступної статистики: дата додавання документа до бази даних, його рейтинг і кількість завантажень, включаючи і точний час останнього. Передбачена можливість сортування документів за тими ж параметрами і, додатково, за іменем файла (див. мал. 3.10).

111

Формат представлення документів переважно DOC, інколи – JPEG (фотокопії сторінок газет). Всі документи доступні для вільного перегляду і копіювання (завантаження). У більшості випадків є гіперпосилання на джерело публікації – офіційний сайт відповідного періодичного видання.

У підрозділі „Електронна бібліотека” є власна пошукова система – „Пошук за файлами”, яка знаходиться у робочому стані. Так, за запитом „Утесов” отримано відповідь: 1 документ „К 115-летию Л. Утесова” з газети „Чорноморський гудок” від 31.03.2010 (див. мал. 3.10.1). Єдина проблема – заголовки документів у переліку файлів часто не співпадають з реальними заголовками у періодиці. Наприклад, стаття „Українська книга на Одещині” з „Одеського вісника” від 22.05.2010 в дійсності має назву „Книга источник духовности” (автор Елена Игорева). Вже згадана стаття до 115-річчя Л. Утьосова – назву: „Спасибо, сердце, что ты умеешь так любить”. Тож, *не зовсім*

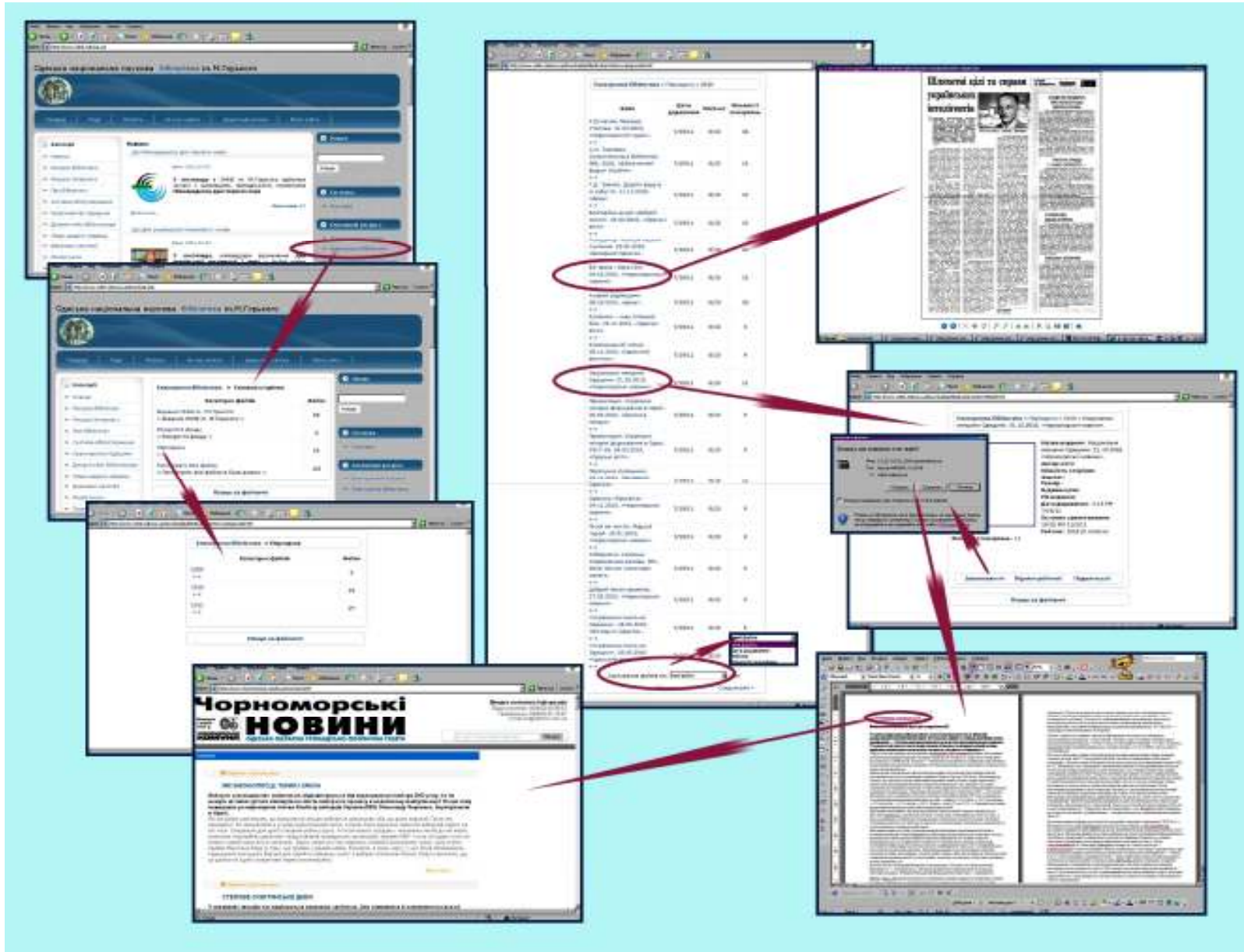
зрозуміло, за якими параметрами формувати пошуковий образ документа і наскільки адекватними будуть результати пошуку.

Щодо загального Електронного каталогу, *позитивним моментом є можливість відразу виокремити повнотекстові документи* – поставити відмітку у відповідному полі: „документы только с полным текстом”. На сьогодні документи з підрозділу „Періодика” у Каталозі відсутні. Швидше за все, це розрахунок на майбутнє, коли буде наповнюватись підрозділ „Розкриття фонду”.

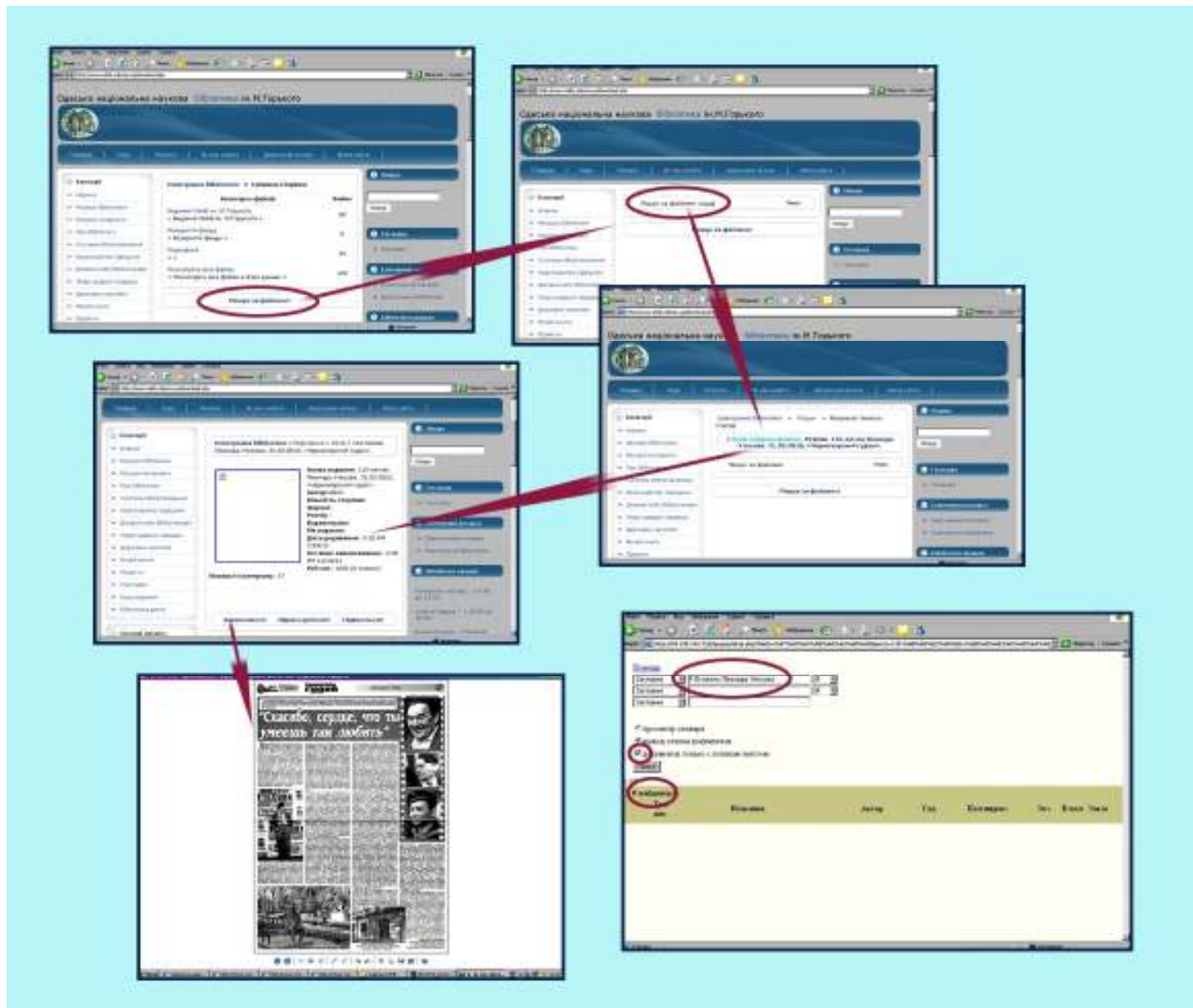
Таблиця 3.10. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького

Назва бази	Загальна кількість видань	Красзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Електронна бібліотека	119	42	77	DOC JPEG	Наявні	Відсутня
Видання бібліотеки	68					
Розкриття фонду	0					
Періодика	51					
2009	2		2			
2010	25	7	18			
2011	24	3	21			

Дата заповнення: 25.10.2010.

Мал. 3.10

Мал. 3.10.1

3.11. Рівненська ДОБ

Розділ „Електронна бібліотека” на сайті Рівненської ДОБ спрямований на представлення електронних копій книг, виданих на Рівненщині. Електронна бібліотека має універсальний характер і на час збору даних налічувала 47 назв документів (див. табл. 3.11). Хронологічна глибина становить 2006–2011 роки, документи подаються у зворотньохронологічному порядку. Існує можливість пошуку за розділами:

- Природничі науки;
- Техніка. Промисловість. С/г;
- Охорона здоров'я;
- Соціальні та гуманітарні науки;
- Мистецтво;
- Художня література;
- Періодичні видання.

Більшість з презентованих на сайті документів має фото обкладинки, короткий бібліографічний опис, інколи – анотацію. Документи доступні для копіювання: їх можна завантажити у форматі PDF (див. мал. 3.11).

Документи, представлені в розділі „Електронна бібліотека”, відображені у довідковому апараті бібліотеки, **однак посилання на повний текст відсутні**. Наприклад, видання „Столярчук Б. Рівненській дитячій музичній школі № 1 імені М.В. Лисенка 70, 1939-2009 (Рівне, 2009)” і „Вознюк В.М. Паралельний світ (Рівне, 2009)” **зарєєстровані у „Каталозі книг”, але відомості про наявність повного тексту відсутні**.

Щодо громадсько-політичної газети „Вільне слово”, то у „Каталозі назв періодичних видань – 2011 р.” подана інформація про випуски газети, хоча **немає посилань на повнотекстовий ресурс** (див. мал. 3.11.1).

Таблиця 3.11. Рівненська ДОБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Крас- знавчі видання	Місцевий друк	Формат представ- лення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА – БІБЛІОТЕКА КНИГ, ВИДАНИХ НА РІВНЕНЦІНІ	47	5	47	PDF DOC	за тематичними розділами	представлені але не пов'язані

Дата заповнення:30.05.2011

Мал. 3.11

Мал. 3.11.1

3.12. Тернопільська ОУНБ

„Електронна бібліотека: повнотекстові видання” Тернопільської ОУНБ чи не єдина, яка дійсно відповідає своїй назві. Згідно з „Положенням про Електронну бібліотеку краєзнавчих видань Тернопільської області”, з яким можна ознайомитися на сайті в розділі „Електронна бібліотека”, — „це корпоративний проект створення віртуальної бібліотеки повнотекстових електронних краєзнавчих документів із вільним доступом для користувачів у мережі Інтернет, ...включає зібрання повнотекстових електронних документів, які пов’язані з Тернопільською областю за змістом (електронні краєзнавчі документи) та походженням (місцеві видання, опубліковані на території краю)”¹¹. Учасниками проекту є й інші бібліотеки м. Тернополя і області, редакції місцевих газет та журналів, вищі навчальні заклади, видавництва м. Тернополя та області та окремі автори. Стосунки між учасниками проекту встановлюються на основі Договорів про співпрацю.

На момент збору статистичних даних „Електронна бібліотека” налічувала 341 назву електронних копій книг. З них суто краєзнавчих за змістом – 106 (31%), місцевий друк нараховує 235 примірників документів (69%) (див. табл. 3.12). Такі показники відповідають принципам створення „Електронної бібліотеки”, заявленим у „Положенні...”. Всі документи вільні для ознайомлення і копіювання. Формати представлення – PDF, DJVU, WORD, при цьому варто відзначити надзвичайно *високу якість сканів* (див мал. 3.12.).

Масив електронних копій жодним способом не структурований, оскільки *є повноцінний пошук*. „Електронна бібліотека” повністю інтегрована у пошукову систему Бібліотеки, представлена на сайті. Пошук здійснюється за всіма параметрами, які можливі у WEB IPБІС. Значно *полегшує роботу і наявність синтетичного пошуку по всіх базах даних одночасно*. Так, пробний пошук за запитом „Зарваниця” у БД „Електронна бібліотека – Повнотекстові

¹¹ http://www.library.te.ua/elektronna_biblioteka/pro_proekt/

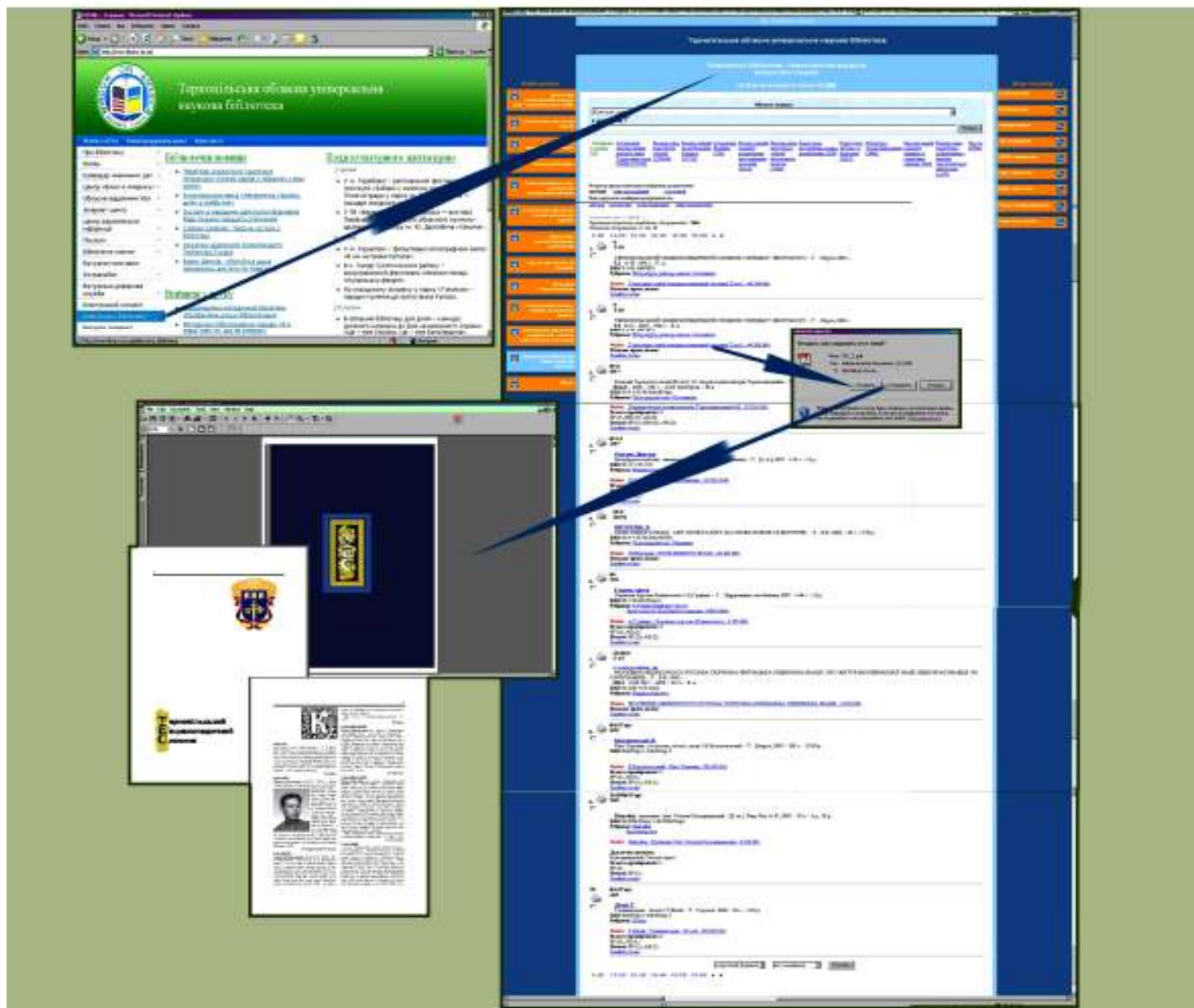
видання” дав наступні результати: у „Загальному електронному каталозі книг Тернопільської ОУНБ” – 9 назв, „Електронний краєзнавчий каталог” – 8, БД „Преса” – 1 і власне в „Електронній бібліотеці” – 1. Там же, на результатах пошуку, документ можна переглянути або завантажити (див. мал. 3.12.1).

Таблиця 3.12. Тернопільська ОУНБ

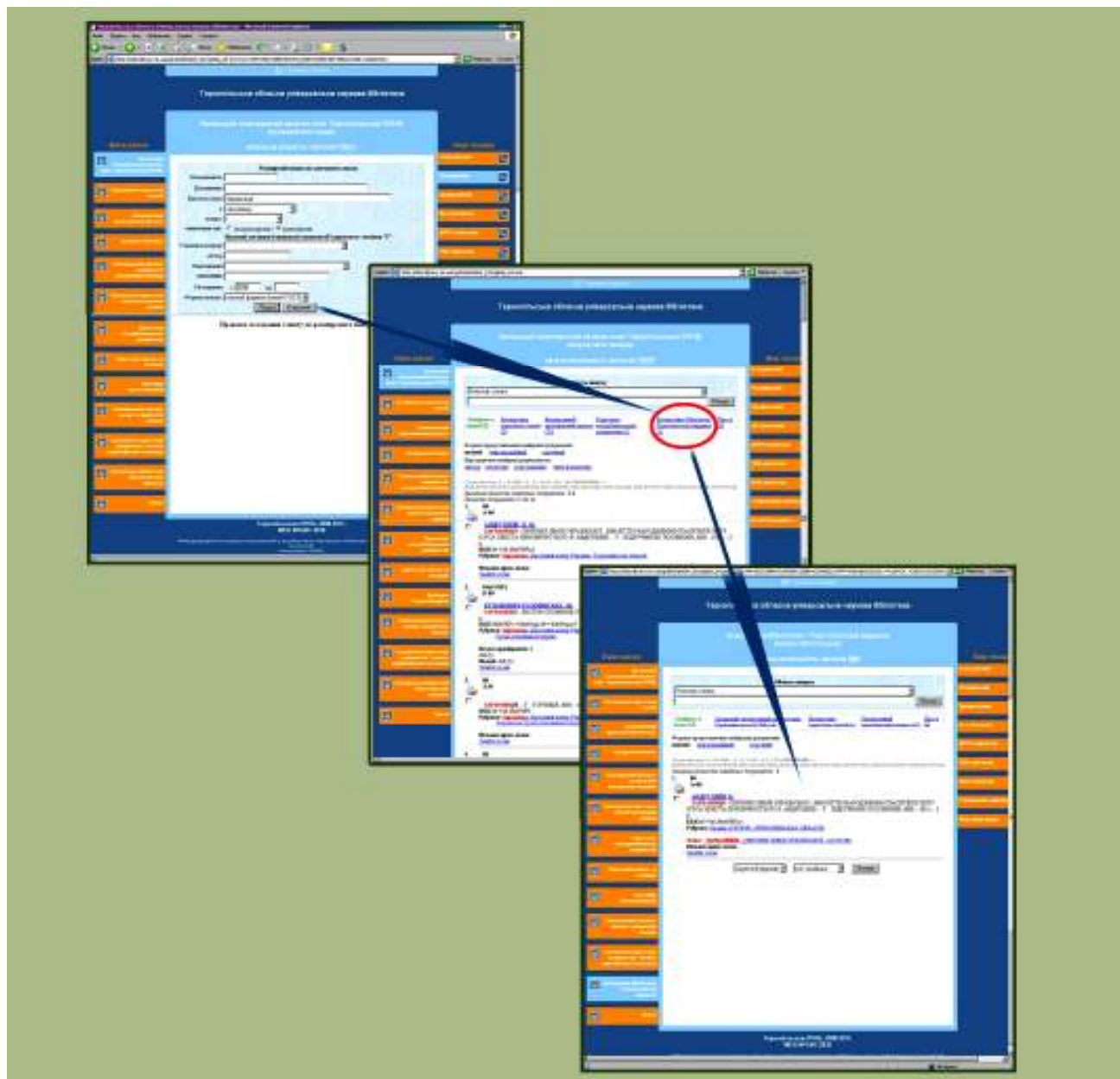
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов’язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА – ПОВНОТЕКСТОВІ ВИДАННЯ	341	106	235	PDF DJVU WORD	Стандартні види пошуку ІРБІС	ТАК

120

Дата заповнення: 2.06.2011.

Мал. 3.12

Мал. 3.12.1

3.13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка пропонує користувачу „Краєзнавчу електронну бібліотеку” (Головна сторінка – розділ „Краєзнавство”). „Краєзнавча електронна бібліотека” (далі – КЕБ) об'єднує публікації про Харківщину з різних розділів і проектів сайту ХДНБ ім. В.Г. Короленка, частково оцифровані дослідження і спогади краєзнавців з архіву відділу „Україніка”, а також статті сучасних дослідників місцевої історії.

На час проведення дослідження КЕБ налічувала 111 документів краєзнавчого змісту, мала 3 підрозділи: „Книги”, „Статті”, „Неопубліковані матеріали” (кількісні характеристики див. табл. 3.13). Документи в підрозділах розташовано за алфавітом прізвищ авторів та назв публікацій. Крім того, підрозділ „Книги” містить відомості про оцифровані видання, доступ до яких надається у локальній мережі бібліотеки.

Хронологічна глибина підрозділу „Книги” – від початку ХХ до початку ХХІ століття; підрозділу „Статті” – від 1920-х років до сьогодення, однак, переважають документи 1970-2000-х років, що публікуються за згодою авторів¹². Документи з підрозділу „Неопубліковані матеріали” охоплюють події від кінця ХІХ – до середини ХХ століття. Формат представлення документів – PDF або TXT. Всі тексти доступні для повного або часткового копіювання (див. мал. 3.13).

Пошукові можливості обмежені алфавітом прізвищ авторів і назв публікацій, але, враховуючи нинішній обсяг КЕБ, цього поки що достатньо. Разом з цим, *відсутній зв'язок між КЕБ та Електронним каталогом (ЕК)*. За відомостями, поданими на сайті, ЕК містить описи всіх видів документів українською та російською мовами на різноманітних носіях: друковані видання (книги, карти, автореферати дисертацій, продовжувані, образотворчі та нотні видання), локальні електронні видання – з 1989 р., статті з наукових збірників – з 2002 р., а також дореволюційні нотні

¹² <http://korolenko.kharkov.com/kray/kray8.html>

видання – з другої пол. ХІХ ст. до 1917 р. – з розкриттям змісту та описом мовою оригіналу (французькою, німецькою, італійською, англійською, польською)¹³.

Вибірковий пошук у ЕК видань з підрозділів „Книги” і „Статті” дав негативний результат: „Баженов Н. Г. Ф. Квитка как вдохновитель Гоголя : к вопр. о лит. заимствовании. – Х., 1916. – 25 с.”; „Сумцов Н. Ф. Очерки народного быта: (из этногр. экскурсии 1901 г. по Ахтыр. уезду Харьк. губернии). – Х., 1902. – 57 с.”; „Шашкова И. Пламя на ветру: избр. стихотворения. – Х. : Курсор, 2005 – 298 с.”, Красиков М. М. Сумцов і ми // Сумцов М. Ф. Дослідження з етнографії та історії культури Слобідської України : вибр. пр. – Х., 2008. – С. 508-542.; шість публікацій В. Берліна у харківській періодичній пресі за 1980 – 2001 рр. з розділу (див. мал. 3.13.1).

ХДНБ ім. В.Г. Короленка поряд КЕБ презентує тематичні веб-проекти „Микола Васильович Гоголь і Харківщина”, „На пошану академіка М.Ф. Сумцова” і „Яскрава сторінка краєзнавчого руху”.

124

Проект „Микола Васильович Гоголь і Харківщина” створений до 200-річчя від дня народження письменника, містить біографічні, бібліографічні відомості, фотогалерею, а також підрозділ „Оцифровані ресурси”, до якого подано 11 повнотекстових копій документів (див. табл. 3.13 і мал. 3.13.2).

Проект „На пошану академіка М.Ф. Сумцова” створений до 155-річчя видатного українського фольклориста, етнографа, літературознавця і громадського діяча, одного із засновників Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. В підрозділі „Фото і документи” представлений ілюстративний матеріал. В підрозділі „Праці М.Ф. Сумцова” представлено 12 документів, які систематизовані в рубрики „Етнографічні дослідження”, „Дослідження з фольклору”, „Краєзнавчі дослідження”, „Дослідження з української літератури”, „Дослідження з російської літератури”. Всі документи подано в повнотекстовому варіанті: відкрити повний текст можна „кліком” по фото обкладинки або

¹³ http://korolenko.kharkov.com/fond/nov_catal.html

скориставшись посиланням, яке включено до бібліографічного опису (див. мал. 13.13.3). За таким же принципом побудований підрозділ „М.Ф. Сумцов у спогадах і дослідженнях”. До підрозділу включено 15 повнотекстових документів, серед яких спогади самого М.Ф. Сумцова, а також дослідження його наукової спадщини, здійснені як його сучасниками, так і нинішніми науковцями. В підрозділі „М.Ф. Сумцов і Харківська громадська бібліотека” можна ознайомитися не тільки з історичною довідкою про участь академіка у долі бібліотеки, а й з повними текстами його публікацій з цього приводу у газетах „Харьковские губернские ведомости” і „Южный край”.

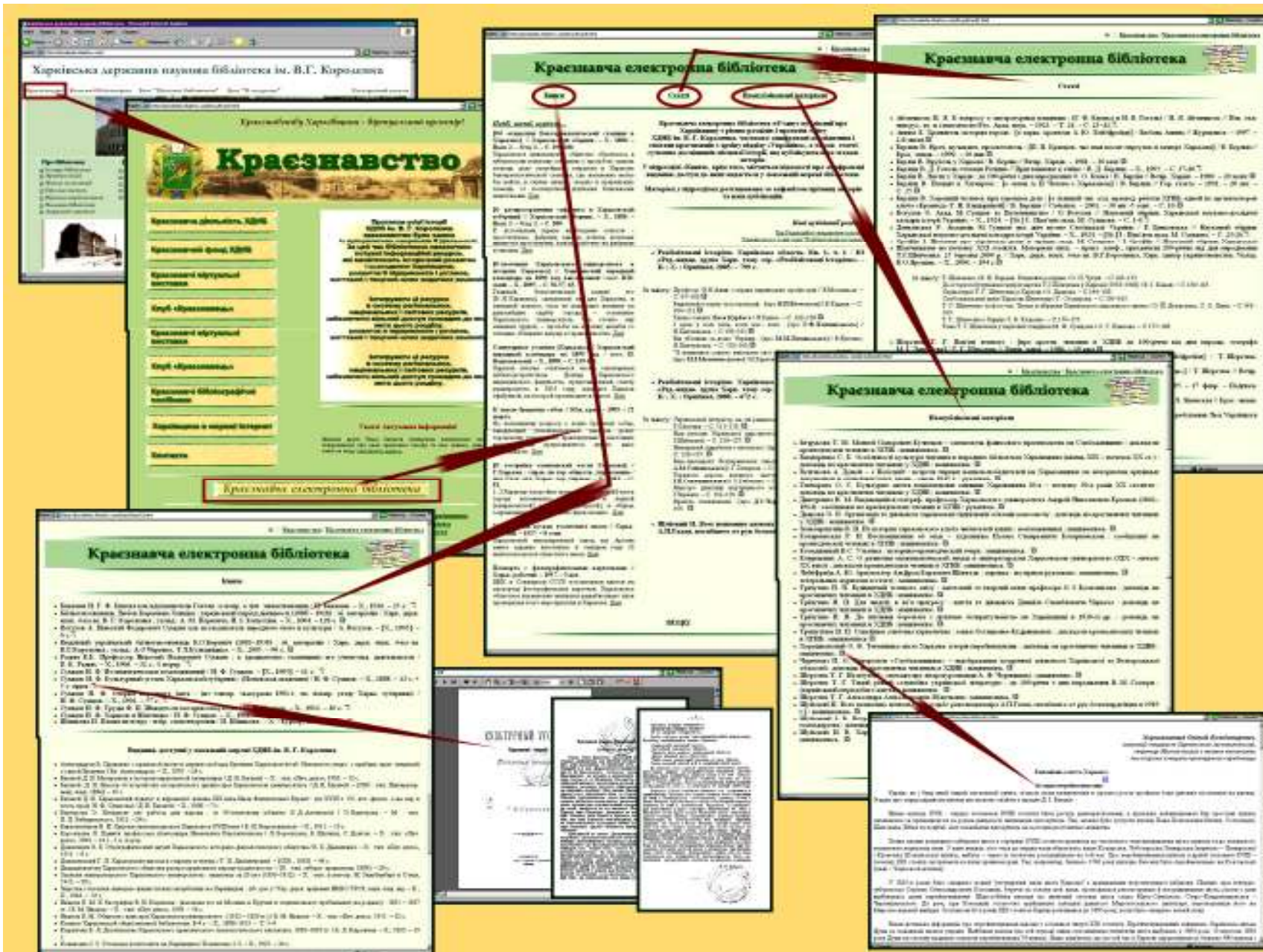
Проект „Яскрава сторінка краєзнавчого руху” присвячений Першій Всеукраїнській краєзнавчій конференції, яка відбулася в травні 1925 року в Харкові і дала поштовх до небаченого підйому краєзнавчого руху в другій половині 1920-х років. Рубрика „Перша Всеукраїнська краєзнавча конференція” містить повні тексти статей з періодичних видань 1925 року, що висвітлюють підготовку і проведення конференції. Рубрика „Український комітет з краєзнавства” містить тексти документів 1925 року, коли і був створений Комітет, а також доробок сучасних дослідників. У рубриці „Журнал „Краєзнавство” представлено повний текст першого номеру журналу, а також його зміст за 1927–1930 рр. та повні тексти рецензій на журнал від 1927 року. Рубрика „Методична бібліотечка краєзнавця” включає тексти методичних матеріалів середини 1920-х – початку 1930-х років. В рубриці „Матеріали до бібліографії” подано тексти бібліографічних розвідок в галузі краєзнавства і краєзнавчі публікації та видання другої половини 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. (див. табл. 3.13 та мал. 13.13.4).

Таблиця 3.13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

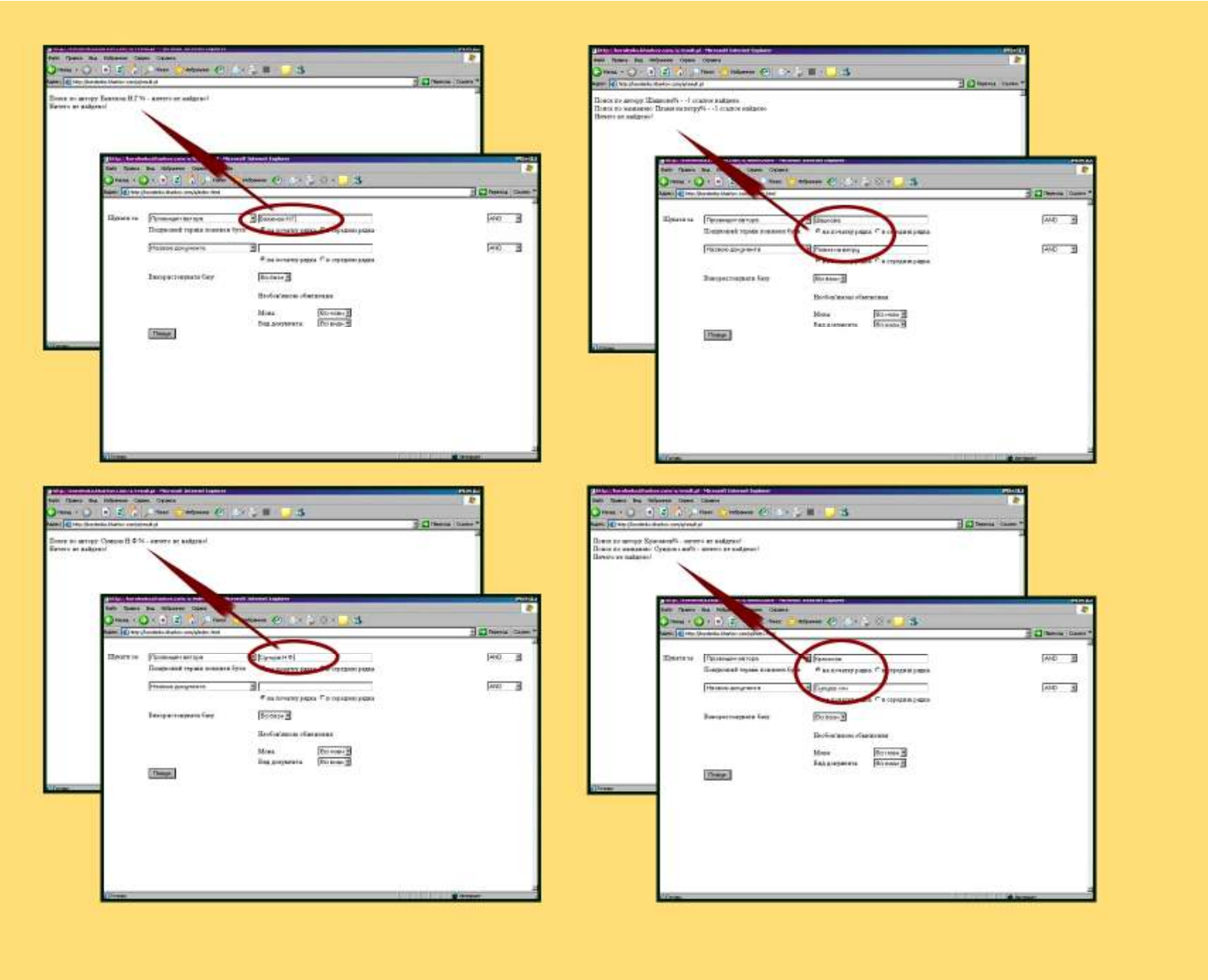
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
КРАЄЗНАВЧА ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА, в т.ч.	111	110	1	PDF		НЕ ПОВ'ЯЗАНІ
- Книги	11					
- Статті	74					
- Неопубліковані матеріали	36					
ВЕБ-ПРОЕКТИ:						
Микола Васильович Гоголь і Харківщина, в т.ч.						
- Оцифровані ресурси	11					
На пошану академіка М.Ф. Сумцова, в т.ч.						
- Праці М.Ф. Сумцова	12	2				
- М.Ф, Сумцов у спогадах і дослідженнях	15	6				
- М.Ф. Сумцов і Харківська громадська бібліотека (статті М. Сумцова присвячені Харківській громадській бібліотеці)	5	5				

Яскрава сторінка краєзнавчого руху в т.ч.						
- Перша Всеукраїнська краєзнавча конференція	15					
- Український комітет краєзнавства	5					
- Журнал „Краєзнавство”	3					
Методична бібліотечка краєзнавця	17	1				
Матеріали до бібліографії	58					

Дата заповнення: 23.06.2011.

Мал. 3.13

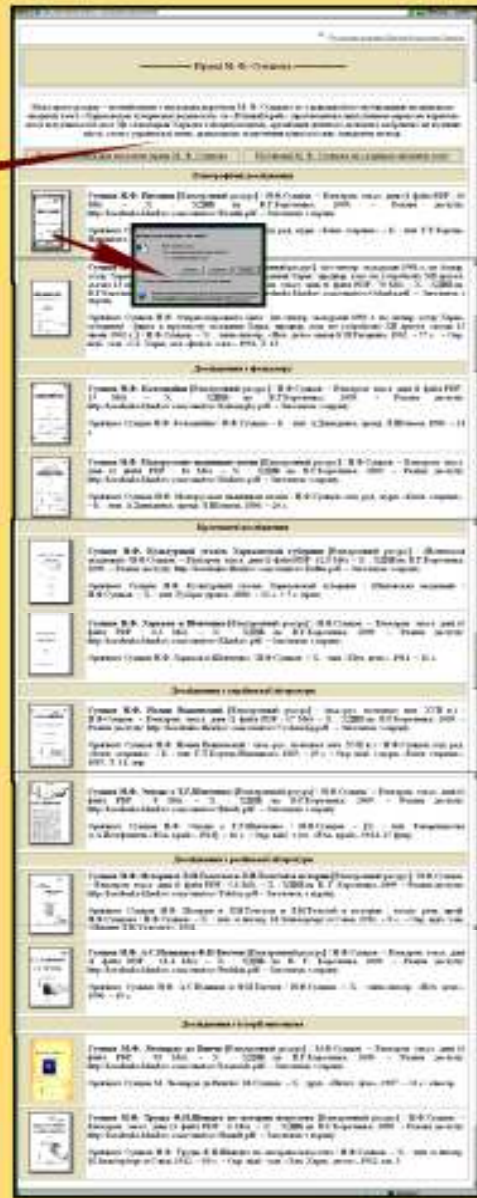

Мал. 3.13.1

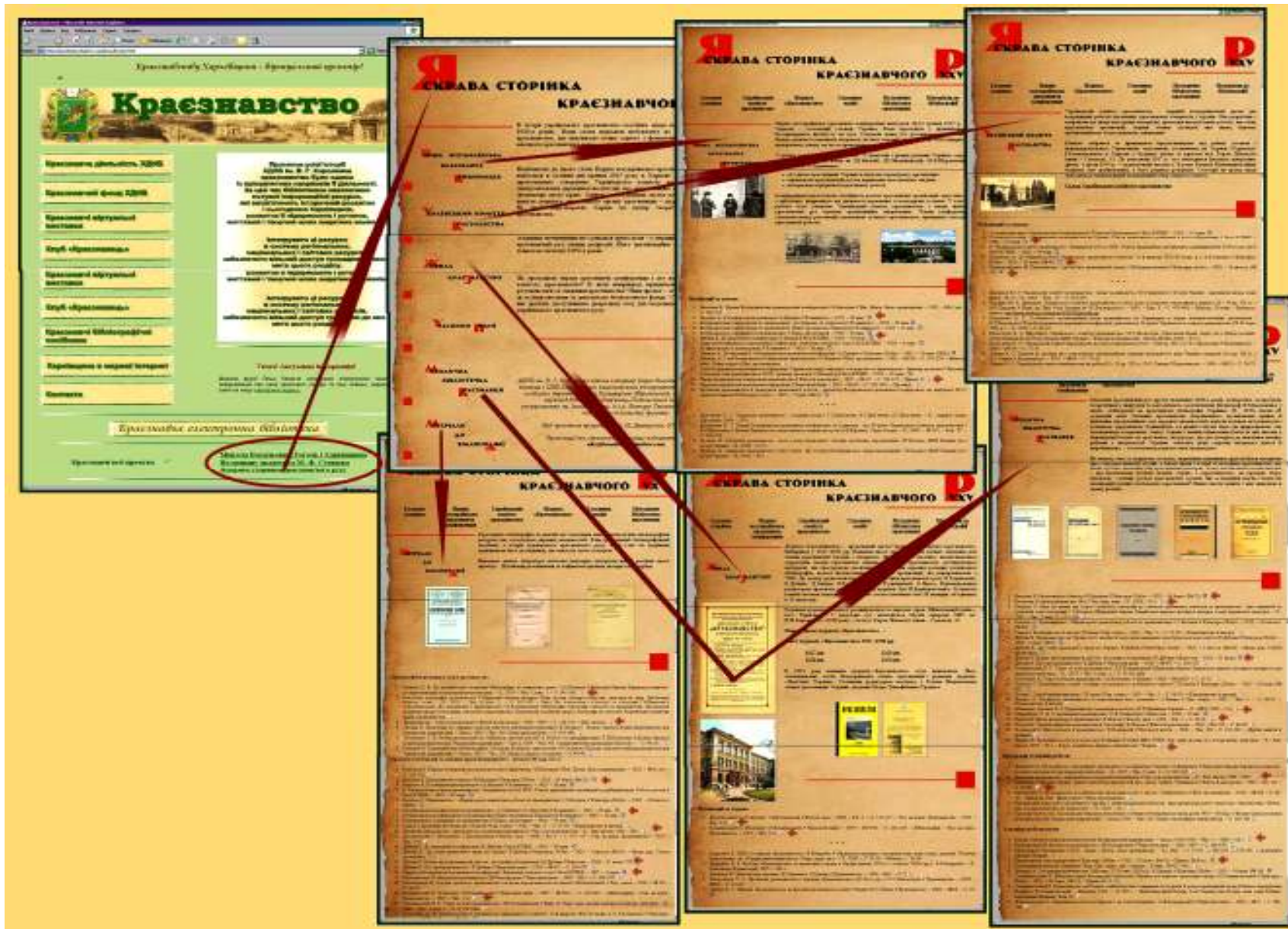

130

Мал. 3.13.2

Мал. 3.13.3

Мал. 3.13.4

3.14. Харківська ОУНБ

Харківська ОУНБ започаткувала веб-проект „Харківщина”, частиною якого має стати проект „Світ книжок”, що передбачає „створення віртуальної бібліотеки сучасних авторів регіону”¹⁴.

На час дослідження було представлено творчість *лише одного автора* – місцевої поетеси Ніни Супруненко: подано коротку біографічну довідку, бібліографічний список і у повнотекстовому форматі – збірку поезій „Вітри протиріч” (див. табл. 3.14 та мал. 3.14).

Таблиця 3.14. Харківська ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
WEB-проект „Світ книжок”	1		1		Відсутні	Не пов'язані

Примітки: Електронний каталог на сайті не представлений.

Дата заповнення: 27.07.2011

¹⁴ <http://region.library.kharkov.ua/>

Мал. 3.14

3.15. Херсонська ОУНБ

Віртуальний проект Херсонської ОУНБ „Краєзнавство Таврії” акумулює великий обсяг різноманітної наукової інформації про минуле, сьогодення й майбутнє краю.

З 2008 року працює окремий Інтернет-проект „Херсонщина: час, події, люди...” Завдання проекту – „надати користувачській аудиторії, зокрема віддаленим користувачам, можливість оперативного доступу до різнобічної за формою і змістом краєзнавчої інформації про різні аспекти минулого та сьогодення Таврійського краю”¹⁵. Фактографічну інформацію зібрано в рубриках „Видатні постаті Херсонщини”, „Вони керували Херсонщиною”, „Просвітницький рух на Херсонщині”.

Представлено також величезний обсяг ілюстративного матеріалу – рубрики „Пам’ятні місця Херсона і області”, „Вулицями Херсона”, „Краєвиди Херсона”, „Зупинені миттєвості життя”, „Такою Херсонщину бачив світ (поштові листівки, конверти, марки та значки)”. Однак, в межах даного етапу дослідження аналізувалися рубрики „Літературна сторінка”, „Херсонщина у мемуарах і спогадах”, „Листи з війни”.

„Літературна сторінка” містить тематичні міні-проекти „Гончар і Херсонщина”, „Авангард на Херсонщині”, „Анатолій Кичинський – універсальний митець” і „Повнотекстові видання місцевих авторів (краєзнавча бібліотека)”. В даному проекті представлена творчість шістьох місцевих авторів – всього 15 документів (див. табл. 3.15), що згруповані за алфавітом прізвищ авторів. Кожна авторська підрубрика містить біографічну довідку та вибрані твори. Всі видання презентують фотографії обкладинки, а *повний текст творів великого обсягу подається зі зручною навігацією за розділами* (див. мал. 3.15).

¹⁵ <http://www.krai.lib.kherson.ua/kherson.htm>

Невелика рубрика „Херсонщина у мемуарах і спогадах” містить дуже цікаві рукописні та машинописні документи, як то: Б.Е. Вадон „Гибель французів у Радянській Росії” (з історії сім'ї Ежена та Олександра Вадонів – засновників у 1853-1855 роках чавуноливарного та механічного заводів в Херсоні, які з часом перетворилися у суднобудівельний та судномеханічний заводи), спогади О.Ю. Пошви, директора Херсонської бібліотеки за період роботи 1938–1941, 1944–1949 роки; лист Ю.В. Шумського (спогади артиста про дитинство, що пройшло в м. Херсоні) і т. ін. Подано посторінкові фотокопії цих документів, що дозволяє ознайомитися не тільки з їх змістом, а й з окремими особливостями, зокрема, правками, які вносили автори. Такий формат представлення, безперечно, оцінять ті користувачі, які працюють з архівними документами (див. мал. 3.15.1).

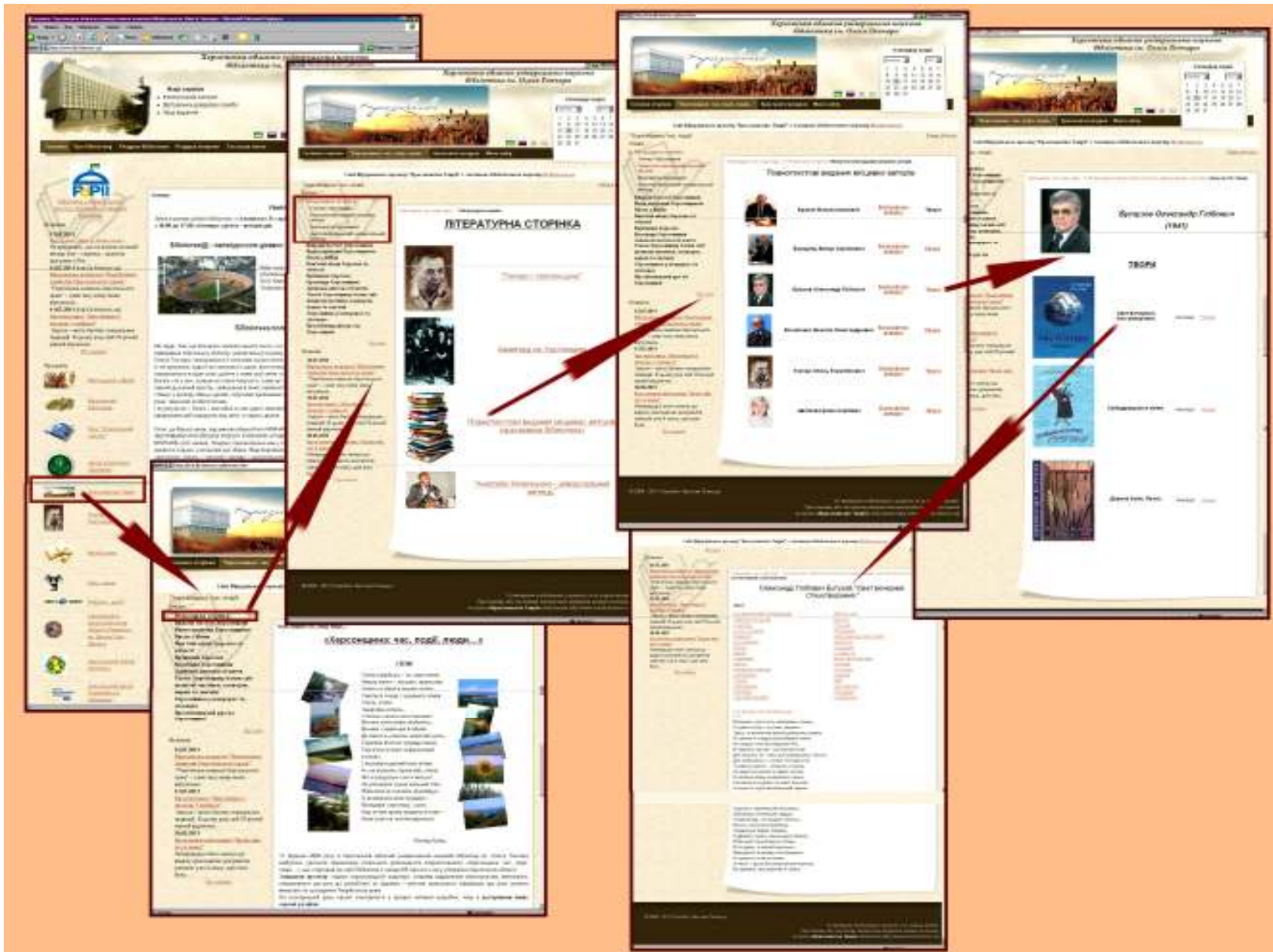
Документи із розділу „Літературна сторінка ” відображені в ЕК: подається бібліографічний опис, вказується місцезнаходження оригіналу, тобто друкованої версії, є можливість заочно заповнити вимогу на книгу, однак, *відсутні посилання на повний текст* (див. мал. 3.15.2).

Таблиця 3.15. Херсонська ОУНБ

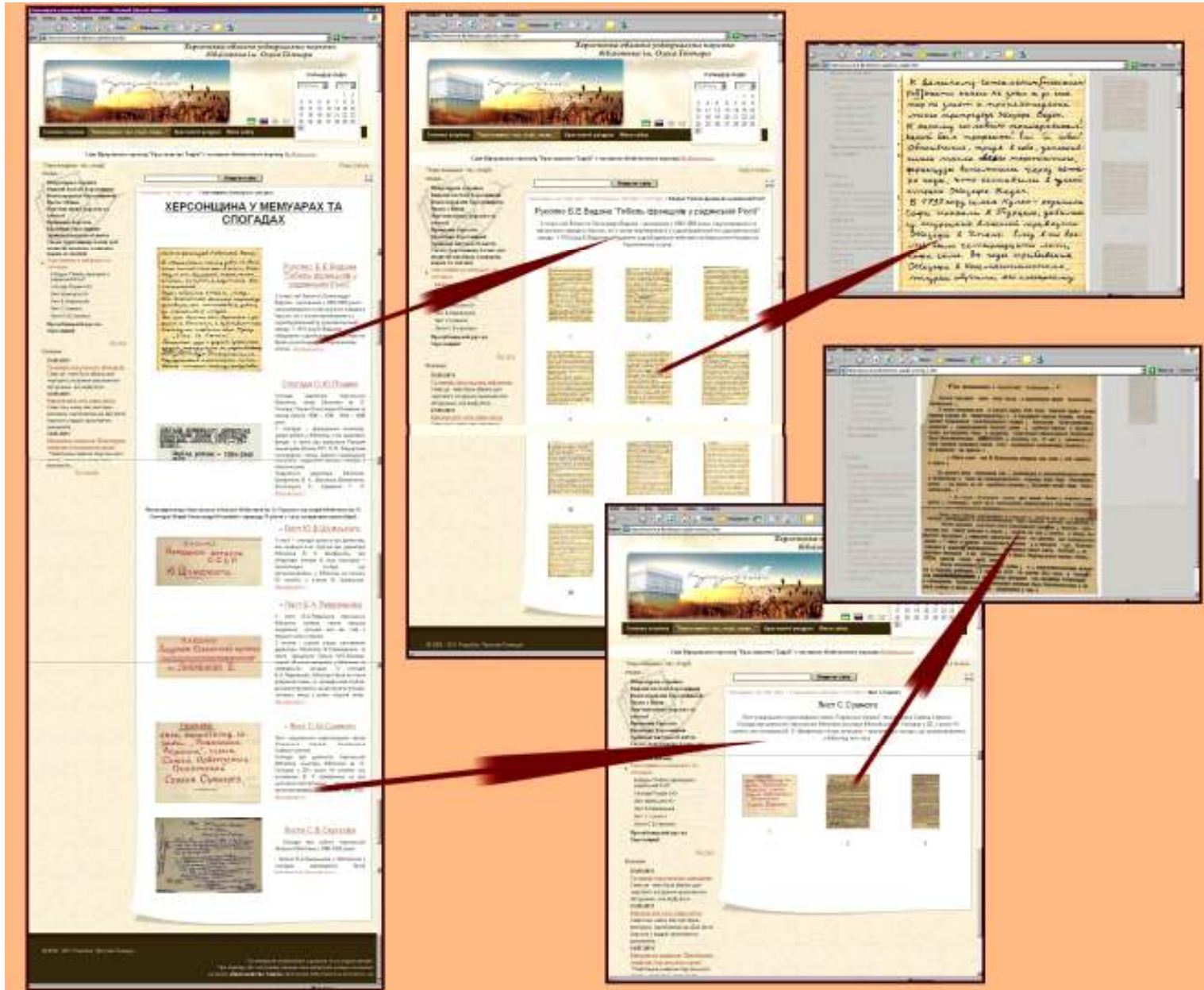
Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Віртуальний проект „КРАЄЗНАВСТВО ТАВРІЇ”: Розділ „Літературна сторінка” – „Повнотекстові видання місцевих авторів (краєзнавча бібліотека)	15		15		Відсутні	відображені але не пов'язані
Херсонщина у мемуарах і спогадах (архівні документи)	6	6				

137

Дата заповнення: 16.06.2011

Мал. 3.15

Мал. 3.15.1

Мал. 3.15.2

3.16. Хмельницька ОУНБ

Хмельницька ОУНБ розкриває локальний електронний ресурс у розділі „Бібліотечний раритет” (Головна сторінка – Ресурси – Бібліотечний раритет). У даному розділі презентовано 16 найменувань документів з фондів відділу рідкісних і цінних книг, про 6 з них є інформація щодо електронної версії. Більшість з цих видань не відображена в ЕК Бібліотеки (див. мал. 3.16.). *Відсутня будь-яка можливість он-лайнного доступу хоча б до частини з представлених документів.*

Таблиця 3.16. Хмельницька ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Крас-знавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
Бібліотечний раритет	6	6		-	-	-

Дата заповнення: 27.07.2011.

Мал. 3.16

3.17. Чернігівська ОУНБ

Чернігівська ОУНБ ім. В.Г. Короленка в підрозділі „Електронні книги” розділу „Ресурси” пропонує дві тематичні колекції повнотекстових документів: „Книжкова пам’ять України. Чернігівщина (матеріали з фонду рідкісної книги)” і „Митці сіверянського краю”.

В період збору даних підрозділ „Книжкова пам’ять України. Чернігівщина” налічував 40 документів, з яких 39 – краєзнавчі за змістом (див. табл. 3.17). Книга „Ивашенко, В. Историческій очеркъ Умани и царицина сада (Софіевки). – К. : Типографія С.В. Кульженко, Ново-Елисаветин. ул., д. № 4, 1895. – 57 с. : съ фотогравюрамаи” випадає з контексту краєзнавчого спрямування даної колекції.

Хронологічні межі видань – період другої половини ХІХ – середина ХХ століття. Існуючі пошукові можливості – за алфавітом прізвищ авторів та назв. Всі доступні для завантаження документи мають фотографію обкладинки і бібліографічний опис.

Підрозділ „Митці Сіверянського краю” спрямований на розкриття творчості місцевих поетів і письменників. На час проведення дослідження ця повнотекстова база містила лише два видання М.П. Адаменка - „Закон-тайга” та „Володар казкових скарбів” і твір Т. Демченко „Батько Шраг”. На веб-сторінці висвітлено бібліографічні описи видань, фотографії автора або обкладинки книги.

Формат представлення документів – PDF, всі доступні для перегляду і копіювання (див. мал. 3.17).

Звірення документів повнотекстових баз даних з Електронним каталогом засвідчило, що документи з підрозділу „Книжкова пам’ять України. Чернігівщина” у каталозі відсутні. Документи з підрозділу „Митці Сіверянського краю” – частково відображені. Так, згадані вже твори „Батько Шраг” Т. Демченко та „Закон-тайга” М. Адаменка у Електронному каталозі є, однак у бібліографічному описі, що надається користувачу за результатами пошуку, відсутні посилання на

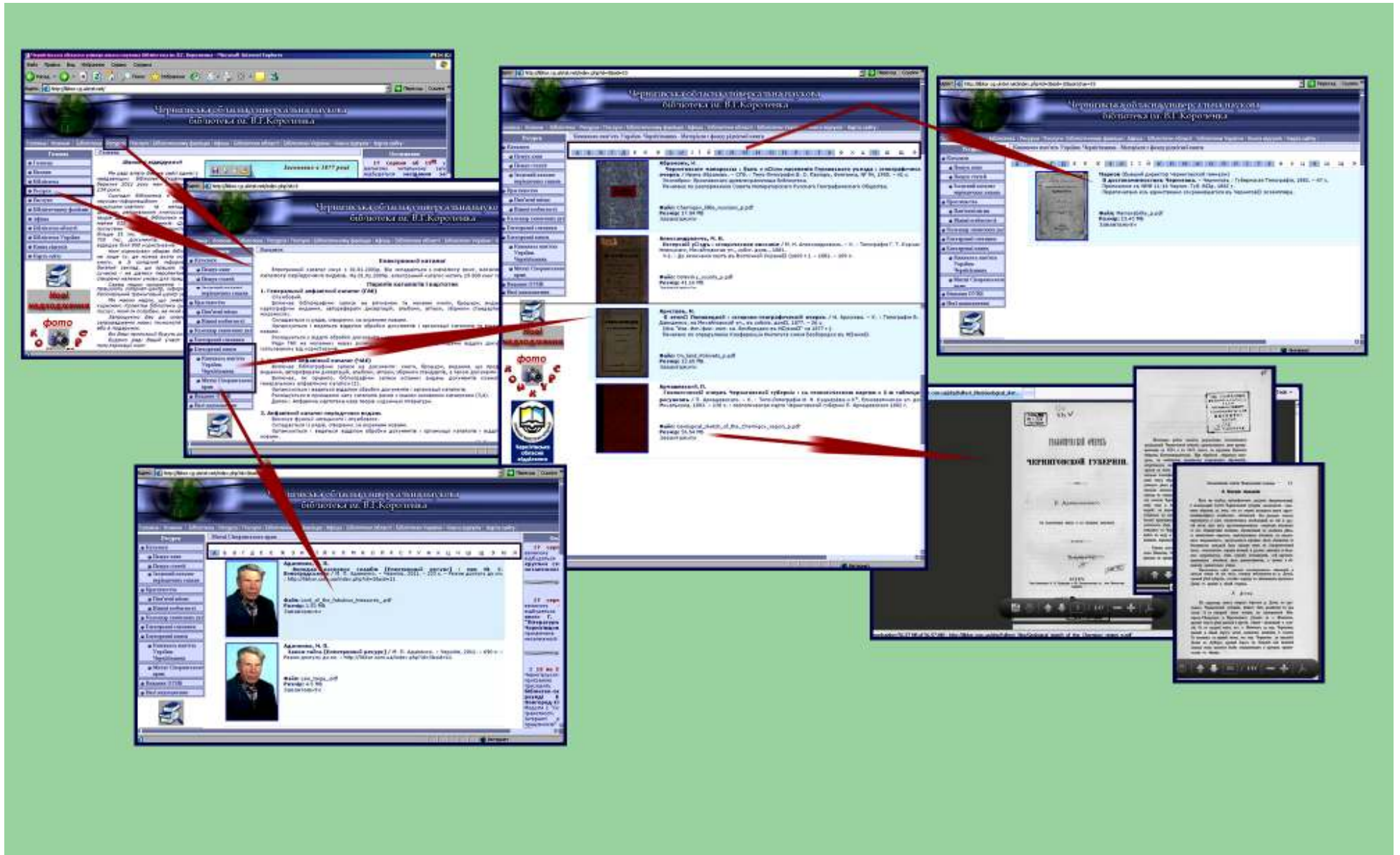
повний текст документа (див. мал. 3.17.1). Таким чином, *повноцінного взаємозв'язку між повнотекстовими базами даних і Електронним каталогом немає.*

Таблиця 3.17. Чернігівська ОУНБ

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ:	42	39		PDF	За алфавітом авторів і назв	НІ
- Книжкова пам'ять України. Чернігівщина (матеріали з фонду рідкісної книги).	40	39	1			
- Митці Сіверянського краю	3		3			

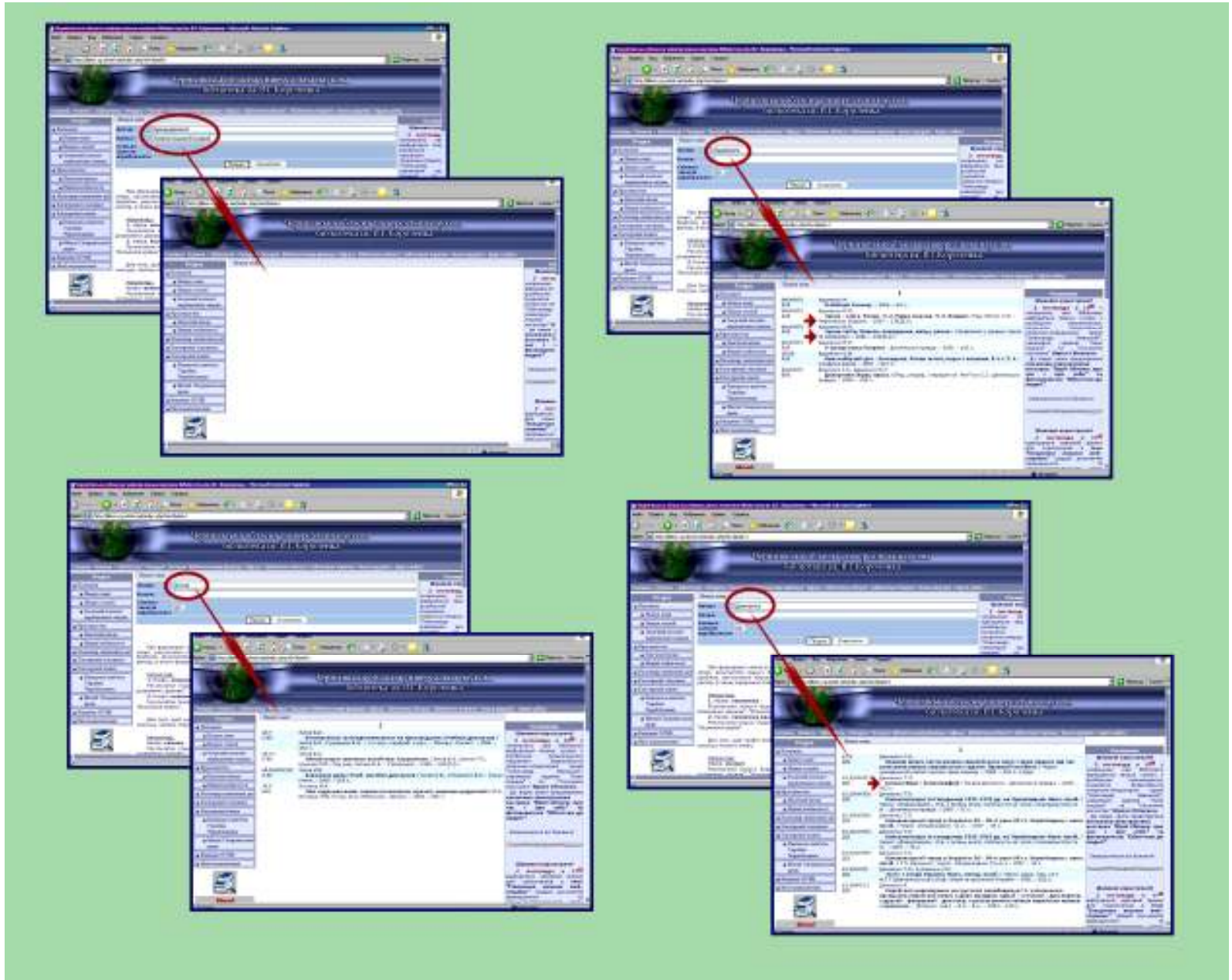
144

Дата заповнення: 16.06.2011

145

Мал. 3.17

Мал. 3.17.1

3.18. „Історична Волинь”

Окремої уваги заслуговує портал „Історична Волинь”, адже метою цього проекту було створення електронної бібліотеки повних текстів документів, що стосуються різних періодів історії волинського краю.

Контент порталу має універсальний характер і включає документи будь-якого типу і виду, незалежно від мови, року і місця видання; єдине обмеження – за змістом – представлені документи розкривають **історію Волині до 1939 року**.

„Історична Волинь” – корпоративний проект, який акумулює зусилля різних наукових і архівних установ, музеїв, громадських організацій п’яти областей України (Волинської, Житомирської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької). До співпраці залучені й партнери в інших регіонах України та за кордоном, зокрема, Воєводська публічна бібліотека польського міста Ольштин. Таким чином, серед найактивніших учасників – головні книгозбірні згаданих регіонів: Волинська, Житомирська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька ОУНБ. На сайтах Рівненської і Тернопільської обласних бібліотек передбачено можливість відразу перейти до проекту „Історична Волинь” (див. мал. 3.18).

В межах даного дослідження проаналізовано розділ порталу „Читальний зал”, в якому зібрано повнотекстові електронні копії документів. На момент аналізу цей розділ налічував 1164 документи (див. табл. 3.18), які згруповано у 21 рубрику: музейна справа (4), населення Волині (8), археологія (55), архітектура Волині (28), книгодрукування (17), видатні діячі Волині (191), автореферати дисертацій (89), бібліографічні покажчики (17), етнографія, фольклор (43), освіта та наука краю (53), релігія (50), мови і діалекти (1), культура і мистецтво (81), літературне життя Волині (30), суспільно-політичне життя краю (60), історія, історичні науки (229), народне господарство краю (48), природа краю (6),

край в цілому, міста та райони краю (130). Документи англійською та польською мовами виділені в окремі рубрики: „Volyn - english version (History of Volyn)” і „Wolyn – ziemia ukrainska”.

Користувачам для ознайомлення в режимі он-лайн надаються електронні копії документів – як із власного ресурсу, так і розміщені на зовнішніх ресурсах. Наприклад, повний текст статті О.Л. Позіховського з журналу „Археологія” за 2010 рік „Бурштинові амулети з Острожчини” розміщено на сайті Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, і перейти до нього завдяки гіперпосиланню можна безпосередньо з „Читального залу” „Історичної Волині” (див. мал. 3.18.1).

Електронна повнотекстова бібліотека „Історичної Волині” має досить ефективну пошукову систему. По-перше, це власна пошукова система порталу, яка надає можливість пошуку за автором або ключовим словом (див. мал. 3.18.2). По-друге, існує можливість зовнішнього пошуку, принаймні, на сайтах Рівненської і Тернопільської ОУНБ. Так, сайт Рівненської ДОБ в розділі „Електронні каталоги” пропонує окрему базу даних „Історична Волинь”. На сайті Тернопільської ОУНБ база даних „Історична Волинь” інтегрована у загальний ЕК, тому навіть при пошуку в інших його частинах (Каталог книг, Картотека статей, Краєзнавчий каталог тощо) користувач одночасно отримує відповідь щодо наявності документу на порталі „Історична Волинь”. Пошук по цих БД дає відповідь про наявність документа на порталі „Історична Волинь”. Однак, детальніший пошук потрібно здійснювати безпосередньо на порталі (див. мал. 3.18.3).

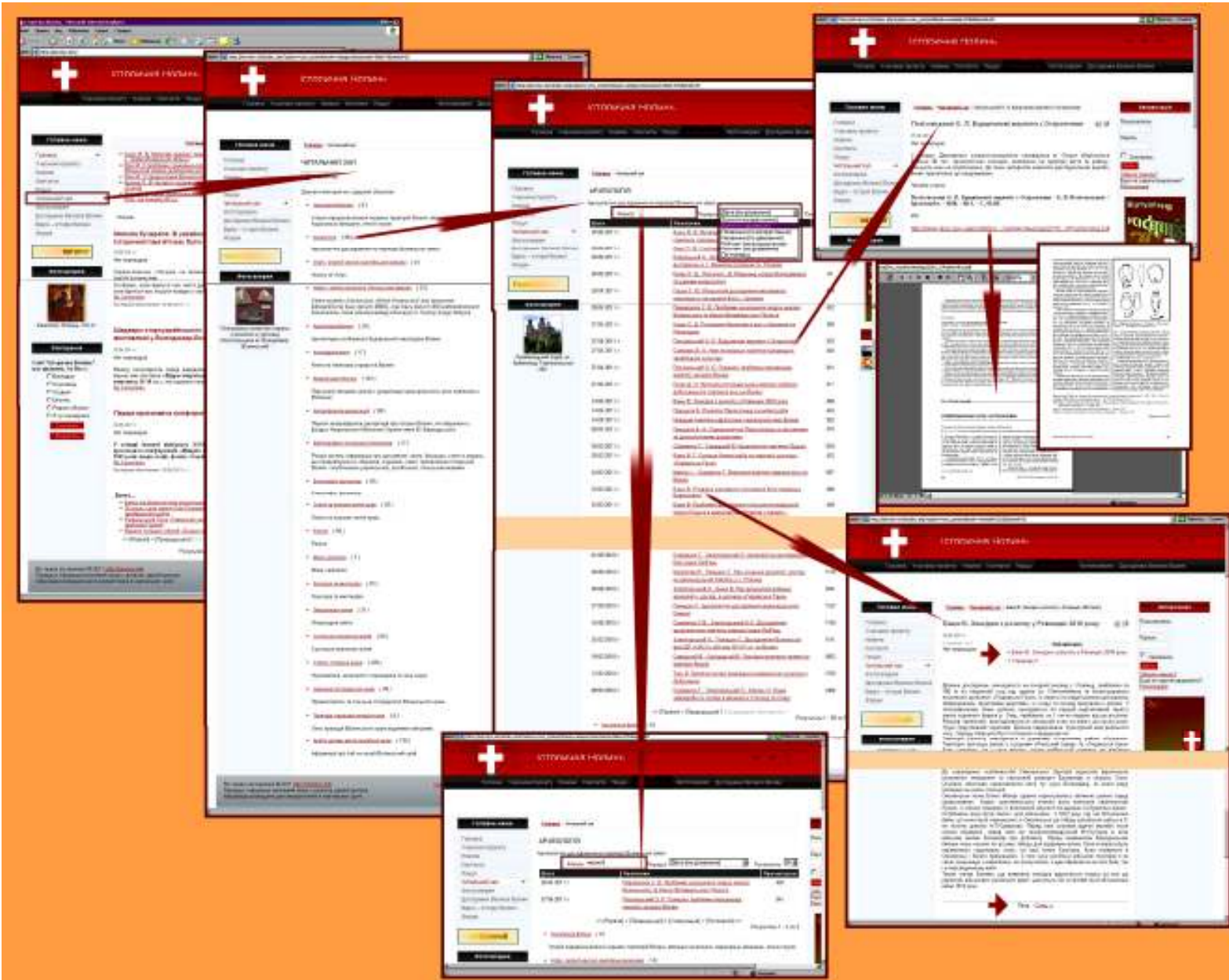
Таблиця 3.18. „Історична Волинь”

Назва бази	Загальна кількість видань	Краєзнавчі видання	Місцевий друк	Формат представлення	Пошукові можливості	Пов'язаність з ЕК та іншими частинами ДБА
ІСТОРИЧНА ВОЛИНЬ (Читальний зал)	1164	1134	3	PDF WORD	НАЯВНІ	ТАК

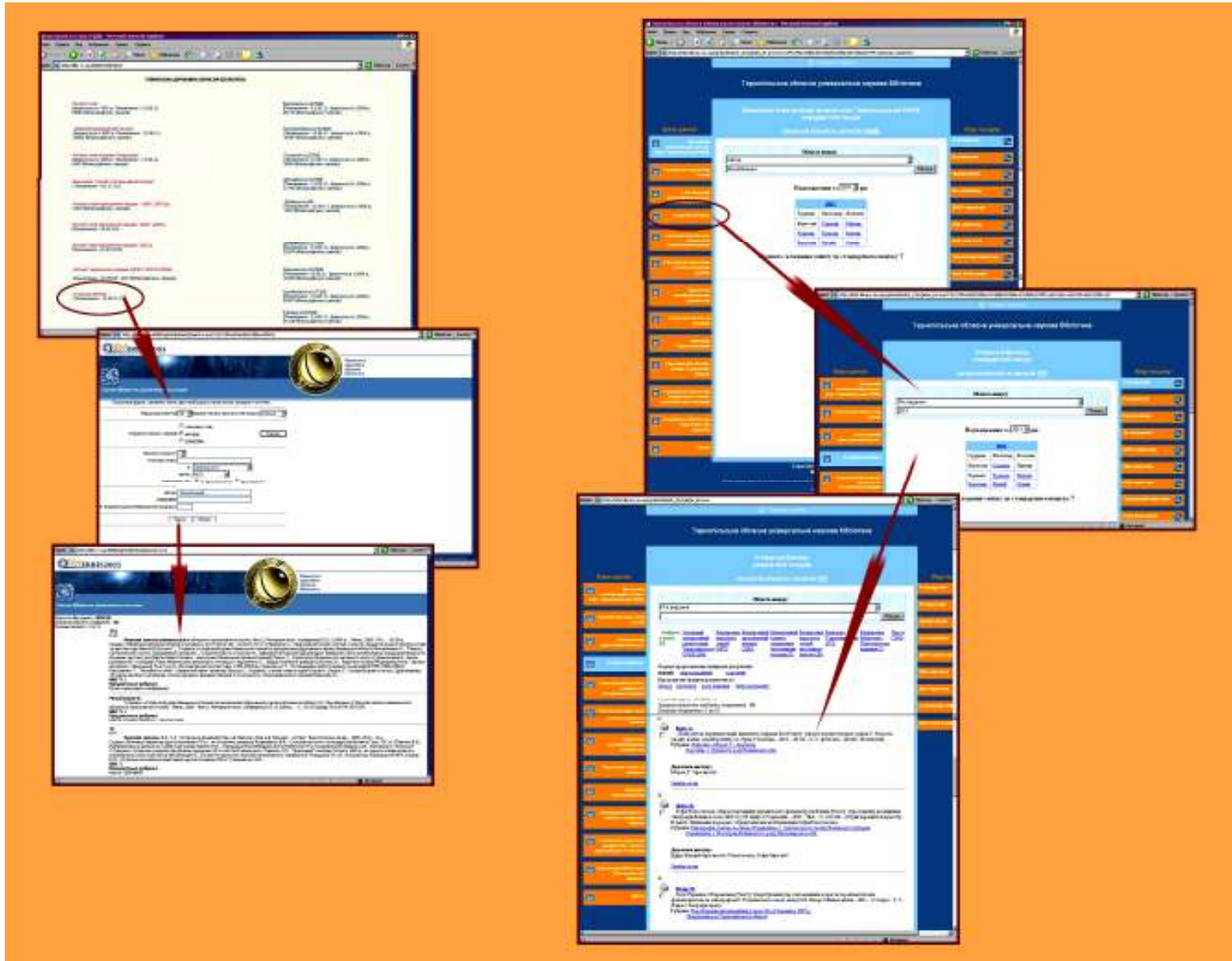
Дата заповнення: 18.07.2011 – 25.07.2011.

Мал. 3.18

Мал. 3.18.1

Мал. 3.18.2

4. Підсумки дослідження краєзнавчих повнотекстових баз даних

За підсумками *другого етапу* дослідження, який закінчено у грудні 2011 року, зроблено такі узагальнення:

1. *Краєзнавчі повнотекстові бази даних представлені на сайтах більшості регіональних бібліотек України.*

Вони є різними за обсягом, характером (універсальні БД або тематичні колекції), структурою, видами документів та пошуковими можливостями.

2. Обласні універсальні наукові бібліотеки України сьогодні дотримуються того способу формування повнотекстових електронних баз даних (електронних бібліотек), що передбачає *оцифрування документів, виданих на паперових носіях*. Це можуть бути *документи як із власного фонду, так і запозичені із зовнішніх ресурсів*, однак, роботу по їх підготовці для представлення на своєму сайті виконують бібліотеки. Інколи вони вдаються до оцифрування рукописних матеріалів (зокрема, Херсонська ОУНБ), що цілком виправдано, адже це стосується документів, які за історичною цінністю заслуговують на оприлюднення для широкого читацького загалу.

3. Значний вплив на формування повнотекстових баз даних, в т. ч. краєзнавчих, має Закон України „Про авторське право і суміжні права”. Як правило, саме це визначає той факт, що у повнотекстових електронних зібраннях переважають або документи XVIII, XIX – початку XX століття, які вільні від обмежень Закону, або твори сучасних місцевих авторів, з якими укладаються договори. Суттєвим є те, що *бібліотеки дотримуються даного Закону*, і це певною мірою впливає на динаміку поповнення повнотекстових електронних баз даних. Обмеження, які прописані у згаданому Законі, бібліотеки долають двома шляхами: оцифрування документів, які не підлягають під дію цього Закону, та укладання прямих договорів з авторами на право використання їх творів у вільному доступі в інформаційній мережі.

4. Проаналізовані повнотекстові краєзнавчі ресурси регіональних бібліотек *умовно можна класифікувати за трьома категоріями:*

- „декларація про наміри” (тобто, бібліотеки визнають важливість створення повнотекстових баз даних і надання он-лайн доступу до них, однак, з різних причин не можуть забезпечити їх регулярне поповнення);
- електронні колекції документів;
- електронні бібліотеки.

До першої категорії можна віднести інформацію про краєзнавчі видання на сайтах Миколаївської, Хмельницької і Харківської обласних універсальних наукових бібліотек: *невелика кількість документів, відсутність пошукових можливостей та постійного поповнення краєзнавчих повнотекстових БД.*

До другої категорії – електронні колекції – можна віднести зібрання повнотекстових документів, які представлені на сайтах Вінницької, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Херсонської ОУНБ, Одеської національної наукової і Харківської державної наукової бібліотек. Ці колекції можуть складати від кількох десятків до кількох сотень документів, досить регулярно поповнюються новими текстами, однак, *головним недоліком є відсутність пошукових можливостей.* Одеська національна наукова бібліотека, повнотекстова БД якої має власну пошукову систему, потрапила до даної категорії тому, що у повнотекстовому форматі представлено лише видання бібліотеки і публікації співробітників: розділ „Розкриття фонду” на час дослідження залишався порожнім.

До третьої категорії – електронні бібліотеки – можна віднести, хоча і з певними зауваженнями, повнотекстові бази даних Донецької, Івано-Франківської, Рівненської, Чернігівської, Тернопільської ОУНБ і портал „Історична Волинь”. Вони не завжди переважають за кількістю електронних копій документів попередню категорію, однак їх вигідно *відрізняє наявність пошукових можливостей: за алфавітом, за систематичними рубриками; присутність*

посилань на повний текст у каталозі. Окремо слід відмітити електронну бібліотеку на сайті Тернопільської ОУНБ, де пошук у повнотекстовій БД інтегровано у загальний пошук по всіх базах даних, що значно полегшує роботу користувача і скорочує час на розшук потрібної інформації.

5. Дослідження показало актуалізацію *вирішення проблеми повноти доступу до документів, представлених в повнотекстовій базі даних ОУНБ.* Нині бібліотеки представляють для вільного використання оцифровані документи переважно в повному обсязі. При збільшенні кількості таких документів *необхідно знайти баланс між Інтернет-ресурсом та локальним ресурсом.* Враховуючи накопичений вже досвід, у частині випадків доцільно надавати у вільне користування лише уривок документа (1/4 або 1/3), а повну копію документа надавати безпосередньо у бібліотеці.

ВИСНОВКИ

155

Перехід від „реального” користувача бібліотеки до „віртуального”, який надає перевагу пошуку і отриманню інформації у мережі Інтернет, відбувається дуже швидко, тож сьогодні оцифрування документів з фонду книгозбірні та створення повнотекстових БД, в т.ч. краєзнавчих, вбачається одним з провідних напрямів роботи бібліотечних установ.

Дослідження показало, що для забезпечення ефективного функціонування краєзнавчих повнотекстових БД, необхідно не лише регулярно поповнювати електронні бібліотеки новими документами, а й систематично контролювати навігаційні можливості використання сайту (власна пошукова система бази даних або зв'язок із загальною пошуковою системою – електронним каталогом). Для забезпечення робочого стану посилань слід здійснювати постійне адміністрування сайту.

Таким чином, результати двох етапів дослідження показали, що перед науковцями і практиками бібліотечної справи сьогодні постає *необхідність*

- *систематичного поглибленого аналізу наявних повнотекстових краєзнавчих ресурсів* кожної окремої регіональної бібліотеки;
- *вироблення чітких критеріїв відбору краєзнавчих видань для розміщення їх на бібліотечних сайтах;*
- *постійного контролювання навігаційних можливостей використання повнотекстових краєзнавчих ресурсів та їх відображення в електронних каталогах;*
- *вироблення єдиних науково-методичних підходів до структурування повнотекстової інформації на бібліотечних сайтах, розробки оптимальної моделі побудови краєзнавчих ресурсів регіональних книгозбірень в умовах впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.*